

Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

**MONITORING
ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM
ZA ROK 2005**

RAPORT ROCZNY

Gdańsk, maj 2006 r.

Raport opracowano
w Wydziale Strategii Rynku Pracy i Promocji Zatrudnienia
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
----------------------	----------

I część

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM ZA ROK 2005

2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów).....	7
2.1. Bezrobotni rejestrowani w 2005 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	7
2.2. Bezrobotni zarejestrowani według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na 31 grudnia 2005 r.....	9
2.3 Bezrobotni rejestrowani w 2005 r. według zawodów.....	11
2.4 Bezrobotni zarejestrowani według zawodów - stan na 31 grudnia 2005 r.....	18
3. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów).....	27
3.1. Oferty pracy zgłoszone w 2005 r. według rodzaju działalności.....	27
3.2. Oferty pracy zgłoszone w 2005 r. według zawodów.....	29
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	33
4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	33
4.2 Szansa uzyskania oferty pracy w zawodzie.....	45

II część

ABSOLWENCI SZKÓŁ NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2005 ROKU

5. Edukacja młodzieży w latach szkolnych 2002/03 – 2004/2005.	51
5.1. Absolwenci szkół dla młodzieży roku szkolnego 2003/04.....	60
5.2. Absolwenci szkół wyższych roku akademickiego 2003/04.....	61
6. Badanie sondażowe podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim w 2005 r.....	65
6.1. Podaż absolwentów szkolnictwa ponadgimnazjalnego w 2005 roku.....	67
6.2. Bezrobotni absolwenci szkół danego powiatu w końcu roku 2005.....	69
6.3. Przewidywana podaż absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2006 roku.....	73
7. Wnioski.....	77
8. Wykaz tablic zawartych w tekście.....	85
9. Wykaz wykresów zawartych w tekście.....	86
Aneks statystyczny.....	88

1. Wstęp

Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zgodnie z zapisami art. 8 ust. 1. pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to umieszczone zostało również w:

- Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005 przygotowanym przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy, w wytycznej 3: Dostosowanie do zmian oraz promocja zdolności przystosowawczych i mobilności na rynku pracy, jako zadanie 3.6. Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005 opracowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku dla województwa pomorskiego, w celu 5: Rozwój instytucji rynku pracy, w działaniu 5.4 Monitorowanie regionalnego rynku pracy (w tym uruchomienie badań zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badań popytu na pracę).

Tym samym rok 2005 wskazany został jako rok wprowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi raporty z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywane są co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Obowiązujący w roku 2005 w kraju na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2005 (Dz. U. z 2004 r. Nr 195, poz. 2004 i Nr 283, poz. 2817 oraz Dz. U. z 2005 r. Nr 36, poz. 316) system statystyczno – sprawozdawczy o rynku pracy jest podstawowym źródłem informacji o liczbie i strukturze bezrobotnych i ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy. W związku z tym źródłami prezentowanego raportu są zgromadzone w powiatowych urzędach pracy dane, dotyczące osób bezrobotnych według zawodów i według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności i według rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy.

W październiku 2005 r. opublikowany został po raz pierwszy półroczny raport diagnostyczny „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim w I półroczu 2005 r.”

Prezentowana publikacja **„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim za rok 2005”** jest przygotowanym po raz pierwszy raportem rocznym składającym się z dwóch części:

Część I – diagnostyczna - Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim za rok 2005, obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2005, opracowana w oparciu o dane systemu statystyczno – sprawozdawczego o rynku pracy;

Część II - prognostyczna – Absolwenci szkół na rynku pracy województwa pomorskiego w latach 2005 – 2006, obejmująca m.in. dane z badania sondażowego szkół zlokalizowanych na terenie województwa (badania przeprowadzane są przez powiatowe urzędy pracy), którego celem było uzyskanie informacji na temat przewidywanej podaży absolwentów szkół dla młodzieży i uczelni wyższych kształcących w systemie dziennym według zawodów w 2006 r.; wyniki tych badań zaprezentowane zostały na tle procesów zachodzących w pomorskiej edukacji w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05.

Metodologia zakłada rozszerzenie prac monitorujących o badania sondażowe w zakładach pracy, a w dalszej perspektywie o badania ofert prasowych i badania losów absolwentów szkół.

Ponowne badania szkół oraz badania sondażowe w zakładach pracy zostaną przeprowadzone przez powiatowe urzędy pracy w listopadzie 2006 r.

Raport opracowany został w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach systemu informatycznego SYRIUSZ (<https://mz.praca.gov.pl>). Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Aplikacja umożliwia również wydruk raportów tabelarycznych zawierających wyniki badania sondażowego absolwentów szkół.

Używane w tekście nazwy i symbole zawodów zgodne są z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

W „Klasyfikacji zawodów i specjalności” uwzględniono cztery szerokie poziomy kwalifikacji, które zdefiniowano w odniesieniu do poziomów wykształcenia określonych w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych (ISCED 97), przyjętej na 29 sesji UNESCO w 1997 r. Nie oznacza to, że kwalifikacje można uzyskać tylko w ramach systemu szkolnego. Kwalifikacje zawodowe mogą być i często są nabywane w ramach systemu kursowego lub poprzez praktykę. Decydującym czynnikiem dla określenia, jak dany zawód powinien być sklasyfikowany, są wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonania zadań i obowiązków, a nie sposób, w jaki te kwalifikacje są osiąganym. Jednak przyjęte definicje mają zastosowanie, gdy niezbędne kwalifikacje zawodowe są nabywane poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie:

- 1) **pierwszy poziom kwalifikacji** (oznaczający kwalifikacje elementarne) – odniesiono do pierwszego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w szkole podstawowej;
- 2) **drugi poziom kwalifikacji** – odniesiono do drugiego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w gimnazjum oraz do trzeciego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej;
- 3) **trzeci poziom kwalifikacji** – odniesiono do czwartego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w szkole policealnej oraz do trzeciego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w technikum;
- 4) **czwarty poziom kwalifikacji** – odniesiono do piątego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych oraz do szóstego poziomu wykształcenia ISCED uzyskiwanego na studiach doktoranckich.

Używane w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),

30 grup dużych - jako wewnętrzny podział grup dużych (kod dwucyfrowy),

116 grup średnich - jako wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),

392 grupy elementarne – jako wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),

1707 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).

Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.).

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego oraz osoby bezrobotne zarejestrowane według stanu w końcu roku 2005 r.;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy działalności; analiza dotyczy ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w 2005 r. skorygowanych o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów oraz szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie;
- analizę zmian dokonujących się w systemie edukacji młodzieży w województwie pomorskim w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05 i na tym tle charakterystykę struktury absolwentów roku szkolnego/akademickiego 2003/2004;
- wyniki badania sondażowego podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim w latach 2005 - 2006
- wnioski;
- wykaz tablic i wykresów zawartych w tekście;
- aneks statystyczny zawierający pełny materiał statystyczny użyty do analiz części I raportu oraz informacje na temat mierników stosowanych do monitorowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych; aneks zawiera również tablicę statystyczną do części II raportu, która powstała w wyniku przetworzenia danych z raportów tabelarycznych prezentujących wyniki badań sondażowych szkół.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim za rok 2005” przygotowany został przez zespół pracowników Wydziału Strategii Rynku Pracy i Promocji Zatrudnienia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. Raport jest dostępny na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku www.wup.gdansk.pl. Wszelkie uwagi, zapytania i wyjaśnienia można zgłaszać telefonicznie (058 32 61 821) lub pocztą elektroniczną (gdwu@praca.gov.pl).

I część

Ranking

zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim za rok 2005

2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)

2.1. Bezrobotni rejestrowani w 2005 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

W 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowało się 157 146 osób bezrobotnych tj. o 6 243 osoby (4,1%) więcej niż w roku 2004. Wśród rejestrujących się:

- 75,4% ogółu rejestrujących się stanowili bezrobotni poprzednio pracujący (118 549 osób),
- 24,6% ogółu rejestrujących się stanowili bezrobotni dotychczas niepracujący (38 597 osób).

Na wzrost liczby osób rejestrujących się w 2005 roku miał przede wszystkim wpływ wzrost rejestracji osób poprzednio pracujących. W stosunku do roku 2004 liczba rejestrujących się osób poprzednio pracujących wzrosła o 5 332 osoby (o 4,7%), podczas gdy liczba osób dotychczas niepracujących wzrosła o 911 osób (o 2,4%).

Wśród osób bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 62 112 osób (tj. 52,4%) pracowało w sektorze usług – tj. o 1 211 osób (2,0%) więcej niż w 2004 roku,
 - 35 407 osób (tj. 29,9%) pracowało w przemyśle - tj. o 1 331 osób (3,9%) więcej niż w 2004 roku,
 - 5 042 osoby (tj. 4,2%) pracowały w rolnictwie – tj. o 590 osób (13,3%) więcej niż w 2004 roku.
- Ponadto 15 988 osób bezrobotnych tj. 13,5% ogółu osób poprzednio pracujących stanowiły osoby, których nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD). W stosunku do roku 2004 struktura rejestrujących się osób poprzednio pracujących nie uległa znacznym zmianom. W roku 2004 udziały osób bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów ekonomicznych kształtowały się odpowiednio: 53,8% usługi, 30,1% przemysł i 3,9% rolnictwo, a 12,2% ogółu osób poprzednio pracujących stanowiły osoby, których nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Porównanie struktur osób poprzednio pracujących rejestrujących się w latach 2004 i 2005 wskazuje na wzrost udziału bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w rolnictwie (o 0,3 p.p.) i na zmniejszenie się udziału osób bezrobotnych poprzednio pracujących w przemyśle (o 0,2 p.p.) oraz w sektorze usług (o 1,4 p.p.).

Najwięcej bezrobotnych przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy w 2005 roku pracowało w następujących rodzajach działalności (sekcjach PKD):

Usługi:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 20 881 osób (tj. 17,6% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących) – tj. o 1 567 osób (8,1%) więcej niż w 2004 roku,
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 13 821 osób (11,7%) – tj. o 111 osób (0,8 %) mniej niż w 2004 roku,

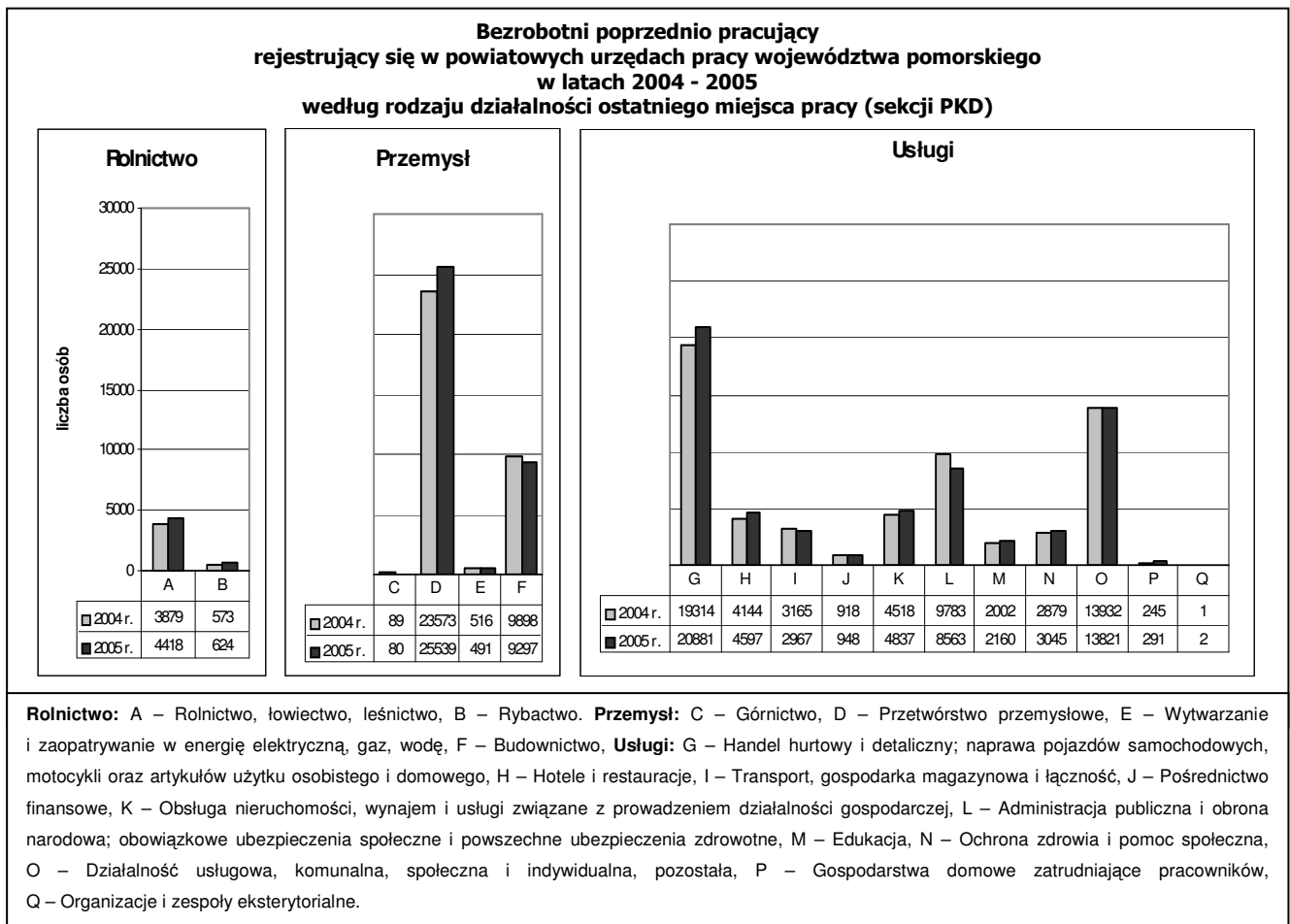
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 8 563 osoby (7,2%) – tj. o 1 220 osób (12,5%) mniej niż w 2004 roku,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 4 837 osób (4,1%) – tj. o 319 osób (7,1%) więcej niż w 2004 roku,
- hotele i restauracje – 4 597 osób (3,9%) – tj. o 453 osoby (10,9%) więcej niż w 2004 roku.

Przemysł:

- przetwórstwo przemysłowe – 25 539 osób (21,5%) – tj. o 1 966 osób (8,3%) więcej niż w 2004 roku,
- budownictwo – 9 297 osób (7,8%) – tj. o 601 osób (6,1%) mniej niż w 2004 roku.

Rolnictwo:

- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 4 418 osób (3,7%) – tj. o 539 osób (13,9%) więcej niż w 2004 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 2.

W porównaniu do 2004 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych zwiększyła się najbardziej w grupie osób poprzednio pracujących w gospodarstwach domowych zatrudniających pracowników (o 18,8%) pomimo, że ta grupa osób należała do najmniej licznych, w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 13,9%) oraz w hotelach i restauracjach (o 10,9%). Najbardziej zmniejszyła się liczba rejestrujących się osób bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w administracji publicznej i obronie narodowej (o 12,5%).

2.2. Bezrobotni zarejestrowani według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na 31 grudnia 2005 r.

Według stanu na 31 grudnia 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 159 900 osób bezrobotnych tj. o 19 758 (11,0%) mniej niż w grudniu 2004. Wśród zarejestrowanych:

- 82,7% ogółu zarejestrowanych stanowili bezrobotni poprzednio pracujący (132 259 osób),
- 17,3% ogółu zarejestrowanych stanowili bezrobotni dotychczas niepracujący (27 641 osób).

W końcu 2005 roku przede wszystkim zmniejszyła się liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych poprzednio pracujących o 15 772 osoby (10,7%). Liczba osób bezrobotnych dotychczas niepracujących zmniejszyła się o 3 986 osób (12,6%)

Wśród osób bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 67 976 osób (tj. 51,4%) pracowało w sektorze usług – tj. o 8 685 osób (12,8%) mniej niż w 2004 roku,
- 41 035 osób (tj. 31,0%) pracowało w przemyśle - tj. o 5 345 osób (13,0%) mniej niż w 2004 roku,
- 7 578 osób (tj. 5,7%) pracowało w rolnictwie – tj. o 382 osoby (5,0%) mniej niż w 2004 roku.

Ponadto 15 670 osób bezrobotnych tj. 11,9% ogółu osób poprzednio pracujących stanowiły osoby, których z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD) nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2005 roku nie uległa znacznym zmianom w stosunku do 2004 roku. Udziały osób poprzednio pracujących według sektorów ekonomicznych kształtowały się odpowiednio: 51,8% usługi, 31,3% przemysł, 5,4% w rolnictwo, działalność niezidentyfikowana 11,5%.

Porównanie struktury osób poprzednio pracujących zarejestrowanych w końcu 2004 i 2005 roku wskazuje na wzrost udziału bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w rolnictwie (o 0,3 p.p.) i na zmniejszenie się udziału osób bezrobotnych poprzednio pracujących w przemyśle (o 0,3 p.p.) oraz w sektorze usług (o 0,4 p.p.).

Najwięcej bezrobotnych poprzednio pracujących zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego 31 grudnia 2005 r. pracowało poprzednio w następujących rodzajach działalności (sekcjach PKD):

Usługi:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 24 161 osób (tj. 18,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących) – tj. o 1 683 osoby (6,5%) mniej niż w 2004 roku,
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 13 111 osób (9,9%) – tj. o 2 927 osób (18,3%) mniej niż w 2004 roku,

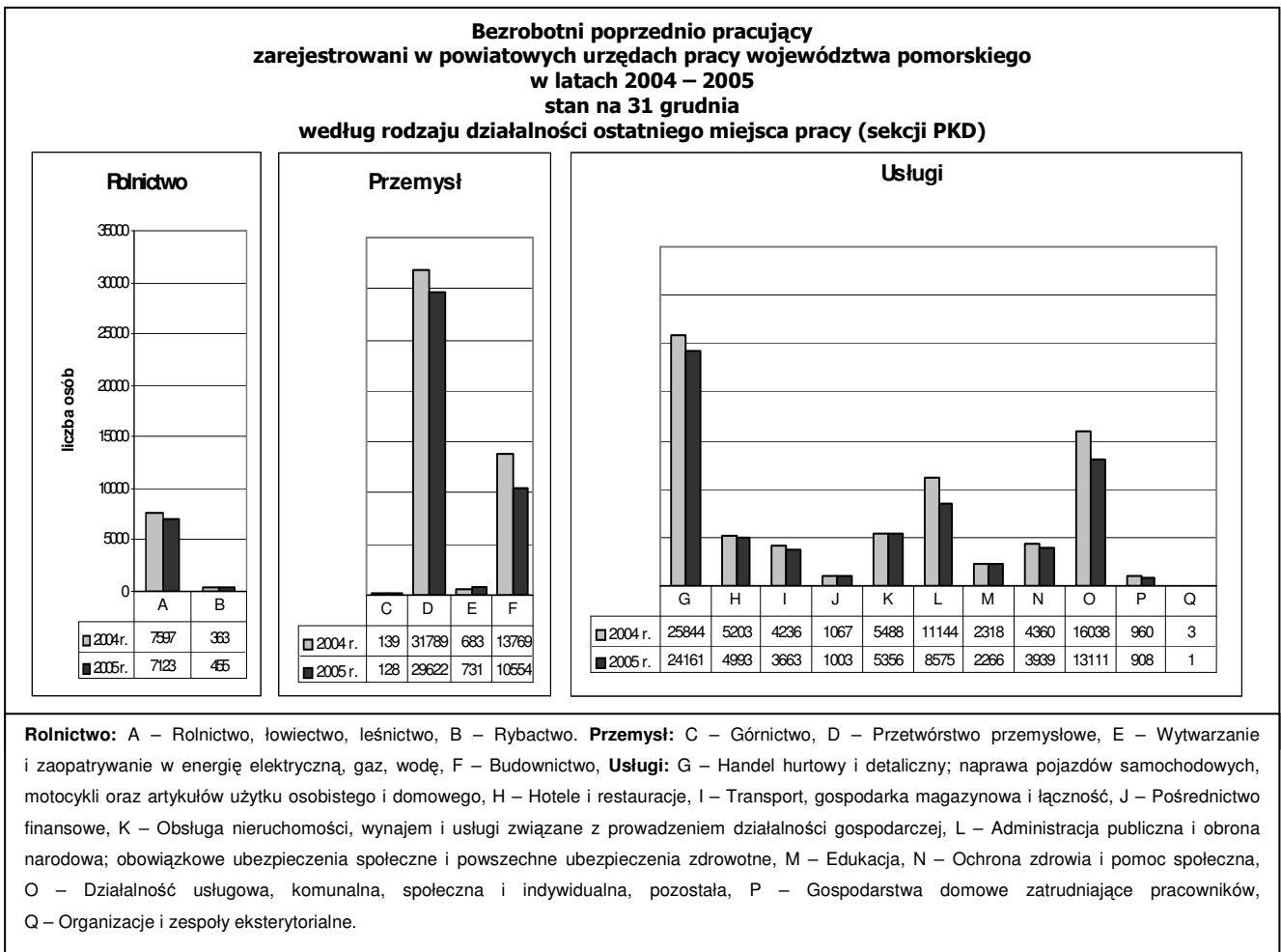
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 8 575 osób (6,5%) – tj. o 2 569 osób (23,1%) mniej niż w 2004 roku,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 5 356 osób (4,0%) – tj. o 132 osoby (2,4%) mniej niż w 2004 roku,

Przemysł:

- przetwórstwo przemysłowe – 29 622 osoby (22,4%) – tj. o 2 167 osób (6,8%) mniej niż w 2004 roku,
- budownictwo – 10 554 osoby (8,0%) – tj. o 3 215 osób (23,3%) mniej niż w 2004 roku,

Rolnictwo:

- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 7 123 osoby (5,4%) – tj. o 474 osoby (6,2%) mniej niż w 2004 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 2.

W 2005 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się jedynie w grupach osób poprzednio pracujących w rybactwie (o 25,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę (o 7,0%). Największe procentowe zmniejszenie się bezrobotnych dotyczyło poprzednio pracujących w budownictwie (o 23,3%), w administracji publicznej i obronie narodowej (o 23,1%) oraz w działalności usługowej, komunalnej i społecznej i indywidualnej (o 18,3%),

2.3 Bezrobotni rejestrowani w 2005 r. według zawodów.

Prezentowana poniżej analiza struktury osób bezrobotnych rejestrujących się w 2005 r. obejmuje trzy kategorie:

- bezrobotni ogółem,
- bezrobotne kobiety,
- bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Analiza uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże oraz zawody i specjalności.

Bezrobotni ogółem

Wśród osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy w 2005 r.:

- 85,1 % ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (133 718 osób)
- 14,9% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (23 428 osób).

Wzrost liczby bezrobotnych rejestrujących się w 2005 roku z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych wynikał ze wzrostu rejestracji osób bez zawodu. W stosunku do roku 2004 liczba rejestracji osób bez zawodu wzrosła o 9 117 osób (o 63,7%), podczas gdy liczba osób rejestrujących się posiadających kwalifikacje zawodowe zmniejszyła się o 2 874 osoby (o 2,1%).

Grupa osób bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Najwięcej osób w 2005 r. rejestrowało się w następujących grupach zawodów:

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 42 034 osoby (26,7% bezrobotnych rejestrujących się w 2005 r.), w tym:

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) – 17 877 osób, w tym:

Ślusarz (722204) – 4 373 osoby,

Mechanik samochodów osobowych (723105) – 3 197 osób.

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 13 694 osoby, w tym:

Krawiec (743304) – 2 560 osób,

Stolarz (742204) – 2 169 osób,

Stolarz meblowy (742207) – 2 011 osób.

Górnicy i robotnicy budowlani (71) – 9 519 osób, w tym:

Murarz (712102) – 3 004 osoby.

Technicy i inny średni personel (3) – 28 321 osób (18,0%), w tym:

Pracownicy pozostałych specjalności (34) – 12 427 osób, w tym:

Asystent ekonomiczny (341902) – 5 549 osób,

Handlowiec (341501) – 1 739 osób.

Średni personel techniczny (31) – 10 452 osoby, w tym:

Technik mechanik (311502) – 2 752 osoby.

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 21 376 osób (13,6%), z tego:

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 12 949 osób, w tym:

Sprzedawca (522107) – 12 839 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 8 427 osób, w tym:

Kucharz (512201) – 3 398 osób.

Specjaliści (2) – 12 799 osób (8,1%), w tym:

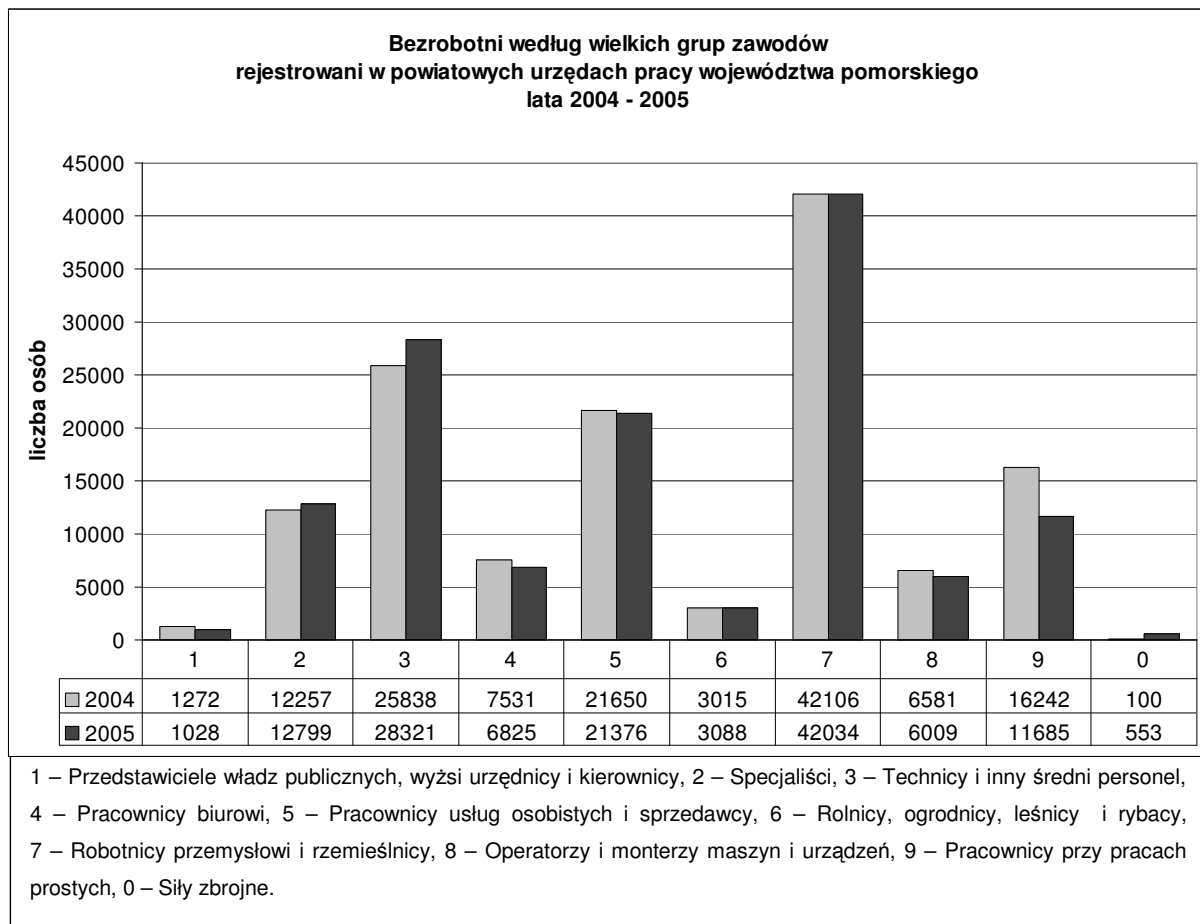
Pozostali specjaliści (24) – 7 248 osób, w tym:

Ekonomista (241102) – 1 505 osób.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 11 685 osób (7,4%), w tym:

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 6 137 osób, w tym:

Robotnik gospodarczy (914103) – 2 144 osoby.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

W roku 2005 w porównaniu do 2004 roku liczba rejestracji osób bezrobotnych zwiększyła się w czterech grupach zawodów: siły zbrojne (o 453,0%), technicy i inny średni personel (o 9,6%), specjaliści (o 4,4%) oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 2,4%). Natomiast w pozostałych grupach zawodów liczba rejestrujących się była mniejsza, w tym szczególnie w grupach zawodów: pracownicy przy pracach prostych (o 28,1%), oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 19,2%).

15 zawodów, w których było najwięcej rejestrujących się osób bezrobotnych w 2005 r.:

- Sprzedawca (522107) – 12 839 osób,
- Asystent ekonomiczny (341902) – 5 549 osób,
- Ślusarz (722204) – 4 373 osoby,
- Kucharz (512201) – 3 398 osób,
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 3 197 osób,
- Murarz (712102) – 3 004 osoby,
- Technik mechanik (311502) – 2 752 osoby,
- Pracownik biurowy (419101) – 2 601 osób,
- Krawiec (743304) – 2 560 osób,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 2 318 osób,
- Stolarz (742204) – 2 169 osób,
- Robotnik gospodarczy (914103) – 2 144 osoby,
- Stolarz meblowy (742207) – 2 011 osób,
- Handlowiec (341501) – 1 739 osób,
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 1 727 osób.

Bezrobotne kobiety

W 2005 r. zarejestrowało się w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego 76 605 bezrobotnych kobiet (48,7% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w 2005 r.), tj. o 5 314 więcej niż w roku 2004. Wśród kobiet rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy w 2005 r.:

- 83,8 % posiadało kwalifikacje zawodowe (64 211 osób),
- 16,2% nie posiadało kwalifikacji zawodowych (12 394 osoby).

Na wzrost liczby bezrobotnych kobiet rejestrujących się w 2005 roku z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych miał przede wszystkim wpływ wzrost rejestracji kobiet bez zawodu. W stosunku do roku 2004 liczba rejestracji kobiet bez zawodu wzrosła o 4 697 osób (o 61,0%), podczas gdy liczba kobiet rejestrujących się, posiadających kwalifikacje zawodowe, wzrosła o 617 osób (o 1,0%).

Najwięcej kobiet w 2005 r. rejestrowało się w następujących grupach zawodów:

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 17 338 osób (22,6% bezrobotnych kobiet rejestrujących się w 2005 r.), z tego:

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 11 631 osób, w tym:

Sprzedawca (522107) – 11 530 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 5 707 osób, w tym:

Kucharz (512201) – 1 971 osób,

Kelner (512302) – 1 035 osób,

Fryzjer (514102) – 988 osób.

Technicy i inny średni personel (3) – 16 271 osób (21,2%), w tym:

Pracownicy pozostałych specjalności (34) – 9 833 osoby, w tym:

Asystent ekonomiczny (341902) – 4 604 osoby,

Handlowiec (341501) – 1 375 osób,

Pracownik administracyjny (343101) – 740 osób.

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32) – 3 679 osób, w tym:

Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 1 243 osoby,

Technik rolnik (321208) – 829 osób.

Średni personel techniczny (31) – 2 733 osoby, w tym:

Technik technologii odzieży (311913) – 572 osoby.

Specjaliści (2) – 9 033 osoby (11,8%), w tym:

Pozostali specjaliści (24) – 5 279 osób, w tym:

Ekonomista (241102) – 1 111 osób,

Pedagog (244104) – 694 osoby.

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 7 542 osoby (9,8%), w tym:

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 6 246 osób, w tym:

Krawiec (743304) – 2 511 osób,

Szwaczka (743604) – 812 osób.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 5 518 osób (7,2%), w tym:

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 3 632 osoby, w tym:

Sprzątaczką (913207) – 1 177 osób.

Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle budownictwie i transporcie (93) –

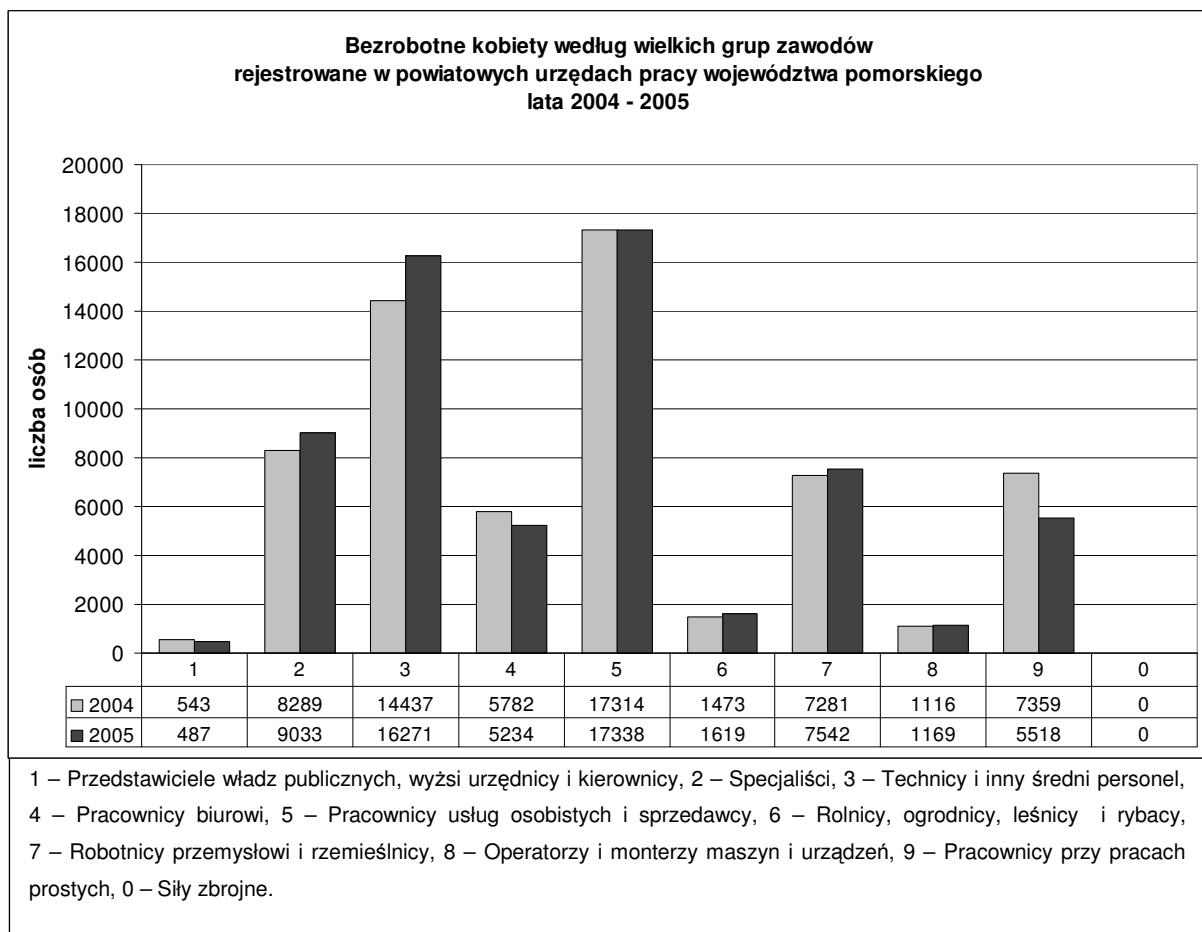
1 849 osób, w tym:

Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 1 291 osób.

Pracownicy biurowi (4) – 5 234 osoby (6,8%), w tym:

Pracownicy obsługi biurowej (41) – 4 142 osoby, w tym:

Pracownik biurowy (419101) – 2 205 osób.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

W porównaniu do 2004 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych kobiet w 2005 roku zwiększyła się najbardziej w grupach zawodów technicy i inny średni personel (o 12,7%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 9,9%) oraz specjaliści (o 9,0%). W porównaniu do 2004 roku liczba rejestrujących się kobiet zmniejszyła się w trzech grupach zawodów: pracownicy przy pracach prostych (o 25,0%), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 10,3%) oraz pracownicy biurowi (o 9,5%).

15 zawodów, w których było najwięcej rejestrujących się kobiet w 2005 r.:

- Sprzedawca (522107) – 11 503 osoby,
- Asystent ekonomiczny (341902) – 4 604 osoby,
- Krawiec (743304) – 2 511 osób,
- Pracownik biurowy (419101) – 2 205 osób,
- Kucharz (512201) – 1 971 osób,
- Handlowiec (341501) – 1 375 osób,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 1 291 osób,
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 1 243 osoby,
- Sprzątaczką (913207) – 1 177 osób,
- Ekonomista (241102) – 1 111 osób,
- Kelner (512302) – 1 035 osób,
- Fryzjer (514102) – 988 osób,
- Technik rolnik (321208) – 829 osób,
- Szwaczka (743604) – 812 osób,
- Pracownik administracyjny (343101) – 740 osób.

Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowały się 23 944 osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (15,2 % ogółu bezrobotnych rejestrujących się w 2005 r.). Wśród osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki:

- 71,9 % ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (17 225 osób)
- 28,1% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (6 719 osób).

Najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2005 r. rejestrowało się w grupach:

Technicy i inny średni personel (3) – 7 596 osób (31,7% bezrobotnych zarejestrowanych w 2005 r.), w tym:

- Pracownicy pozostałych specjalności (34)* – 3 903 osoby, w tym:
 - Asystent ekonomiczny (341902) – 1 821 osób,
 - Handlowiec (341501) – 789 osób,
 - Organizator agrobiznesu (341903) – 312 osób.

Średni personel techniczny (31) - 2 283 osoby, w tym:

Technik mechanik (311502) – 546 osób,

Technik elektroniki (311401) – 227 osób.

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32) – 1 408 osób, w tym:

Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 682 osoby.

Specjaliści (2) – 4 286 osób (17,9%), w tym:

Pozostali specjaliści (24) – 2 667 osób, w tym:

Ekonomista (241102) – 465 osób,

Pedagog (244104) – 403 osoby,

Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (241915) – 251 osób,

Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży] (241912) – 227 osób.

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 2 284 osoby (9,5%), z tego:

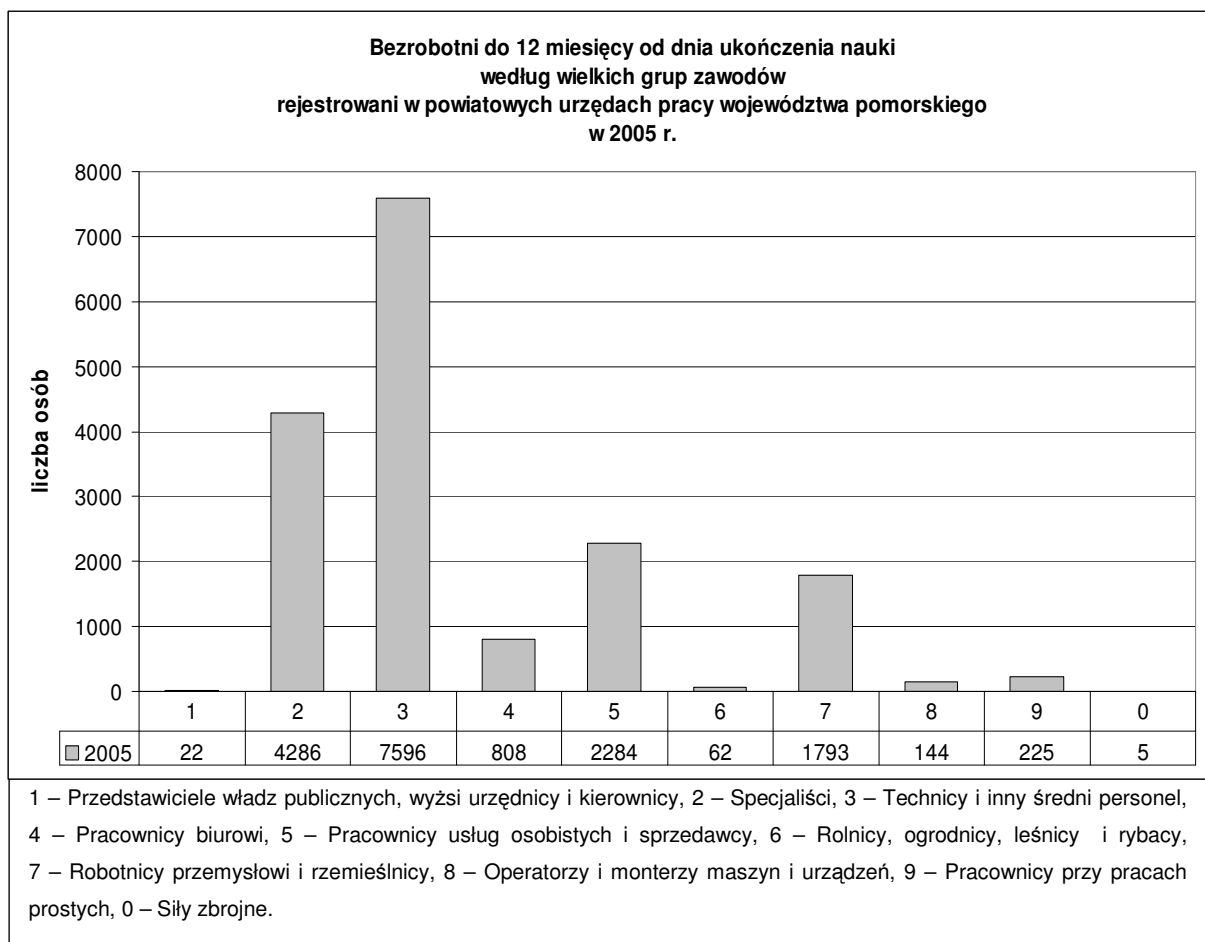
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 1 368 osób, w tym:

Sprzedawca (522107) – 1 360 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 916 osób, w tym:

Kucharz małej gastronomii (512202) – 279 osób,

Kucharz (512201) – 239 osób.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

15 zawodów, w których było najwięcej rejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2005 r.:

- Asystent ekonomiczny (341902) – 1 821 osób,
- Sprzedawca (522107) – 1 360 osoby,
- Handlowiec (341501) – 789 osób,
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 682 osoby,
- Technik mechanik (311502) – 546 osób,
- Ekonomista (241102) – 465 osób,
- Pedagog (244104) – 403 osoby,
- Pracownik biurowy (419101) – 320 osób,
- Organizator agrobiznesu (341903) – 312 osób,
- Kucharz małej gastronomii (512202) – 279 osób,
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (241915) – 251 osób,
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 244 osoby,
- Kucharz (512201) – 239 osób,
- Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży] (241912) – 277 osób,
- Technik elektronik (311401) – 227 osób.

2.4 Bezrobotni zarejestrowani według zawodów - stan na 31 grudnia 2005 r.

Prezentowana poniżej analiza struktury osób bezrobotnych, zarejestrowanych w końcu 2005 r. według zawodów, obejmuje cztery kategorie:

- bezrobotni ogółem,
- bezrobotne kobiety,
- bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Analiza uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże oraz zawody i specjalności.

Bezrobotni ogółem

Wśród osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego według stanu na koniec 2005 r.:

- 87,2 % stanowili bezrobotni posiadający zawód (139 451 osób)
- 12,8 % stanowili bezrobotni bez zawodu (20 449 osób).

Zmniejszenie się w 2005 roku liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego było przede wszystkim wynikiem spadku liczby zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje zawodowe. W stosunku do roku 2004 liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe zmniejszyła się o 22 948 osób (o 14,1%), podczas gdy liczba osób bez zawodu wzrosła o 3 190 osób (o 18,5%).

Według stanu na 31 grudnia 2005 r. najwięcej osób było zarejestrowanych w następujących grupach zawodów:

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 44 453 osoby (27,8% ogółu bezrobotnych), w tym:

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 16 619 osób, w tym:

Krawiec (743304) – 3 875 osób,

Stolarz meblowy (742207) – 2 090 osób,

Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 892 osoby.

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) – 16 037 osób, w tym:

Ślusarz (722204) – 4 327 osób,

Mechanik samochodów osobowych (723105) – 2 488 osób.

Górnicy i robotnicy budowlani (71) – 10 649 osób, w tym:

Murarz (712102) – 3 431 osób.

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 25 722 osoby (16,1%), z tego:

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 16 179 osób, w tym:

Sprzedawca (522107) – 16 069 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 9 543 osoby, w tym:

Kucharz (512201) – 3 782 osoby.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 21 011 osób (13,1%), w tym:

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 10 762 osoby, w tym:

Robotnik gospodarczy (914103) – 3 174 osoby,

Sprzątaczką (913207) – 2 587 osób.

Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (93) –

10 055 osób, w tym:

Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 5 918 osób,

Robotnik budowlany (931301) – 2 026 osób.

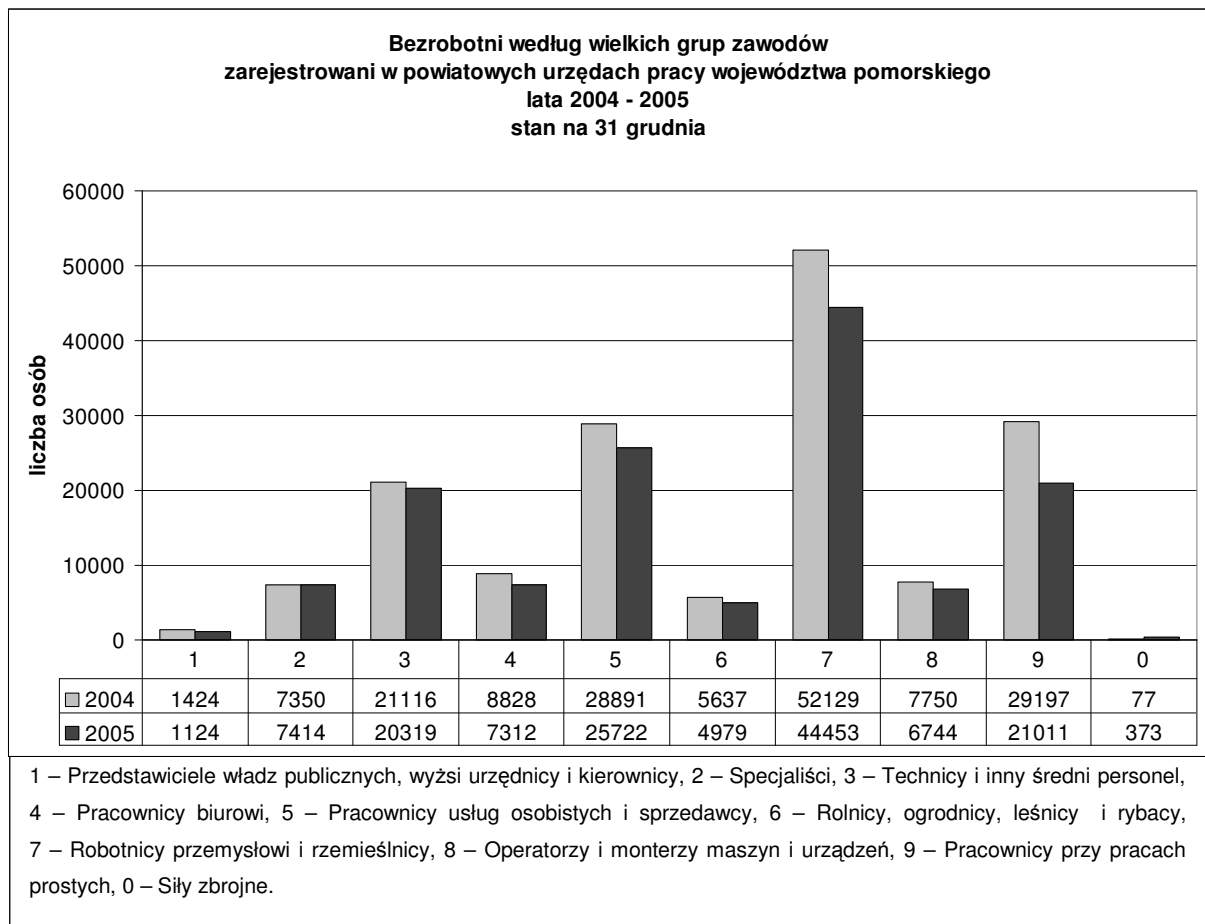
Technicy i inny średni personel (3) – 20 319 osób (12,7%), w tym:

Pracownicy pozostałych specjalności (34) – 9 106 osób, w tym:

Asystent ekonomiczny (341902) – 4 086 osób.

Średni personel techniczny (31) – 7 048 osób, w tym:

Technik mechanik (311502) – 1 671 osób.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01, zał. 3.

W porównaniu do stanu z końca grudnia 2004 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2005 roku zwiększyła się w dwóch grupach zawodów: siły zbrojne (o 384,4%), oraz specjaliści (o 0,9%). W pozostałych grupach zawodów nastąpiło zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w tym szczególnie w grupach zawodów: pracownicy przy pracach prostych (o 28,0%), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 21,1%) oraz pracownicy biurowi (o 17,2%).

15 zawodów, w których w końcu 2005 r. było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych:

- Sprzedawca (522107) – 16 069 osób,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 5 918 osób,
- Ślusarz (722204) – 4 327 osób,
- Asystent ekonomiczny (341902) – 4 086 osób,
- Krawiec (743304) – 3 875 osób,
- Kucharz (512201) – 3 782 osoby,
- Murarz (712102) – 3 431 osób,
- Robotnik gospodarczy (914103) – 3 174 osoby,
- Pracownik biurowy (419101) – 2 777 osób,
- Sprzątaczką (913207) – 2 587 osób,
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 2 488 osób,
- Stolarz meblowy (742207) – 2 090 osób,
- Robotnik budowlany (931301) – 2 026 osób,
- Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 892 osoby,
- Technik mechanik (311502) – 1 671 osób.

Bezrobotne kobiety

Na koniec 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 90 409 bezrobotnych kobiet (56,5% ogółu bezrobotnych) tj. o 6 214 mniej niż na koniec 2004 r., z tego:

- 86,2 % kobiet posiadało zawód (77 941 osób),
- 13,8 % nie posiadało kwalifikacji zawodowych (12 468 osób).

W stosunku do roku 2004 liczba bezrobotnych kobiet posiadających zawód zmniejszyła się o 7 911 osób (o 9,2%), wzrosła natomiast liczba bezrobotnych kobiet bez zawodu, o 1 697 osób (o 15,8%).

Najwięcej bezrobotnych kobiet zarejestrowanych było w następujących grupach zawodów:

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 22 854 osoby (25,3% ogółu bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2005 r.), z tego:

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 15 223 osoby, w tym:

Sprzedawca (522107) – 15 121 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 7 631 osób, w tym:

Kucharz (512201) – 2 834 osoby,

Kelner (512302) – 1 291 osób,

Fryzjer (514102) – 1 025 osób.

Technicy i inny średni personel (3) – 13 164 osoby (14,6%), w tym:

Pracownicy pozostałych specjalności (34) – 7 505 osób, w tym:

Asystent ekonomiczny (341902) – 3 544 osoby.

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32) – 3 122 osoby,

w tym:

Technik rolnik (321208) – 952 osoby.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 12 406 osób (13,7%), w tym:

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 7 523 osoby, w tym:

Sprzątaczką (913207) – 2 538 osób,

Robotnik gospodarczy (914103) – 1 437 osób,

Pomoc kuchenna (913204) – 1 076 osób.

Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle budownictwie i transporcie (93) –

4 768 osób, w tym:

Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 3 873 osoby.

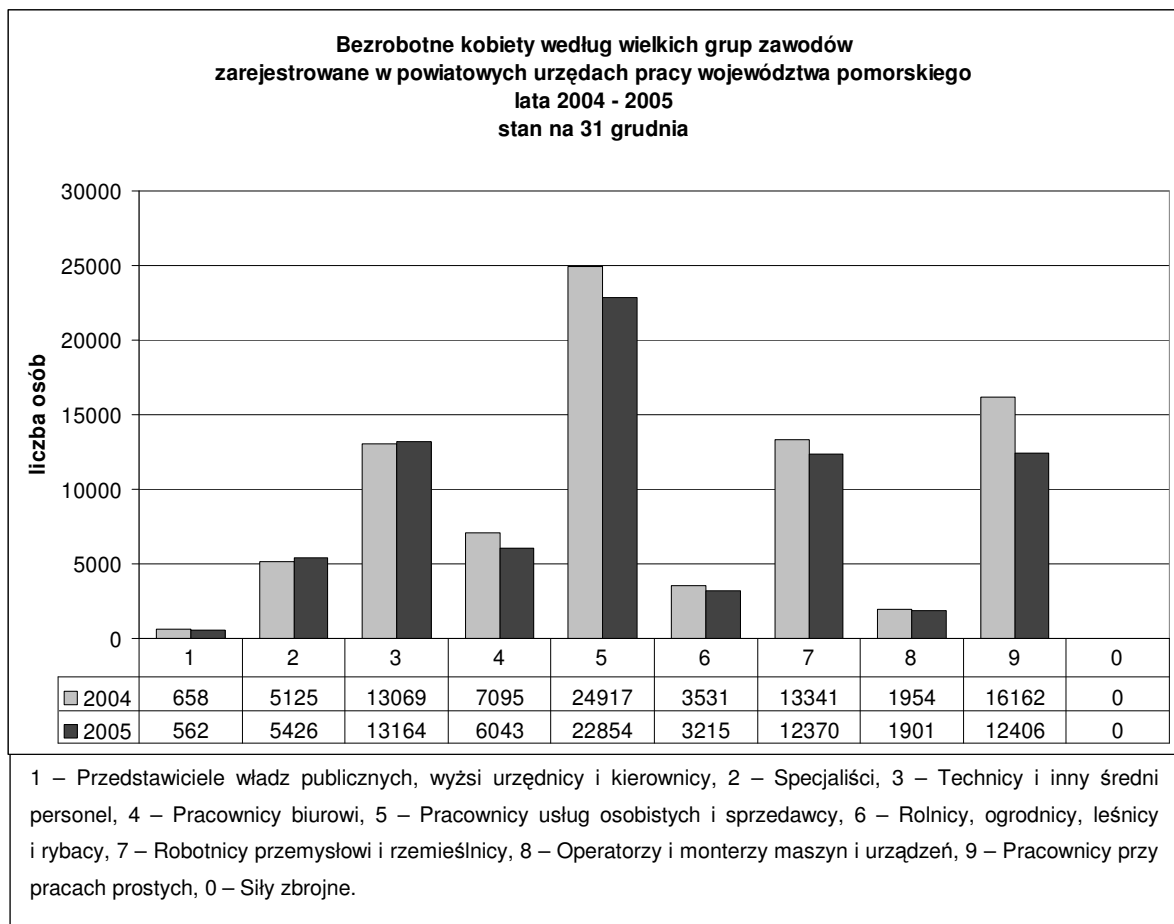
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 12 370 osób (13,7%), w tym:

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 10 107 osób, w tym:

Krawiec (743304) – 3 778 osób,

Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 608 osób,

Szwaczka (743604) – 1 192 osoby.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

W porównaniu do stanu z końca grudnia 2004 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na koniec 2005 roku była większa w dwóch grupach zawodów: specjaliści (o 5,9%) oraz technicy i inny średni personel (o 0,7%). W pozostałych grupach zawodów nastąpiło zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a szczególnie w grupach zawodów: pracownicy przy pracach prostych (o 23,2%), pracownicy biurowi (o 14,8%) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 14,6%).

15 zawodów, w których było najwięcej zarejestrowanych kobiet na koniec 2005 r.:

- Sprzedawca (522107) – 15 121 osób,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 3 873 osoby,
- Krawiec (743304) – 3 778 osób,
- Asystent ekonomiczny (341902) – 3 544 osoby,
- Kucharz (512201) – 2 834 osoby,
- Sprzątaczką (913207) – 2 538 osób,
- Pracownik biurowy (419101) – 2 506 osób,
- Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 608 osób,
- Robotnik gospodarczy (914103) – 1 437 osób,
- Kelner (512302) – 1 291 osób,
- Szwaczka (743604) – 1 192 osoby,
- Pomoc kuchenna (913204) – 1 076 osób,
- Fryzjer (514102) – 1 025 osób,
- Technik rolnik (321208) – 952 osoby,
- Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej (613101) – 894 osoby.

Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było na koniec 2005 r. 7 305 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,6% ogółu bezrobotnych).

Wśród osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki:

- 71,7 % stanowili bezrobotni posiadający zawód (5 241 osób)
- 28,3% stanowili bezrobotni bez zawodu (2 064 osoby).

Najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych było w grupach:

Technicy i inny średni personel (3) – 2 008 osób (27,5% bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych w końcu 2005 r.), z tego:

Pracownicy pozostałych specjalności (34) – 1 001 osób, w tym:

- Asystent ekonomiczny (341902) – 412 osób,
- Handlowiec (341501) – 229 osób,
- Organizator agrobiznesu (341903) – 89 osób.

Średni personel techniczny (31) – 593 osoby, w tym:

- Technik mechanik (311502) – 131 osób,

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32) – 414 osób, w tym:

- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 218 osób.

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 1 002 osoby (13,7%), w tym:

- Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52)* – 643 osoby, w tym:
Sprzedawca (522107) – 641 osób.

Specjaliści (2) – 983 osoby (13,5%), w tym:

Pozostali specjaliści (24) – 639 osób, w tym:

Pedagog (244104) – 112 osób,

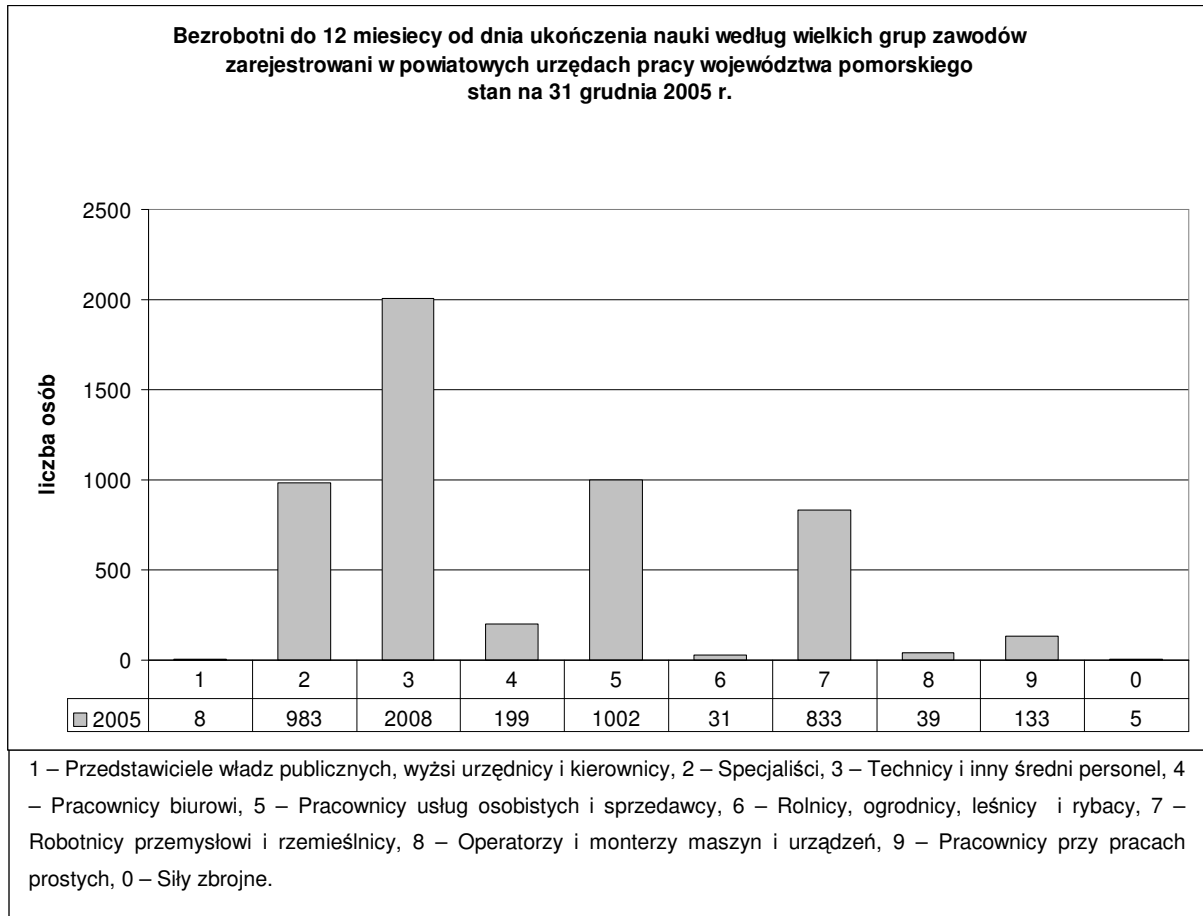
Ekonomista (241102) – 80 osób.

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 833 osoby (11,4%), w tym:

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 376 osób, w tym:

Stolarz (742204) – 90 osób,

Obuwnik przemysłowy (744304) – 61 osób.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

15 zawodów, w których było najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w końcu 2005 r.:

Sprzedawca (522107) – 641 osób,

Asystent ekonomiczny (341902) – 412 osób,

Handlowiec (341501) – 229 osób,

Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 218 osób,

Kucharz małej gastronomii (512202) – 140 osób,

Technik mechanik (311502) – 131 osób,

Pedagog (244104) – 112 osób,

Mechanik samochodów osobowych (723105) – 107 osób,

Stolarz (742204) – 90 osób,
Organizator agrobiznesu (341903) – 89 osób,
Ekonomista (241102) – 80 osób,
Pracownik biurowy (419101) – 78 osób,
Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (241915) – 77 osób,
Fryzjer (514102) – 76 osób,
Technik technologii odzieży (311913) – 69 osób.

Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy

Bezrobotni poprzednio pracujący zostali sklasyfikowani według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiedni staż pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie).

Na koniec 2005 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 67 458 osób bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (42,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych oraz 51,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących), z tego:

- 94,5 % stanowili bezrobotni posiadający zawód (63 775 osób)
- 5,5 % stanowili bezrobotni bez zawodu (3 683 osób).

W roku 2005 liczba bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zmniejszyła się o 12 700 osób, tj. o 15,8%. W tym samym czasie liczba bezrobotnych poprzednio pracujących ogółem zmniejszyła się o 10,7%. Zmniejszenie się liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było wynikiem spadku liczby zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje zawodowe. W stosunku do roku 2004 liczba zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje zawodowe zmniejszyła się o 11 929 osób (o 15,8%), podczas gdy liczba osób bez zawodu zmniejszyła się o 771 osób (o 17,3%).

Według stanu na 31 grudnia 2005 r. najwięcej osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zarejestrowanych było w grupach zawodów:

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 20 099 osób (29,8% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy), w tym:

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 7 801 osób, w tym:

- Krawiec (743304) – 1 884 osoby,
- Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 134 osoby,
- Stolarz meblowy (742207) – 925 osób.

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) – 6 477 osób, w tym:

Ślusarz (722204) – 1 765 osób,

Mechanik samochodów osobowych (723105) – 858 osób.

Górnicy i robotnicy budowlani (71) – 5 268 osób, w tym:

Murarz (712102) – 1 630 osób,

Malarz budowlany (714101) – 778 osób.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 12 847 osób (19,0%), w tym:

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 6 712 osób, w tym:

Robotnik gospodarczy (914103) – 1 878 osób,

Sprzątaczką (913207) – 1 732 osoby.

Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (93) –

6 017 osób, w tym:

Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 3 675 osób,

Robotnik budowlany (931301) – 1 124 osoby.

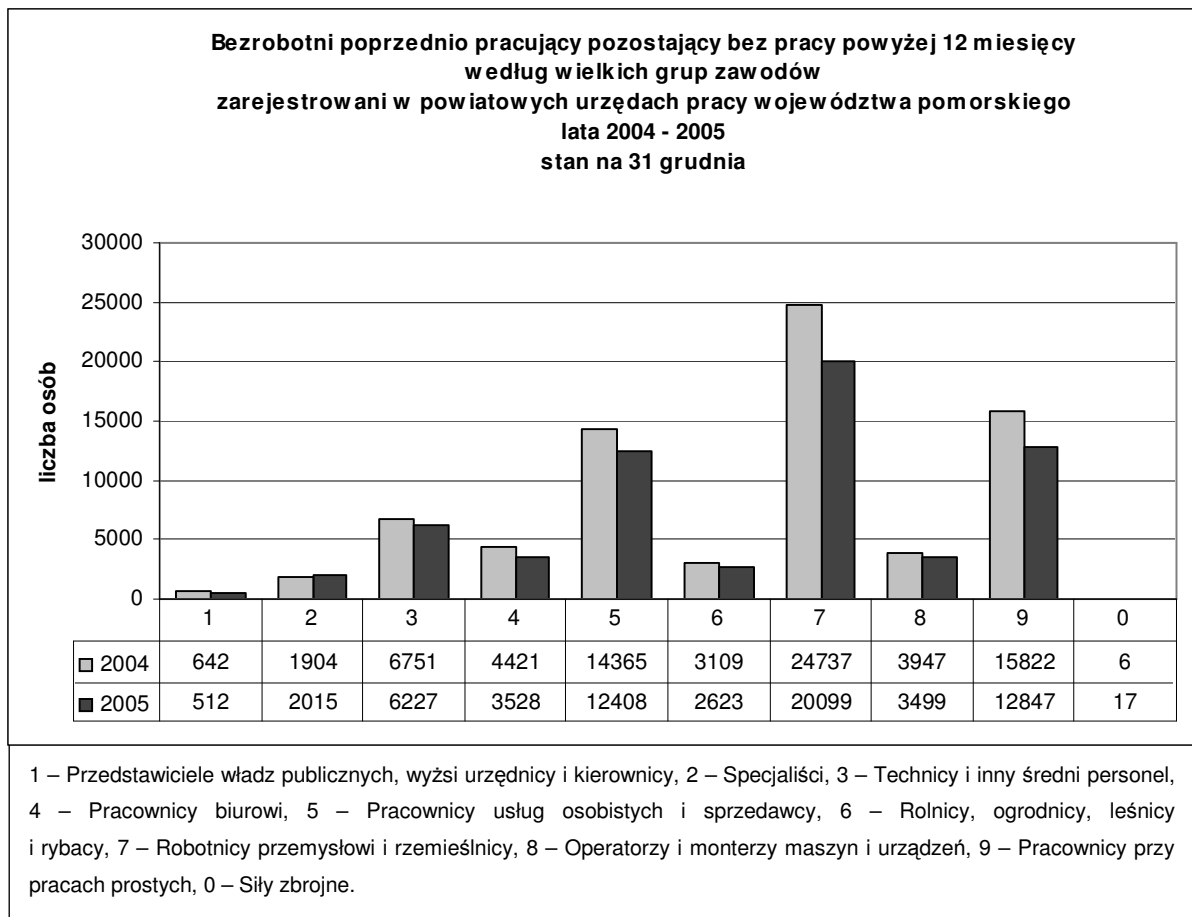
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 12 408 osób (18,4%), z tego:

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 8 050 osób, w tym:

Sprzedawca (522107) – 8 010 osób.

Pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 4 358 osób, w tym:

Kucharz (512201) – 1 541 osób.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01, zał. 3.

W porównaniu do stanu z 31 grudnia 2004 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększyła się w 2005 roku w dwóch grupach zawodów: siły zbrojne (o 183,3%), oraz specjaliści (o 5,8%). W pozostałych grupach zawodów nastąpiło zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a szczególnie w grupach zawodów: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (o 20,2%), pracownicy biurowi (o 20,2%), pracownicy przy pracach prostych (o 18,8%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (o 18,7%).

15 zawodów, w których w końcu 2005 r. było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy:

- Sprzedawca (522107) – 8 010 osób,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 3 675 osób,
- Krawiec (743304) – 1 884 osoby,
- Robotnik gospodarczy (914103) – 1 878 osób,
- Ślusarz (722204) – 1 765 osób,
- Sprzątaczką (913207) – 1 732 osoby,
- Murarz (712102) – 1 630 osób,
- Kucharz (512201) – 1 541 osób,
- Asystent ekonomiczny (341902) – 1 311 osób,
- Pracownik biurowy (419101) – 1 265 osób,
- Obuwnik przemysłowy (744304) – 1 134 osoby,
- Robotnik budowlany (931301) – 1 124 osoby,
- Stolarz meblowy (742207) – 925 osób,
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 858 osób,
- Malarz budowlany (714101) – 778 osób.

3. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)

Analiza dotyczy sumy ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w poszczególnych miesiącach 2005 r., skorygowanej o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

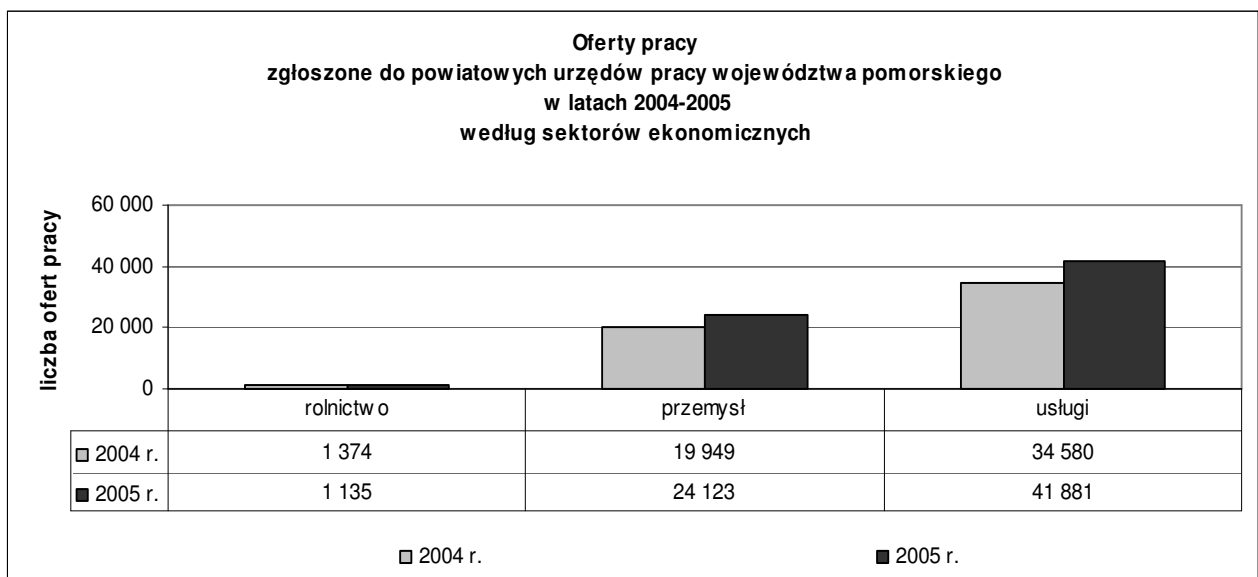
Przez oferty pracy należy rozumieć zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia i miejsca przygotowania zawodowego oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i stażu, a także w ramach umów zlecenia i umów o dzieło.

3.1. Oferty pracy zgłoszone w 2005 r. według rodzaju działalności

Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.).

W 2005 r. do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego zgłoszono 67 139 ofert pracy, tj. o 11 236 (20,1%) ofert pracy więcej niż w 2004 r. Na koniec grudnia 2005 r. w dyspozycji powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego pozostało 1 169 ofert pracy. Najwięcej ofert pracy zgłoszili w 2005 r. pracodawcy działający w sektorze **usług** - 41 881 ofert. W stosunku do roku 2004 liczba ofert pracy zgłoszonych z sektora usług wzrosła o 7 301 ofert, tj. 21,1%. 24 123 oferty pracy pochodziły z **przemysłu**. Liczba ofert pracy tej grupy wzrosła w stosunku do roku 2004 o 4 174 oferty, tj. o 20,9%. Najmniej tj. 1 135 ofert pracy zgłosiły w 2005 r. zakłady pracy z sektora **rolniczego**. W stosunku do roku 2004 zgłoszonych było o 239, tj. 17,4% ofert mniej.

W 2005 r. oferty pracy z sektora usług stanowiły 62,4% wszystkich oferty pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego, z przemysłu 35,9%, z rolnictwa 1,7%. Dla porównania w 2004 r. wynosiły one odpowiednio: 61,9%, 35,7% i 2,5%.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 2

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej przez pracodawcę działalności według sekcji PKD najwięcej ofert pracy w 2005 r. zgłoszono:

Usługi:

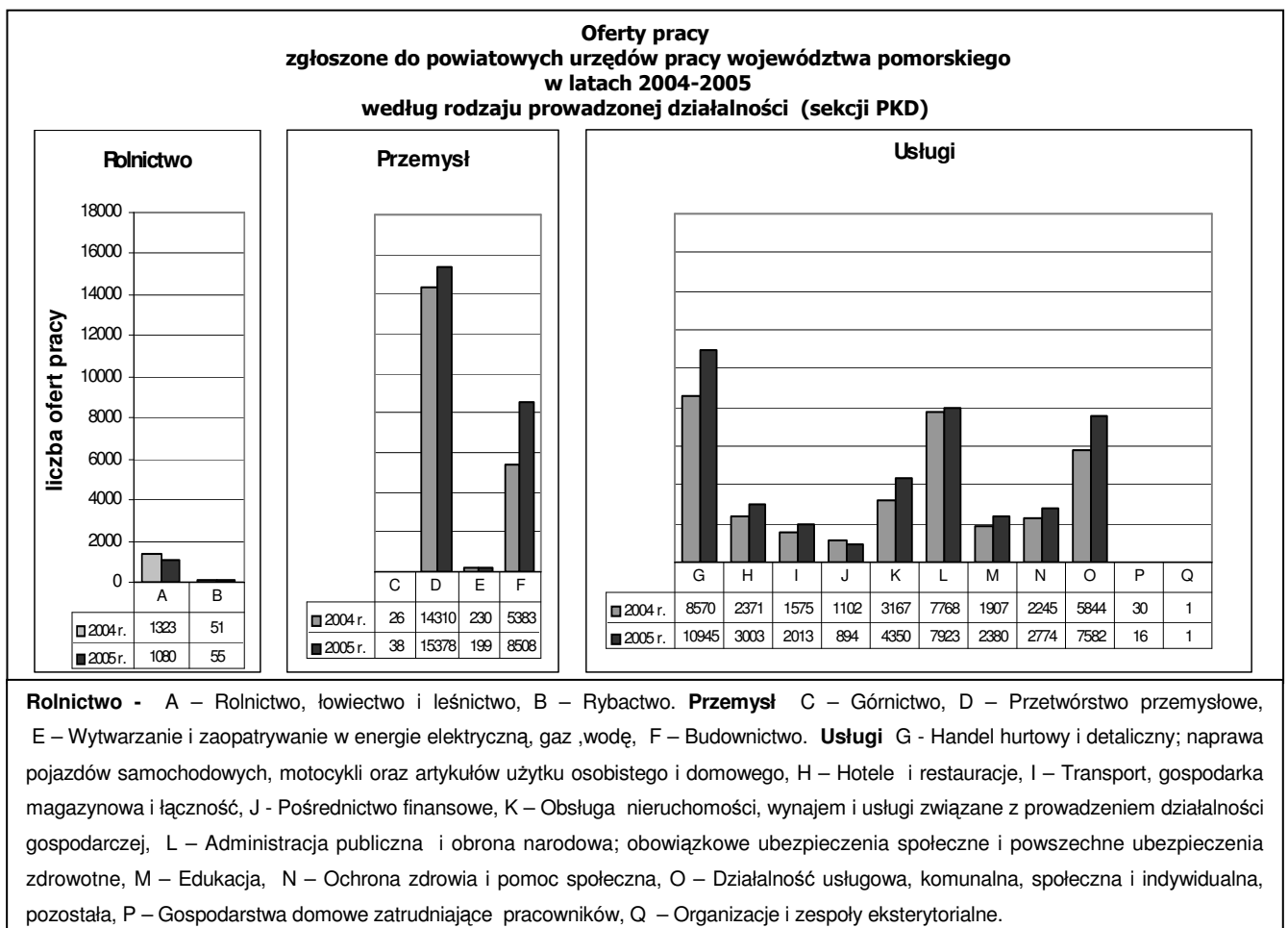
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 10 945 ofert pracy (16,3% ogółu zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego ofert pracy) – tj. o 2 375 (27,7%) więcej niż w 2004 roku,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 7 923 oferty pracy (11,8%) – tj. o 155 (2,0%) więcej niż w 2004 roku,
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 7 582 oferty pracy (11,3%) – tj. o 1 738 (29,7%) więcej niż w 2004 roku,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 4 350 ofert pracy (6,5%) – tj. o 1 183 (37,4%) więcej niż w 2004 roku,

Przemysł:

- przetwórstwo przemysłowe – 15 378 ofert pracy (22,9%)– tj. o 1 068 (7,5%) więcej niż w 2004 roku,
- budownictwo – 8 508 ofert pracy (12,7%) - tj. o 3 125 (58,1%) więcej niż w 2004 roku.

Rolnictwo:

- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 1 080 ofert pracy (1,6%) – tj. o 243 (18,4%) mniej niż w 2004 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01 zał. 2

3.2. Oferty pracy zgłoszone w 2005 r. według zawodów

Używane w tekście nazwy i symbole zgodne są z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodowe (z uwzględnieniem podziału na grupy duże oraz zawody i specjalności) najwięcej ofert pracy zgłoszono dla pracowników:

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 21 069 ofert (31,4% wszystkich zgłoszonych ofert pracy), w tym:

górnicy i robotnicy budowlani (71) – 7 000 ofert pracy, w tym:

murarz (712102) – 1 726 ofert,
cieśla (712301) - 629 ofert,
malarz budowlany (713802) - 538 ofert,
monter rurociągów okrętowych (713802) – 431 ofert.

robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) – 7 638 ofert, w tym:

ślusarz (722204) – 1 236 ofert,
spawacz ręczny gazowy (721202) – 1 150 ofert,
monter kadłubów okrętowych (721401) – 1 139 ofert,
spawacz ręczny łukiem elektrycznym (721203) - 1 108 ofert.

pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – 6 134 oferty pracy, w tym:

stolarz (742204) - 1 253 oferty,
przetwórcza ryb (741102) – 1 130 ofert,
szwaczka (743604) - 749 oferty,
stolarz meblowy (742206) – 553 ofert,
krawiec (743304) – 510 ofert pracy.

Pracownicy przy pracach prostych (9) – 12 216 ofert (18,2% wszystkich zgłoszonych ofert), w tym:

pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – 7732 oferty, w tym:

robotnik gospodarczy (914103) - 4 405 ofert,
sprzątaczką (913207) – 1 174 oferty,
pomoc kuchenna (913204) - 842 oferty.

Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (93)
– 4329 oferty, w tym:

robotnik budowlany (931301) – 1 796 ofert,
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 887 ofert,
robotnik drogowy (931203) – 551 ofert .

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5) – 10 054 oferty (15,0% wszystkich zgłoszonych ofert), w tym:

modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 5 172 oferty pracy, w tym:

sprzedawca (522107) - 5 114 oferty.

pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 4 882 oferty pracy, w tym:

- pracownik ochrony mienia i osób (515902) -1 413 ofert,
- kucharz (512201) - 1 050 ofert,
- kelner (512302) - 654 oferty.

Technicy i inny średni personel (3) – 6 978 ofert (10,4% wszystkich zgłoszonych ofert), w tym:

pracownicy pozostałych specjalności (34) – 5 282 oferty pracy, w tym:

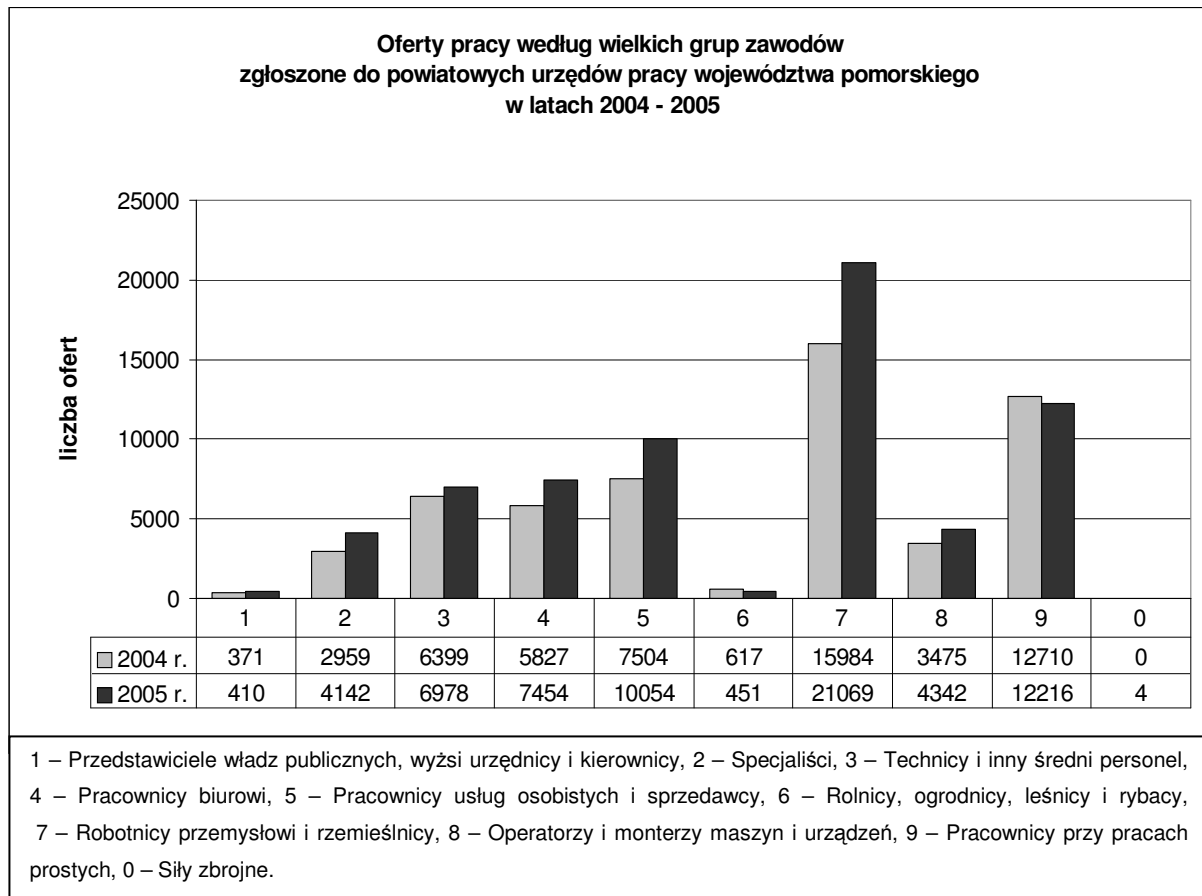
- pracownik administracyjny (343101) – 1 697 ofert,
- przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny) (341503) – 786 ofert,
- księgowy (samodzielny) (343201) – 538 ofert.

Pracownicy biurowi (4) – 6 506 ofert (9,7% wszystkich zgłoszonych ofert), w tym:

pracownicy obsługi biurowej (41) – 6 329 ofert pracy, w tym:

- pracownik biurowy (419101) - 4 529 ofert,
- magazynier (413103) - 816 ofert.

Oferty pracy zgłoszone w ramach w/w wielkich grup zawodów stanowiły 84,7% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPIPS – 01 zał. 3

Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego ofert pracy w 2005 r. zaobserwowany został w większości wielkich grup zawodów. Największy wzrost popytu na pracowników dotyczył grupy specjalistów (wzrost o 1180 ofert, tj. 40,0%), a także grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (wzrost o 2 550 ofert, tj. o 34,0%). W 2005 r.

w porównaniu z rokiem 2004 mniej ofert pracy zgłoszonych zostało tylko w dwóch grupach zawodów: w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (spadek o 166 ofert, tj. 26,9%) oraz w grupie pracownicy przy pracach prostych (spadek o 494 oferty, tj. 3,9%).

Zawody i specjalności, w których ogłoszono w 2005 r. ponad 400 ofert pracy

Lp.	Zawody	2004	2005	wzrost /spadek	wzrost /spadek (%)
1	Sprzedawca (522107)	4 286 ofert	5 114 ofert	828 ofert	19,3
2	Pracownik biurowy (419101)	3 599 ofert	4 529 ofert	930 ofert	25,8
3	Robotnik gospodarczy (914103)	4 740 ofert	4 405 ofert	-335 ofert	- 7,1
4	Robotnik budowlany (931301)	1 504 oferty	1 796 ofert	292 oferty	19,4
5	Murarz (712102)	1 140 ofert	1 726 ofert	586 ofert	51,4
6	Pracownik administracyjny (343101)	1 779 ofert	1 697 ofert	-82 oferty	- 4,6
7	Pracownik ochrony mienia i osób (515902)	701 ofert	1 413 ofert	712 ofert	101,6
8	Stolarz (742204)	1 005 oferty	1 253 oferty	248 ofert	24,7
9	Ślusarz (722204)	911 ofert	1 236 ofert	325 ofert	35,7
10	Kierowca samochodu ciężarowego (832302)	1 041 ofert	1 199 ofert	158 ofert	15,2
11	Sprzątaczką (913207)	1 064 oferty	1 174 oferty	110 ofert	10,3
12	Spawacz ręczny gazowy (721202)	741 ofert	1 150 ofert	409 ofert	55,2
13	Monter kadłubów okrętowych (721401)	673 oferty	1 139 ofert	466 ofert	69,2
14	Przetwórcą ryb (741102)	942 oferty	1 130 ofert	188 ofert	20,0
15	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym (721203)	649 ofert	1 108 ofert	459 ofert	70,7
16	Kucharz (512201)	820 ofert	1 050 ofert	230 ofert	28,0
17	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104)	1 022 oferty	887 ofert	-135 ofert	- 13,2
18	Pomoc kuchenna (913204)	668 ofert	842 oferty	174 oferty	26,0
19	Magazynier (413103)	596 ofert	816 ofert	220 ofert	36,9
20	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny) (341503)	590 ofert	786 ofert	196 ofert	33,2
21	Szwaczka (743604)	753 oferty	749 ofert	-4 oferty	- 0,5
22	Kelner (512302)	466 ofert	654 oferty	188 ofert	40,3
23	Cieśla (712301)	282 oferty	629 ofert	347 ofert	123,0
24	Stolarz meblowy (742207)	437 ofert	553 oferty	116 ofert	26,5
25	Robotnik drogowy (931203)	532 oferty	551 ofert	19 ofert	3,6
26	Malarz budowlany (714101)	215 ofert	538 ofert	323 oferty	150,2
27	Księgowy (samodzielny) (343201)	497 ofert	538 ofert	41 ofert	8,2
28	Krawiec (743304)	611 ofert	510 ofert	-101 ofert	-16,5
29	Pielęgniarka (224101)	x	503 oferty	x	x
30	Kasjer handlowy (421102)	481 ofert	479 ofert	-2 oferty	- 0,4
31	Handlowiec (341501)	351 ofert	462 oferty	111 ofert	31,6
32	Fryzjer (514102)	268 ofert	460 ofert	192 oferty	71,6
33	Monter rurociągów okrętowych (713802)	145 ofert	431 ofert	286 ofert	197,2

Zestawienie to potwierdza, że zawody, w których ogłoszono największą liczbę ofert pracy należą w większości do trzech wielkich grup zawodów: grupy 7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, grupy 9. Pracownicy przy pracach prostych oraz grupy 5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono dla sprzedawców - 5 114 ofert pracy, pracowników biurowych - 4 529 ofert oraz robotników gospodarczych – 4 405 ofert. W stosunku do roku 2004 w dwóch pierwszych w/w zawodach zaobserwowany został również największy przyrost ofert pracy odpowiednio o 828 i 930 ofert. Kolejnymi zawodami cechującymi się wysokim popytem na pracę byli robotnicy budowlani (1 796 zgłoszonych ofert pracy), murarze (1 726 zgłoszonych ofert pracy) oraz pracownicy administracyjni (1 667 zgłoszonych ofert pracy). Spośród w/w zawodów zaliczanych do grupy zawodów, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy, tylko w dwóch nastąpił spadek liczby zgłoszonych ofert pracy w stosunku do roku 2004. Spadek ten dotyczył robotnika gospodarczego (spadek o 335 ofert pracy, tj. 7,1%) oraz pracownika administracyjnego (spadek o 82 oferty, tj. 4,6%). Biorąc pod uwagę wskaźnik procentowy wzrostu liczby ofert pracy w roku 2005 w stosunku do roku 2004 najwięcej, bo prawie dwukrotnie zwiększyło się zapotrzebowanie na monterów rurociągów okrętowych (wzrost 286 ofert , tj. o 197,2%). Równie wysoki 150, 2% wzrost liczby ofert pracy dotyczył malarza budowlanego oraz cieśli 123,0%.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone zostały za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu). Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć.

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku $> 1,1$ to **zawody deficytowe**,
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $<0,9; 1,1>$ to **zawody zrównoważone**,
- zawody o wskaźniku $< 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzona jest według dużych i elementarnych grup zawodów. Opracowanie nie obejmuje analizy wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) dla poszczególnych zawodów/specjalności. Dane umożliwiające dokonanie takiej analizy zamieszczone zostały w załączniku do publikacji.

Na 30 dużych grup zawodów (kod dwucyfrowy), jakie obejmuje obowiązująca „Klasyfikacja Zawodów i Specjalności” dla potrzeb rynku pracy, tylko 4 grupy to grupy zawodów deficytowych. 1 grupa to zawody zrównoważone, a pozostałe 25 grup to zawody nadwyżkowe.

• Grupy zawodów deficytowych

W roku 2005 grupami zawodów deficytowych były następujące grupy:

Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni (92) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,4623,

Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (33) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,3600,

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,2599,

Pracownicy obsługi biurowej (41) – wskaźnik intensywności deficytu – 1,1312.

Poniżej prezentowane są, w ramach dużych grup zawodów, grupy elementarne (czterocyfrowy kod), których wskaźnik intensywności wskazuje, że grupa ta jest deficytowa. Oznacza to, że w ramach danej dużej grupy zawodów mogą znajdować się również grupy elementarne zrównoważone i nadwyżkowe.

Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni (92) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,4623, z tego:

robotnicy pomocniczy w leśnictwie (9212) - wskaźnik 4,7143,

robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i łowiectwie (9213) - wskaźnik 4,0000,

robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni (9211) – wskaźnik 1,2041.

Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (33) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,3600, z tego:

nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (3311) – wskaźnik 1,3600.

Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (91) – wskaźnik intensywności deficytu - 1,2599, w tym:

czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach (9121) - wskaźnik 4,800,

gospodarze budynków (9141) - wskaźnik 2,0276,

sprzedawcy uliczni (9111) – wskaźnik 1,800,

ładowacze nieczystości (9161) - wskaźnik 1,5556,

domokrążcy i sprzedawcy na telefon (9112) – wskaźnik 1,500,

praczki ręczne i prasowacze (9133) – wskaźnik 1,1818.

Pracownicy obsługi biurowej (41) – wskaźnik intensywności deficytu – 1,1312, w tym:

operatorzy procesów tekstu (4112) - wskaźnik MAX,

operatorzy wprowadzania danych (4113) - wskaźnik 7,8333,

pracownicy do spraw transportu (4133) – wskaźnik 1,1667,

pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (4191) - wskaźnik 1,5500.

Wartość współczynnika intensywności deficytu oznaczona symbolem MAX oznacza, że w tej grupie zawodów w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni.

- **Grupy zawodów zrównoważonych**

Do grup zawodów zrównoważonych należy 1 grupa duże zawodów:

Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (42) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,9146, w tym:

asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych (4213) – wskaźnik 0,9634.

W ramach tej dużej grupy zawodów znajdują się również grupy elementarne zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

- **Grupy zawodów nadwyżkowych**

Pozostałe duże grupy zawodów, tj. 25 spośród wszystkich 30 grup to grupy zawodów nadwyżkowych. Poniżej zaprezentowane zostały wybrane grupy duże zawodów nadwyżkowych. W ramach tych grup wyszczególnione zostały te elementarne grupy zawodów, których wskaźnik intensywności wskazuje, że grupa ta jest nadwyżkowa. Oznacza to, że w ramach danej dużej grupy zawodów mogą znajdować się również elementarne grupy zawodów deficytowe i zrównoważone. Im mniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki tym bardziej nadwyżkowa jest grupa zawodów. Wartość wskaźnika intensywności nadwyżki „0,0000” wskazuje na to, że w danej grupie w badanym okresie nie zgłoszono ofert pracy, natomiast rejestrowali się bezrobotni (wyłączając zawody w których nie zgłoszono ofert pracy i nie zarejestrowano bezrobotnych).

Grupy zawodów nadwyżkowych to:

rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (64) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,0000,
z tego:

rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (6411) – wskaźnik 0,0000.

siły zbrojne (01) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,0072, w tym:

żołnierze zawodowi (0111) – wskaźnik 0,4000.

rolnicy (61) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,0247, z tego:

rolnicy produkcji roślinnej (6111) – wskaźnik 0,0049,

rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (6131) – wskaźnik 0,0196,

hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (6129) – wskaźnik 0,1277,

hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej (6121) – wskaźnik 0,2105,

hodowcy drobiu (6122) – wskaźnik 0,7500.

średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32) – wskaźnik intensywności nadwyżki

– 0,0610, z tego:

optycy (3222) – wskaźnik 0,0000,

technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (3212) – wskaźnik 0,0111,

technicy technologii żywności (3213) – wskaźnik 0,0203,

dietetycy i żywieniowcy (3214) – wskaźnik 0,0112,

operatorzy aparatury medycznej (3227) – wskaźnik 0,1111,

technicy analityki medycznej (3211) – wskaźnik 0,1636,

asystenci weterynaryjni (3225) – wskaźnik 0,1667,

średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany (3229)
– wskaźnik 0,2462,

higienisci (3221) – wskaźnik 0,2500,

asystenci i technicy dentystyczni (3223) – wskaźnik 0,4177,

fizjoterapeuci i pokrewni (3224) – wskaźnik 0,4514,

technicy farmaceutyczni (3226) – wskaźnik 0,8400.

średni personel techniczny (31) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,1243, w tym:

operatorzy urzędzeń nadawczych i telekomunikacyjnych (3132) – 0,0000,

pracownicy służb technicznych żeglugi (3141) – wskaźnik 0,0234,

piloci statków powietrznych i pokrewni (3143) – wskaźnik 0,0244,

technicy technologii chemicznej i pokrewni (3116) – wskaźnik 0,0435,

technicy mechanicy (3115) – wskaźnik 0,0552,

technicy gdzie indziej niesklasyfikowani (3119) – wskaźnik 0,0758,

technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (3112) – wskaźnik 0,1240,

technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni (3114) – wskaźnik 0,1345,

technicy elektrycy (3113) – wskaźnik 0,1394,

fotografowie i operatorzy urzędzeń do rejestru obrazu i dźwięku (3131) – wskaźnik 0,1705,

technicy informatycy (3121) – wskaźnik 0,2039,

technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni (3117) – wskaźnik 0,2222,

operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni (3122) – wskaźnik 0,2658,
technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni (3111) – wskaźnik 0,3258,
inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni (3152)
– wskaźnik 0,6312,
oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni (3142) – wskaźnik 0,8108.

pozostali specjaliści (24) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,1990, w tym:

filozofowie, historycy i politolodzy (2442) – wskaźnik 0,0111,
filolodzy i tłumacze (2443) – wskaźnik 0,0962,
kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy (2453) – wskaźnik 0,0526,
archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (2441) – wskaźnik 0,0604,
specjaliści do spraw społecznych (2445) – wskaźnik 0,1000,
specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani (2479) – wskaźnik 0,1191,
ekonomiści (2411) – wskaźnik 0,1325,
artyści plastycy (2452) – wskaźnik 0,1635,
specjaliści do spraw finansowych (2412) – wskaźnik 0,2170,
prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani (2429) – wskaźnik 0,2500,
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej
niesklasyfikowani (2419) – wskaźnik 0,2744,
kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej (2471) – wskaźnik 0,3333,
psycholodzy i pokrewni (2444) – wskaźnik 0,3727,
bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej (2432) – wskaźnik 0,5294,
producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy
i pokrewni (2455) – wskaźnik 0,6000,
literaci, dziennikarze i pokrewni (2451) – wskaźnik 0,6292.

ogrodnicy (62) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,2889, z tego:

ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni (6211) – wskaźnik 0,0395,
ogrodnicy terenów zieleni (6212) – wskaźnik 0,4979,
ogrodnicy sadownicy i pokrewni (6213) – wskaźnik 0,5357.

*robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy
poligraficzni i pokrewni (73)* – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3146, z tego:

fotografowie poligraficzni (7344) – wskaźnik 0,0000,
kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni (7343) – wskaźnik 0,0000,
monterzy instrumentów muzycznych (7312) – wskaźnik 0,0000,
grawerzy szkła i pokrewni (7323) – wskaźnik 0,0000,
wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni (7331) – wskaźnik 0,0000,
mechanicy precyzyjni (7311) – wskaźnik 0,1172,
jubilerzy, złotnicy i pokrewni (7313) – wskaźnik 0,1721,
introligatorzy (7345) – wskaźnik 0,2644,
formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła (7322) – wskaźnik 0,3417,
składacze tekstów (7341) – wskaźnik 0,3750,
odlewacze i galwanizerzy poligraficzni (7342) – wskaźnik 0,5000,
formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni (7321) – wskaźnik 0,5833,
drukarze sitodrukowi i pokrewni – (7346) – wskaźnik 0,7083,

zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni (7324) – wskaźnik 0,8485.

kierownicy małych przedsiębiorstw (13) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3159, w tym:

kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu (1317) – wskaźnik 0,0000,
kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym (1312) – wskaźnik 0,0000,
kierownicy małych usług osobistych, porządkowych i pokrewnych (1318) – wskaźnik 0,0000,
kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym (1314) – wskaźnik 0,1481,
kierownicy małych przedsiębiorstw w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie (1311) – wskaźnik 0,1667,
kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani (1319) – wskaźnik 0,2093,
kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce (1315) – wskaźnik 0,3514,
kierownicy małych przedsiębiorstw w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności (1316) – wskaźnik 0,5000.

przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze (11) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3333.

W/w grupę dużą tworzą tylko dwie elementarne grupy zawodów, w których odnotowano rejestracje osób bezrobotnych lub ofert pracy. Jedna z tych grup jest grupą „maksymalnie” deficytową o współczynniku MAX oznaczającym, że w grupie tej w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni. Druga grupa to grupa „maksymalnie” nadwyżkowa o wartości współczynnika deficytu 0, 0000, co znaczy, że w grupie tej w badanym okresie nie zgłoszono ofert, natomiast rejestrowali się bezrobotni.

leśnicy i rybacy (63) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3501, z tego:

rybacy morscy (6331) – wskaźnik 0,0383,
rybacy śródlądowi gdzie indziej niesklasyfikowani (6322) – wskaźnik 0,0811,
hodowcy ryb (6321) – wskaźnik 0,2000,
robotnicy leśni i pokrewni (6311) – wskaźnik 0,6086.

specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (21) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3659, w tym:

meteorolodzy (2112) – wskaźnik 0,0000
matematycy i pokrewni (2121) – wskaźnik 0,0345,
specjaliści nauk o Ziemi (2114) – wskaźnik 0,0559
inżynierowie chemicy (2146) – wskaźnik 0,1053,
fizycy i astronomowie (2111) – wskaźnik 0,1071
inżynierowie elektronicy i telekomunikacji (2144) – wskaźnik 0,2034,
chemicy (2113) – wskaźnik 0,2545,
architekci, urbaniści i pokrewni (2141) – wskaźnik 0,2595,
informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani (2139) – wskaźnik 0,3090
inżynierowie geodeci i kartografowie (2148) – wskaźnik 0,3125,
inżynierowie górnicy, metalurzy i pokrewni (2147) – wskaźnik 0,3333,
inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska (2142) – wskaźnik 0,3771,
inżynierowie elektrycy (2143) – wskaźnik 0,3784,

projektanci i analitycy systemów komputerowych (2131) – wskaźnik 0,4074
inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (2149) – wskaźnik 0,5000,
statystycy (2122) – wskaźnik 0,5385
inżynierowie mechanicy (2145) – wskaźnik 0,5950.

modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,3994, w tym:
sprzedawcy i demonstratorzy (5221) – wskaźnik 0,3992.

pracownicy pozostałych specjalności (34) - wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,4250, w tym:
aktorzy cyrkowi i pokrewni (3474) – wskaźnik 0,0000,
funkcjonariusze Służby Więziennej (3453) – wskaźnik 0,0000,
funkcjonariusze celni i ochrony granic (3441) – wskaźnik 0,0000,
rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy (3417) – wskaźnik 0,0000,
pośrednicy handlowi (3421) – wskaźnik 0,0135,
pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (3419)
– wskaźnik 0,0310,
organizatorzy turystyki i pokrewni (3414) – wskaźnik 0,0334,
policjanci (3451) – wskaźnik 0,0357,
plastycy i pokrewni (3471) – wskaźnik 0,2234,
urzędnicy do spraw podatków, cel i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (3449) –
wskaźnik 0,2500,
funkcjonariusze ochrony państwa (3452) – wskaźnik 0,3333,
zaopatrzeniowcy (3416) – wskaźnik 0,3500,
muzycy, piosenkarze i tancerze (3473) – wskaźnik 0,4364,
agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy
handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani (3429) – wskaźnik 0,5405,
urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków (3443) – wskaźnik 0,5455,
agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (3415) – wskaźnik 0,6002,
spedytorzy i pokrewni (3422) – wskaźnik 0,6276,
pracownicy archiwów (3481) – wskaźnik 0,7000,
księgowi (3432) – wskaźnik 0,8513.

robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) – wskaźnik intensywności nadwyżki
– 0,4273, w tym:

mechanicy statków powietrznych i pokrewni (7232) – wskaźnik 0,0000,
monterzy mechatronicy (7253) – wskaźnik 0,0000,
mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń (7233) – wskaźnik 0,0953,
mechanicy pojazdów samochodowych (7231) – wskaźnik 0,1454,
monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych (7252) – wskaźnik 0,1710,
blacharze (7213) – wskaźnik 0,1766,
elektromechanicy (7241) – wskaźnik 0,1772,
elektromonterzy (7242) – wskaźnik 0,2643,
ślusarze i pokrewni (7222) – wskaźnik 0,2840,
kowale, hartownicy i pokrewni (7221) – wskaźnik 0,3000,
nurkowie (7216) – wskaźnik 0,3333,
ustawiacze – operatorzy obrabiarek skrawających do metali (7223) – wskaźnik 0,3549,

monterzy linii elektrycznych (7244) – wskaźnik 0,3636,
monterzy elektronicy (7251) – wskaźnik 0,3750,
elektrycy budowlani i pokrewni (7243) – wskaźnik 0,3923,
formierze odlewniczy i pokrewni (7211) – wskaźnik 0,5574.

pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,4479,
w tym:

przygotowywacze włókna i przędzarze (7431)– wskaźnik 0,0000,
kuśnierze i pokrewni (7434)– wskaźnik 0,0200,
obuwnicy (7443)– wskaźnik 0,0808,
kaletnicy, rymarze i pokrewni (7442)– wskaźnik 0,0833,
tkacze, dziewiarze i pokrewni (7432)– wskaźnik 0,0833,
plecionkarze, szczerkarze i pokrewni (7424)– wskaźnik 0,1250,
krawcy, kapelusznicy i pokrewni (7433)– wskaźnik 0,1941,
piekarze, cukiernicy i pokrewni (7412) – wskaźnik 0,2262,
klasyfikatorzy żywności i pokrewni (7415)– wskaźnik 0,3333,
tapicerzy i pokrewni (7437)– wskaźnik 0,4108,
stolarze i pokrewni (7422)– wskaźnik 0,4456.

kierownicy dużych i średnich organizacji (12)– wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,4570, w tym:

zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów (1212) - wskaźnik 0,0000,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie (1221) - wskaźnik 0,0000,
Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności – wskaźnik 0,1053,
kierownicy działów finansowych i administracyjnych (1231) - wskaźnik 0,1111,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w handlu hurtowym i detalicznym – wskaźnik 0,1429,
kierownicy działów osobowych i pokrewnych (1232) - wskaźnik 0,1500,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie
indziej niesklasyfikowani (1229) - wskaźnik 0,1616,
kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych (1234) - wskaźnik 0,3333,
kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej
niesklasyfikowani (1239) - wskaźnik 0,3736,
kierownicy działów badawczo – rozwojowych (1237) – wskaźnik 0,3750,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w przemyśle przetwórczym (1222) – wskaźnik 0,4444,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w gastronomii, hotelarstwie i turystyce (1225) - wskaźnik 0,4667,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w przedsiębiorstwach obsługi biznesu (1227) - wskaźnik 0,5000,
kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej
w przedsiębiorstwach usług osobistych, porządkowych i pokrewnych (1228)
- wskaźnik 0,5000,
kierownicy działów marketingu i sprzedaży (1233) – wskaźnik 0,8219.

specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia (22) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,5548, w tym:

biochemicy, biofizycy i pokrewni (2213) - wskaźnik 0,0000,
biotechnolodzy (2212) – wskaźnik 0,0161,
specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka (2222) – wskaźnik 0,0667,
biolodzy (2211) – wskaźnik 0,0955,
inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni (2221) - wskaźnik 0,1638,
lekarze weterynarii (2233) - wskaźnik 0,2333,
położne (2242) – wskaźnik 0,2706,
lekarze dentyści (2232) - wskaźnik 0,3571,
lekarze (2231) – wskaźnik 0,5111,
farmaceuci (2234) wskaźnik 0,7500.

specjaliści szkolnictwa (23) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,5637, w tym:

nauczyciele szkół podstawowych (2331) – wskaźnik 0,3230,
specjaliści metod nauczania (2351) – wskaźnik 0,5000,
nauczyciele przedszkoli (2332) – wskaźnik 0,5329,
nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (2321) – wskaźnik 0,5534,
specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej nie sklasyfikowani (2359) – wskaźnik 0,8824.

operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych (81) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,5702, w tym:

operatorzy urządzeń do przeróbki ropy naftowej i gazu (8155) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy pieców i urządzeń do obróbki cieplnej metali (8123) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin (8112) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy urządzeń do obróbki cieplnej chemikaliów i pokrewni (8152) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy urządzeń przetwórstwa chemicznego gdzie indziej niesklasyfikowani (8159) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym (8171) – wskaźnik 0,0000,
operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (8139) – wskaźnik 0,0000,
elektroenergotecnicy i pokrewni (8161) – wskaźnik 0,0147,
operatorzy urządzeń do produkcji papieru (8143) – wskaźnik 0,1154,
operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów (8154) – wskaźnik 0,1222,
operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego (8132) – wskaźnik 0,2321,
maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni (8162) – wskaźnik 0,2714,
operatorzy pomp, sprężarek, urządzeń uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i pokrewni (8163) – wskaźnik 0,3200,
operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego (8131) – wskaźnik 0,4615,
operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców (8113) – wskaźnik 0,6250,
ciągacze i tłoczarze (8124) – wskaźnik 0,6957.

pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,5793, w tym:

- stewardzi (5111) - wskaźnik 0,0000,
- strażnicy ochrony kolei (5153) – wskaźnik 0,0000,
- pomocniczy personel medyczny (5132) - wskaźnik 0,2479,
- kucharze (5122) - wskaźnik 0,3077,
- pracownicy domowej opieki osobistej (5133) - wskaźnik 0,3194,
- fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (5141) - wskaźnik 0,4595,
- pracownicy usług domowych i pokrewni (5121) - wskaźnik 0,4638,
- pracownicy zakładów pogrzebowych (5143) - wskaźnik 0,4737,
- pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (5139) - wskaźnik 0,5143,
- kelnerzy i pokrewni (5123) - wskaźnik 0,5384,
- strażacy (5151) - wskaźnik 0,5882,
- opiekunki dziecięce (5131) - wskaźnik 0,7666,
- przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek (5113) - wskaźnik 0,8000.

górnicy i robotnicy budowlani (71) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,7354, w tym:

- górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni (7111) - wskaźnik 0,0000,
- robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni (7143) - wskaźnik 0,1000,
- robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni (7125) - wskaźnik 0,2286,
- monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych (7136) – wskaźnik 0,3516,
- malarze budowlani i pokrewni (7141) - wskaźnik 0,4463,
- robotnicy obróbki kamienia (7113) - wskaźnik 0,5000,
- murarze i pokrewni (7121) - wskaźnik 0,5702,
- lakiernicy (7142) - wskaźnik 0,6903,
- cieśle, stolarze budowlani i pokrewni (7123) – wskaźnik 0,7024,
- robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (7139) - wskaźnik 0,7344.

operatorzy i monterzy maszyn (82) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,7371, w tym:

- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji cukru (8276) - wskaźnik 0,0000,
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyfikowani (8229) - wskaźnik 0,0000,
- operatorzy maszyn i urządzeń przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni (8275) – wskaźnik 0,0189,
- operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór (8265) - wskaźnik 0,1765,
- monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych (8281) - wskaźnik 0,1925,
- operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych (8221) - wskaźnik 0,2143,
- monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego (8282) - wskaźnik 0,2469,
- operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni (8264) - wskaźnik 0,2500,
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych (8274) - wskaźnik 0,2581,
- maszyniści maszyn introligatorskich (8252) – wskaźnik 0,3333,

maszyniści maszyn drukujących (8251) - wskaźnik 0,3333,
operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich (8272) - wskaźnik 0,4615,
operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, elementów betonowych i kamiennych i pokrewni (8212) - wskaźnik 0,4815,
operatorzy maszyn do szycia (8263) - wskaźnik 0,5000,
operatorzy maszyn do nakładania powłok (8223) - wskaźnik 0,5000,
monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych (8284) – wskaźnik 0,5733,
monterzy wyrobów złożonych (8287) - wskaźnik 0,6667,
monterzy sprzętu elektronicznego (8283) - wskaźnik 0,7224,
operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb (8271) – wskaźnik 0,7407,
operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni (8278) - wskaźnik 0,7826.

kierowcy i operatorzy pojazdów (83) – wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,7546, w tym:

maszyniści kolejowi i metra (8311) - wskaźnik 0,0000,
dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni (8312) - wskaźnik 0,0800,
operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych (8331) - wskaźnik 0,2017,
marynarze i pokrewni (8341) - wskaźnik 0,3661,
kierowcy samochodów osobowych (8321) - wskaźnik 0,4027,
operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych (8332) – wskaźnik 0,6842.

robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (93) –

wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,7955, w tym:

robotnicy pomocniczy transportu i tragarze (9331) – wskaźnik 0,3244,
robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (9321) - wskaźnik 0,5514.

30 zawodów deficytowych o największej wartości współczynnika intensywności deficytu tj. MAX (w danych zawodach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni). Rankingu zawodów dokonano wybierając te **zawody, które miały największą średniomiesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w 2005 r., a jednocześnie nie odnotowano 2005 r. rejestracji bezrobotnych w tych zawodach.**

Kapitan statku morskiego (314205)
Kierownik statku w żegludze śródlądowej (314206)
Tartacznik (742306)
Impregnator drewna (742101)
Monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów (828601)
Nauczyciel akademicki - nauki medyczne (231109)
Agent klarujący (342202)
Technik logistyk (342205)
Strażnik łowiecki (515907)
Komornik sądowy (242902)
Operator urządzeń do produkcji elementów z betonu komórkowego (821205)
Inżynier spawalnik (214508)
Nauczyciel przedmiotów zawodowych turystycznych (232118)
Operator maszyn do formowania szkła płaskiego (813102)
Inżynier poligraf (214909)
Lekarz - anestezjologia i intensywna terapia (223102)
Specjalista terapii uzależnień (223909)
Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa operacyjnego (224112)
Nauczyciel przedsiębiorczości (232119)
Inspektor budowy dróg (315105)
Elektromonter linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć (724403)
Specjalista do spraw pakowania i opakowań (214924)
Lekarz – diagnostyka laboratoryjna (223118)
Lekarz – radiologia i diagnostyka obrazowa (223154)
Lekarz – rehabilitacja medyczna (223156)
Farmaceuta – farmacja szpitalna (223404)
Epidemiolog (223902)
Optometrysta (223905)
Nauczyciel akademicki - nauki prawne (231112)
Nauczyciel muzyki w szkole podstawowej (233107)

30 zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych tj. o wartości wskaźnika intensywności nadwyżki „0,0000” (w danych zawodach w badanym okresie nie zgłoszono ofert, natomiast rejestrowali się bezrobotni, wyłączając zawody w których nie zgłoszono ofert pracy i nie zarejestrowano bezrobotnych). Rankingu zawodów dokonano wybierając te **zawody, które miały największą średniomiesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. a jednocześnie nie zgłoszono 2005 r. ofert pracy w tych zawodach.**

Organizator agrobiznesu (341903)
Politolog (244204)
Filolog – filologia polska (244303)
Technik mechanik okrętowy (314104)
Górnik eksploatacji podziemnej (711101)
Filolog – filologia obcojęzyczna (244302)
Technik transportu kolejowego (311916)
Technik rybactwa śródlądowego (321209)
Technik technologii ceramicznej (311910)
Technik inżynierii środowiska i melioracji (311208)
Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych (829105)
Monter instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim (723310)
Przedzarcz (743101)
Elektromonter taboru szynowego (724209)
Karmelarz (741202)
Monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych (828305)
Manewrowy (831203)
Monter nawierzchni kolejowej (712402)
Technik technologii żywności – produkcja piekarsko-ciastkarska (321304)
Technik dróg i mostów kolejowych (311207)
Operator urządzeń do produkcji spirytusu (827805)
Steward statku morskiego (511102)
Mechanik maszyn i urządzeń górniczych (723303)
Technik technologii żywności – przetwórstwo mleczarskie (321309)
Elektromechanik urządzeń sterowania ruchem kolejowym (724105)
Zegarmistrz (731105)
Inżynier technologii chemicznej (214602)
Garbarz skór bez włosa (744101)
Historyk sztuki (244203)
Rękawicznik (743306)

4.2. Szansa uzyskania oferty pracy w zawodzie

Uwzględniając średniomiesięczną liczbę ofert pracy w danym zawodzie (grupie zawodów) będącą w dyspozycji powiatowych urzędów pracy w 2005 r. oraz średniomiesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie (grupie zawodów) w 2005 r. możliwe jest obliczenie wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie (grupie zawodów).

Ranking zawodów pod względem wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w 2005 r. wskazuje, że na 376 grup elementarnych zawodów w 42 grupach brak było szansy na uzyskanie oferty pracy (wskaźnik = 0,0000). Poniżej prezentowana jest lista 58 elementarnych grup zawodów, dla których wskaźniki szansy uzyskania oferty pracy były najwyższe (>0,1):

- Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani (5149) – wskaźnik 2,2292,
- Operatorzy wprowadzania danych (4113) – wskaźnik 1,3055,
- Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy (3423) – wskaźnik 1,2222,
- Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni (3472) – wskaźnik 1,0381,
- Animatorzy kultury (3476) – wskaźnik 1,0333,
- Czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach (9121) – wskaźnik 1,0000,
- Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni (3411) – wskaźnik 0,6149,
- Osoby do towarzystwa (5142) – wskaźnik 0,5833,
- Robotnicy pomocniczy w leśnictwie (9212) – wskaźnik 0,3793,
- Monterzy wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów (8286) – wskaźnik 0,3656,
- Wyżsi urzędnicy (1112) – wskaźnik 0,3332,
- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (7214) – wskaźnik 0,3108,
- Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni (8111) – wskaźnik 0,3062,
- Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani (2239) – wskaźnik 0,3017,
- Spawacze i pokrewni (7212) – wskaźnik 0,2990,
- Nauczyciele szkół specjalnych (2341) – wskaźnik 0,2716,
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna (8241) – wskaźnik 0,2661,
- Asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej (3477) – wskaźnik 0,2592,
- Farmaceuci (2234) – wskaźnik 0,2319,
- Monterzy systemów rurociągowych (7138) – wskaźnik 0,2263,
- Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich (7413) – wskaźnik 0,2160,
- Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani (5159) – wskaźnik 0,2055,
- Programiści (2132) – wskaźnik 0,2051,
- Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni (3475) – wskaźnik 0,1848,
- Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (3431) – wskaźnik 0,1693,
- Tynkarze i pokrewni (7133) – wskaźnik 0,1663,
- Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi (2413) – wskaźnik 0,1623,
- Monterzy wyrobów z drewna (8285) – wskaźnik 0,1578,
- Pośrednicy ubezpieczeniowi (3412) – wskaźnik 0,1505,

Pracownicy bibliotek i informacji naukowej (3482) – wskaźnik 0,1477,
Modelki i modele (5211) – wskaźnik 0,1429,
Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej (3461) – wskaźnik 0,1407,
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów (8322) – wskaźnik 0,1400,
Pielęgniarki (2241) – wskaźnik 0,1372,
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych (7414) – wskaźnik 0,1365,
Urzednicy organów udzielających licencji (3444) – wskaźnik 0,1333,
Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni (3151) – wskaźnik 0,1310,
Urzednicy do spraw podatków (3442) – wskaźnik 0,1282,
Posadzkarze i pokrewni (7132) – wskaźnik 0,1257,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani (8269) – wskaźnik 0,1238,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych (8253) – wskaźnik 0,1210,
Kodowacze i korektorzy (4142) – wskaźnik 0,1200,
Monterzy izolacji (7134) – wskaźnik 0,1197,
Archiwiści i muzealnicy (2431) – wskaźnik 0,1192,
Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (4191) – wskaźnik 0,1145,
Robotnicy budowy dróg i pokrewni (7124) – wskaźnik 0,1137,
Kierowcy samochodów ciężarowych (8323) – wskaźnik 0,1135,
Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (7129) – wskaźnik 0,1128,
Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni (8333) – wskaźnik 0,1127,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (8232) – wskaźnik 0,1118,
Kierownicy działów informatyki (1236) – wskaźnik 0,1111,
Choreografowie i tancerze baletowi (2454) – wskaźnik 0,1111,
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (3311) – wskaźnik 0,1074,
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni (8261) – wskaźnik 0,1061,
Gospodarze budynków (9141) – wskaźnik 0,1050,
Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni (9312) – wskaźnik 0,1033,
Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (2149) – wskaźnik 0,1012,
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (7139) – wskaźnik 0,1011.

Najczęściej na liście tej powtarzały się grupy zawodów należące do grupy wielkiej:

- technicy i inny średni personel (3) – 14 grup elementarnych:

Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy (3423) – wskaźnik 1,2222,
Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni (3472) – wskaźnik 1,0381,
Animatory kultury (3476) – wskaźnik 1,0333,
Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni (3411) – wskaźnik 0,6149,
Asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej (3477) – wskaźnik 0,2592,
Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni (3475) – wskaźnik 0,1848,

Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (3431) – wskaźnik 0,1693,
Pośrednicy ubezpieczeniowi (3412) – wskaźnik 0,1505,
Pracownicy bibliotek i informacji naukowej (3482) – wskaźnik 0,1477,
Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej (3461) – wskaźnik 0,1407,
Urzędnicy organów udzielających licencji (3444) – wskaźnik 0,1333,
Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni (3151) – wskaźnik 0,1310,
Urzędnicy do spraw podatków (3442) – wskaźnik 0,1282,
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (3311) – wskaźnik 0,1074.

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 11 grup elementarnych:

Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (7214) – wskaźnik 0,3108,
Spawacze i pokrewni (7212) – wskaźnik 0,2990,
Monterzy systemów rurociągowych (7138) – wskaźnik 0,2263,
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich (7413) – wskaźnik 0,2160,
Tynkarze i pokrewni (7133) – wskaźnik 0,1663,
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych (7414) – wskaźnik 0,1365,
Posadzkarze i pokrewni (7132) – wskaźnik 0,1257,
Monterzy izolacji (7134) – wskaźnik 0,1197,
Robotnicy budowy dróg i pokrewni (7124) – wskaźnik 0,1137,
Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (7129) – wskaźnik 0,1128,
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (7139) – wskaźnik 0,1011.

- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 11 grup elementarnych:

Monterzy wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów (8286) – wskaźnik 0,3656,
Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni (8111) – wskaźnik 0,3062,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna (8241) – wskaźnik 0,2661,
Monterzy wyrobów z drewna (8285) – wskaźnik 0,1578,
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów (8322) – wskaźnik 0,1400,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani (8269) – wskaźnik 0,1238,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych (8253) – wskaźnik 0,1210,
Kierowcy samochodów ciężarowych (8323) – wskaźnik 0,1135,
Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni (8333) – wskaźnik 0,1127,
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (8232) – wskaźnik 0,1118,
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni (8261) – wskaźnik 0,1061.

- specjaliści (2) – 9 grup elementarnych:

Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani (2239) – wskaźnik 0,3017,

Nauczyciele szkół specjalnych (2341) – wskaźnik 0,2716,
Farmaceuci (2234) – wskaźnik 0,2319,
Programiści (2132) – wskaźnik 0,2051,
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi (2413) – wskaźnik 0,1623,
Pielęgniarki (2241) – wskaźnik 0,1372,
Archiwiści i muzealnicy (2431) – wskaźnik 0,1192,
Choreografowie i tancerze baletowi (2454) – wskaźnik 0,1111,
Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (2149) – wskaźnik 0,1012.

Wśród tych grupa zawodów nie ma grup zależących do grupy wielkiej **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (6)**.

II część

Absolwenci szkół na rynku pracy województwa pomorskiego w 2005 roku

Zarówno teoria, jak też praktyka ekonomii wskazują na edukację, jako kluczowy czynnik, determinujący konkurencyjność osób na rynku pracy. Równoważenie tego rynku uwarunkowane jest między innymi elastycznością oferty edukacyjnej, zmieniającej się stosownie do zapotrzebowania ze strony pracodawców. W powyższym kontekście monitoring zmian w sektorze edukacji stanowi istotny element refleksji strategicznej oraz może wspomagać podjęcie ważnych decyzji w zakresie długofalowych zmian merytorycznych w procesie edukacji.

Do września 1999 roku początkowym etapem kształcenia w Polsce była ośmioletnia szkoła podstawowa. Po jej ukończeniu uczeń mógł starać się o przyjęcie do szkół ponadpodstawowych: średnich ogólnokształcących lub średnich zawodowych. Reforma ustroju szkolnego w Polsce rozpoczęła się z dniem 1 września 1999 r. (na mocy Ustawy z dnia 8 stycznia 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, Dz. U. Nr 12, poz. 96 z późniejszymi zmianami). Wdrażanie nowego systemu edukacji podzielone zostało na kilka lat, i tak:

- w roku szkolnym 1999/2000 powstały 6 – letnie szkoły podstawowe i 3 – letnie gimnazja, które zastąpiły 8 – letnie szkoły podstawowe (na tym poziomie nauka jest obowiązkowa);
- w roku szkolnym 2002/03 rozpoczęły działalność szkoły ponadgimnazjalne obejmujące 2- 3- letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3- letnie licea ogólnokształcące i licea profilowane oraz 4- letnie technika;
- w roku szkolnym 2004/05 wprowadzono 2- letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3- letnie technika uzupełniające.

W okresie przejściowym równolegle działają szkoły ponadpodstawowe (wg starego systemu oświaty) i ponadgimnazjalne, dlatego też w niniejszym opracowaniu uwzględniono oba typy szkół. W roku szkolnym 2006/07 po raz ostatni będą funkcjonować szkoły starego systemu oświaty.

Analiza kształcenia młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych województwa pomorskiego składa się z dwóch zasadniczych części. W pierwszej z nich zaprezentowano procesy zachodzące w pomorskiej edukacji w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05. Źródłem danych statystycznych była publikacja Urzędu Statystycznego w Gdańsku: „Edukacja i wychowanie w województwie pomorskim w roku szkolnym 2004/05”. Druga zaś część, zawiera analizę danych z badania sondażowego absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, zrealizowanego przez powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodologiczne. Badanie to zostało uruchomione w listopadzie 2005 r. i koordynowane jest przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Metodologia zaleca przeprowadzenie badania sondażowego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie danego powiatu w listopadzie każdego roku.

5. Edukacja młodzieży w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05

Urząd Statystyczny w Gdańsku publikuje informacje dotyczące stanu edukacji w województwie pomorskim, które gromadzone są na podstawie formularzy o symbolu „S”. Dane źródłowe pochodzą z pełnego badania szkół, czyli obejmującego wszystkie jednostki (przedszkolne, szkolne i uczelnie wyższe) w województwie i odnoszą się do roku szkolnego 2004/05, a w przypadku absolwentów informacje dotyczą roku 2003/04. **W niniejszej analizie uwzględniono szkoły, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, policealne i wyższe, które prowadzą kształcenie dla młodzieży. Nie uwzględniono szkół dla dorosłych.**

*Na szkoły **ponadpodstawowe**, których liczba zmniejsza się wraz z wdrażaniem reformy ustroju szkolnego, a działalność kończy się wraz z zakończeniem cyklu kształcenia składają się oddziały ponadpodstawowe liceów ogólnokształcących, oddziały liceów zawodowych i liceów technicznych. Ponadto, do powyższego typu szkół zalicza się technika i licea oraz szkoły równorzędne. Umożliwiają one uzyskanie przez uczniów średniego wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych na poziomie średnim oraz po zdaniu egzaminów świadectwa dojrzałości.*

*Szkoły **ponadgimnazjalne** obejmują:*

- *zasadnicze szkoły zawodowe – dające wykształcenie ogólne i zasadnicze zawodowe, które pozwala po zdaniu egzaminu na uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,*
- *licea ogólnokształcące (w tym uzupełniające licea ogólnokształcące) – umożliwiają zdobycie wykształcenia średniego ogólnego oraz świadectwa dojrzałości,*
- *licea profilowane – kształcą w profilach ogólnozawodowych i umożliwiają uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminów,*
- *technika (w tym technika uzupełniająca) – pozwalają na uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie średnim i średniego wykształcenia ogólnego oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości; absolwenci otrzymują tytuł technika lub inny określony w klasyfikacji zawodów szkół zawodowych,*
- *szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe – umożliwiają otrzymanie średniego wykształcenia zawodowego oraz średniego wykształcenia ogólnego (wyjątkiem są szkoły muzyczne II stopnia).*

*Szkoły **policealne** prowadzą nauczanie w trybie dziennym, wieczorowym, zaocznym oraz eksternistycznym. Realizują one kształcenie po szkole średniej i nie umożliwiają zdobycie tytułu zawodowego uzyskiwanego w szkołach wyższych. Do tego typu szkół zalicza się:*

- *policealne szkoły zawodowe (łącznie ze szkołami specjalnymi),*
- *nauczycielskie kolegia języków obcych i kolegia nauczycielskie, prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich.*

***Szkoły wyższe** realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. Dane obejmują nauczycielskie kolegia języków obcych, których absolwenci otrzymują tytuł licencjata oraz cudzoziemców studiujących w Polsce, natomiast nie zawierają informacji o Polakach studiujących za granicą.*

Szkoły wyższe zajmują się:

- *kształceniem w zakresie danej gałęzi wiedzy oraz przygotowaniem do wykonywania konkretnych zawodów,*
- *przygotowaniem przyszłej kadry akademickiej do samodzielnej pracy naukowej, dydaktycznej lub działalności artystycznej,*
- *kształceniem w celu uzyskania wiedzy ogólnej i specjalistycznej osób, które posiadają tytuły zawodowe i wykonują zawody praktyczne.*

Do studentów szkół wyższych nie zalicza się słuchaczy studiów podyplomowych i doktoranckich. Natomiast absolwenci szkół wyższych są to osoby, które:

- *otrzymały dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych,*
- *uzyskały tytuł magistra w przypadku jednolitych albo uzupełniających studiów magisterskich albo tytuł zawodowy inżyniera lub licencjata w przypadku wyższych studiów zawodowych.*

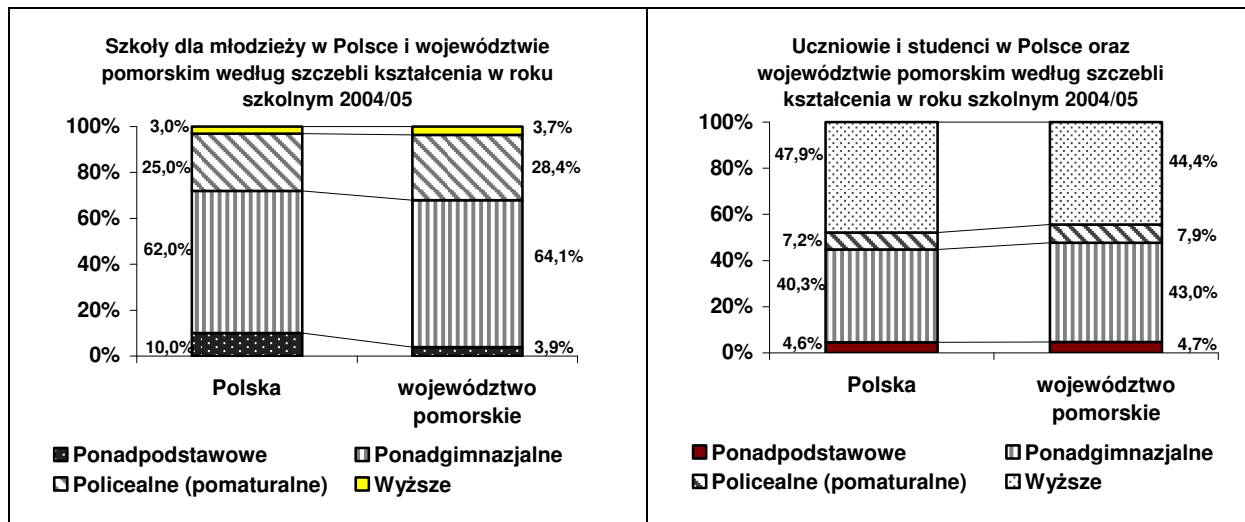
W roku szkolnym 2004/05 liczba szkół w Polsce, kształcących młodzież na poziomie minimum ponadgimnazjalnym (ponadpodstawowym) wynosiła 13094, z czego 5,5 % (765 szkół) stanowiły szkoły i uczelnie zlokalizowane w województwie pomorskim. W tym samym czasie uczyło się i studiowało w Polsce ponad 4 mln młodzieży, z czego 5,4 % (215,5 tys. osób) stanowili uczniowie i studenci województwa pomorskiego. Pomimo występujących różnic w strukturze szkół według ich typów w roku szkolnym 2004/05, zaobserwowano podobieństwo pomiędzy strukturą ogólnopolską, a województwem pomorskim (wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,88¹). Jeszcze większe podobieństwo niż w powyższym przypadku wystąpiło pomiędzy strukturą uczniów i studentów w Polsce i województwie pomorskim w podziale na typy szkół, gdzie wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,92.

Edukacja młodzieży w Polsce i województwie pomorskim według typów szkół w roku szkolnym 2004/05

Szkoły	Liczba szkół w liczbach bezwzględnych		Liczba uczniów i studentów w tys.	
	Polska	woj. pomorskie	Polska	woj. pomorskie
Ponadpodstawowe	1389	30	183	10,2
z tego:				
zasadnicze (zawodowe)	1	-	0,1	-
licea ogólnokształcące	12	-	6,8	0,4
średnie zawodowe	1376	30	176,1	9,8
Ponadgimnazjalne	8620	490	1619,5	92,7
z tego:				
zasadnicze szkoły zawodowe	1844	103	239,2	16,4
licea ogólnokształcące	2541	145	740,9	40,5
licea profilowane	1655	99	234,9	15,3
technika	2374	133	381,7	19,5
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	206	10	22,8	1
Policealne (pomaturalne)	3476	217	291,2	16,9
Wyższe^a	419	28	1926,1	95,7
Ogółem	13904	765	4019,8	215,5

a Liczba studentów szkół wyższych obejmuje nie tylko kształcących się dziennie, ale również zaocznie, wieczorowo i eksternistycznie, z uwagi na fakt, że coraz więcej młodzieży studiuje poza trybem dziennym.

Źródło: Edukacja i wychowanie w województwie pomorskim w roku szkolnym 2004/2005, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Gdańsk 2005, s. 16 – 17.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 16, 17.

¹ Miernikiem pozwalającym na ocenę podobieństwa porównywanych dwóch struktur jest tzw. **względny wskaźnik podobieństwa struktur**:

$$Z = \frac{\sum_i \min(W_i)}{\sum_i \max(W_i)} = \frac{3,9 + 62,0 + 25,0 + 3,0}{10,0 + 64,1 + 28,4 + 3,7} = 0,88$$

W liczniku znajduje się suma mniejszych wskaźników struktury zaobserwowanych w kolejnych przedziałach porównywanych rozkładów, natomiast w mianowniku większych wskaźników. Względny wskaźnik podobieństwa struktur przyjmuje wartości z przedziału (0;1), w przypadku gdy Z=1, porównywane struktury są identyczne, natomiast dla Z=0 są one zupełnie różne. Por. z Makać W. (1996), *Podstawowe metody statystyczne w analizie rynku pracy*, Krajowy Urząd Pracy, s. 92.

Edukacja młodzieży w województwie pomorskim według szczebli kształcenia w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05

Szkoły	Liczba szkół			rok poprzedni = 100 %		rok 2002/03 = 100 %
	2002/03	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2004/05
Ponadpodstawowe	93	48	30	51,6%	62,6%	32,3%
z tego:						
zasadnicze (zawodowe)	7	-	-	x	x	x
licea ogólnokształcące	4	4	-	100,0%	x	x
średnie zawodowe	82	44	30	53,7%	68,2%	36,6%
Ponadgimnazjalne	459	490	490	106,8%	100,0%	106,8%
z tego:						
zasadnicze szkoły zawodowe	103	109	103	105,8%	94,5%	100%
licea ogólnokształcące	135	142	145	105,2%	102,1%	107,4%
licea profilowane	99	100	99	101,0%	99,0%	100,0%
technika	122	129	133	105,7%	103,1%	109,0%
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	x	10	10	x	100%	x
Policealne (pomaturalne)	198	188	217	94,9%	115,4%	109,6%
Wyższe	24	25	28	104,2%	112,0%	116,7%
Ogółem	774	751	765	97,0%	101,9%	98,8%

Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 16.

Analizując dynamikę liczby szkół w województwie pomorskim można stwierdzić, że w roku szkolnym 2003/04 w porównaniu do poprzedniego nastąpił ich spadek o 3,0 %, natomiast w roku 2004/05 wzrost o 1,9 %. Rozpatrując natomiast liczbę szkół według poszczególnych ich typów, zanotowano w latach 2002/03 – 2004/05 średni względny spadek liczby szkół ponadpodstawowych o 43,2%², tak, że w roku szkolnym 2004/05 szkoły te stanowiły 32,3% liczby szkół z roku 2002/03. Tak znaczny spadek liczby szkół ponadpodstawowych jest wynikiem reformy systemu oświaty, w którym nauka w szkołach podstawowych skrócona została z 8 do 6 lat oraz wprowadzono naukę w gimnazjach, a następnie w szkołach ponadgimnazjalnych. W konsekwencji liczba szkół ponadpodstawowych będzie nadal się zmniejszała. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych jedynie w roku szkolnym 2003/04 w odniesieniu do wcześniejszego zaobserwowano wzrost ich liczby o 6,8 %, natomiast w kolejnym roku nie zanotowano żadnych zmian.

W porównaniu do okresu wcześniejszego w liczbie szkół policealnych (pomaturalnych) wystąpił w roku 2003/04 spadek o 5,1 %, natomiast w roku 2004/05 wzrost o 15,4 %.

Korzystna tendencja wzrostowa we wszystkich analizowanych latach wystąpiła w liczbie szkół wyższych, dla których średni względny wzrost wyniósł 8,0 %.

² Średni względny wskaźnik dynamiki (średnie tempo zmian) oblicza się zgodnie ze wzorem:
 $\bar{T} = (\bar{i} - 1) \cdot 100 = (0,568 - 1) \cdot 100 = -43,2(\%)$, gdzie \bar{i} można obliczyć dwoma sposobami

$$\bar{i} = \sqrt[n-1]{\frac{y_1}{y_0} \cdot \frac{y_2}{y_1} \cdot \dots \cdot \frac{y_n}{y_{n-1}}} = \sqrt[3-1]{\frac{48}{93} \cdot \frac{30}{48}} = 0,568 \quad \text{lub} \quad \bar{i} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_0}} = \sqrt[3-1]{\frac{30}{93}} = 0,568$$

Powyższy miernik interpretuje się jako średnią względną zmianę (w zależności od znaku wzrost albo spadek) badanego zjawiska z okresu na okres. Por. z Makać W. (1996), op. cit., s. 180.

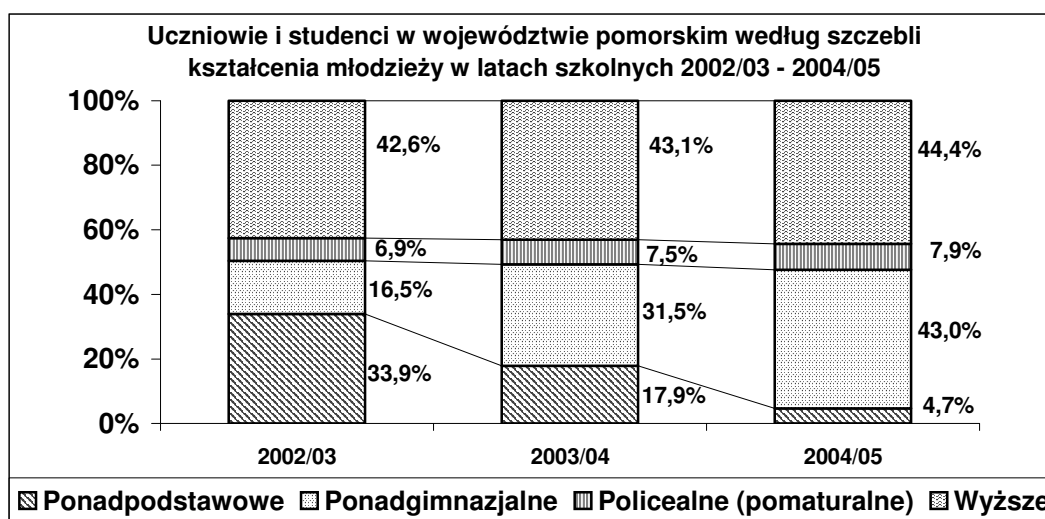
Uczniowie i studenci w województwie pomorskim według szczebli kształcenia w latach 2002/03 – 2004/05

Szkoły	Uczniowie i studenci			rok poprzedni = 100 %		rok 2002/03 = 100 %
	2002/03	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2004/05
Ponadpodstawowe	68481	37189	10154	54,3%	27,3%	14,8%
z tego:						
zasadnicze (zawodowe)	10630	1296	-	12,2%	x	x
licea ogólnokształcące	27376	14025	376	51,2%	2,7%	1,4%
średnie zawodowe	30475	21868	9778	71,8%	44,7%	32,1%
Ponadgimnazjalne	33375	65357	92679	195,8%	141,8%	277,7%
z tego:						
zasadnicze szkoły zawodowe	6913	13301	16382	192,4%	123,2%	237,0%
licea ogólnokształcące	13483	26902	40513	199,5%	150,6%	300,5%
licea profilowane	6513	11420	15260	175,3%	133,6%	234,3%
technika	6466	12765	19529	197,4%	153,0%	302,0%
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	x	969	995	x	102,7%	x
Policealne (pomaturalne)	14006	15576	16936	111,2%	108,7%	120,9%
Wyższe	86014	89337	95665	103,9%	107,1%	111,2%
Ogółem	201876	207459	215434	102,8%	103,8%	106,7%

Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 19.

W latach szkolnych 2002/03 – 2004/05 w liczbie uczniów i studentów w poszczególnych typach szkół zaobserwować można podobne tendencje co do kierunków zmian jak w liczbie szkół według ich typów. W powyższych latach wystąpił średni względny wzrost o 3,3 % osób uczących i studiujących.

Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych z roku na rok malała średnio o 61,5 %, co ma odzwierciedlenie w zmniejszeniu z 33,9 % do 4,7 % udziału tej grupy osób w ogóle uczących i studiujących w omawianych typach szkół. Spadkowi liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych towarzyszył wzrost ich liczby w szkołach ponadgimnazjalnych (średnio o 66,6 %). W roku szkolnym 2004/05, w porównaniu do roku 2002/03 wzrost liczby uczniów wyniósł aż 177,7 %. Wzrost liczby słuchaczy szkół policealnych (pomaturalnych) oraz uczelni wyższych nie był tak wysoki, jak w przypadku szkół ponadgimnazjalnych. Średni względny wzrost liczby uczniów w latach 2002/03 – 2004/05 w szkołach policealnych wyniósł 10,0 %, natomiast w uczelniach wyższych 5,5 %.

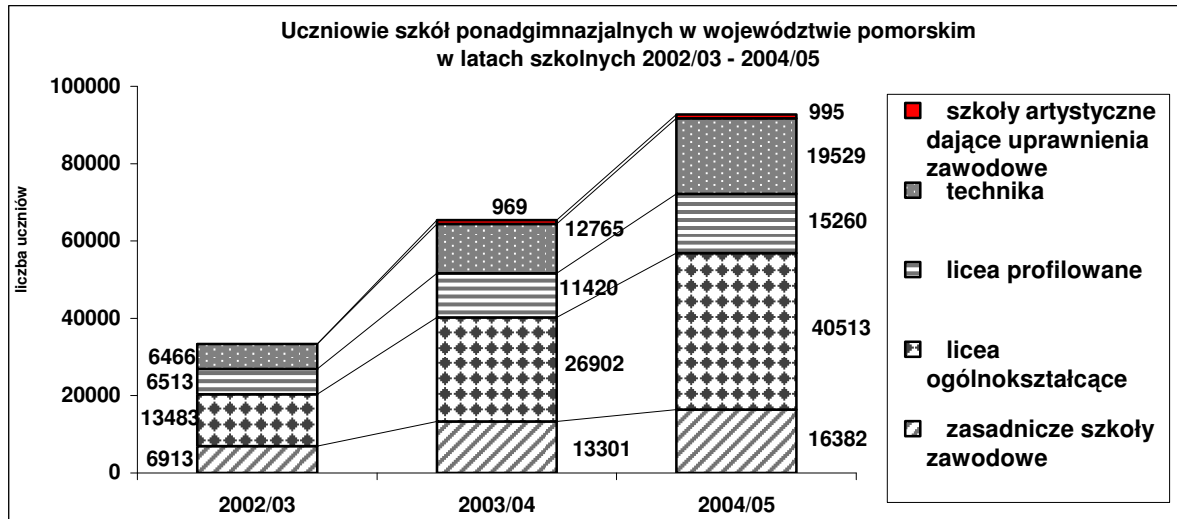
Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 19.

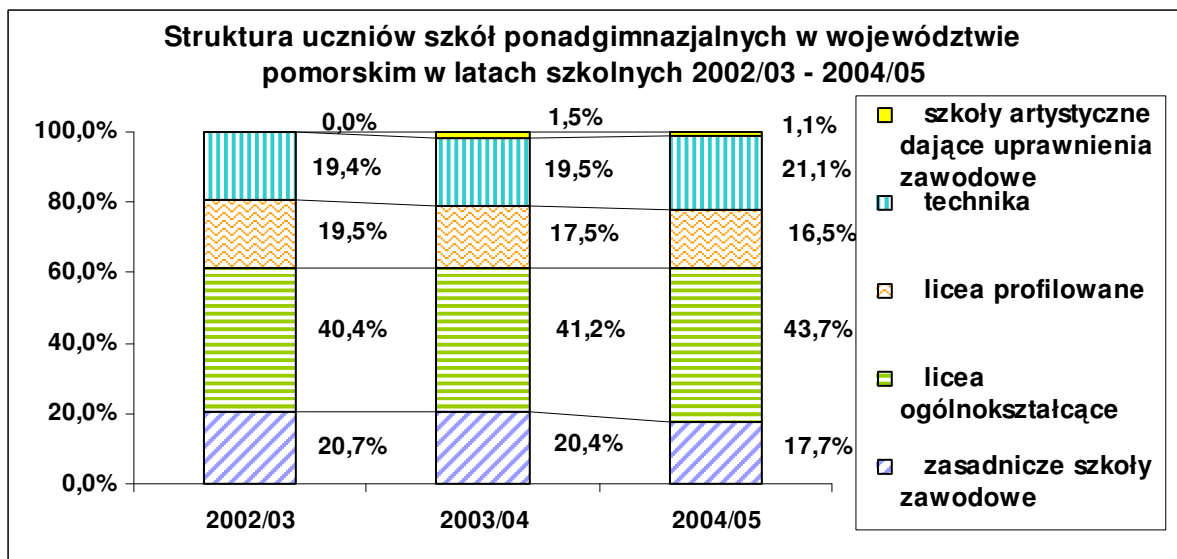
W województwie pomorskim w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05 największą tendencją wzrostową w liczbie uczniów charakteryzowały się szkoły ponadgimnazjalne. Przez cały badany okres dominowali uczniowie w liceach ogólnokształcących, w których wystąpiły także największe przyrosty absolutne, tj. 13419 osób w roku 2003/04 oraz 13611 osób w roku 2004/05 w porównaniu do roku wcześniejszego.

W roku szkolnym 2004/05 uczniów w liceach ogólnokształcących i profilowanych, czyli w szkołach, które nie dają możliwości uzyskania zawodu, było prawie 55,8 tys. i stanowili oni 60,2 % uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych (w latach wcześniejszych procent ten był niewiele mniejszy). Jeśli absolwenci tych szkół nie podejmują dalszej nauki w celu uzyskania zawodu, to ich szanse na znalezienie zatrudnienia są niewielkie.

Pomimo tego, że obserwowany był wzrost liczby uczniów w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych, to ich struktura w analizowanych latach nie uległa znacznym zmianom. Odsetek uczniów liceów ogólnokształcących, techników zwiększył się w roku szkolnym 2004/05 w porównaniu do roku 2002/03 odpowiednio o 3,3 pkt. proc. i 1,7 pkt. proc. Natomiast spadek udziału liczby uczniów w roku 2004/05 w porównaniu do 2002/03 zaobserwowano w zasadniczych szkołach zawodowych i liceach profilowanych o 3,0 pkt. proc. w obu typach szkół.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 19.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 19.

W roku akademickim 2004/05 w województwie pomorskim na uczelniach wyższych studiowało 95,7 tys. osób, z czego 53,0 % na studiach dziennych (niewiele mniej kształciło się poza trybem dziennym). Największy odsetek słuchaczy szkół wyższych (36,9 %) wystąpił w grupie kierunków studiów: nauki społeczne, gospodarka i prawo. Relatywnie mały był odsetek studentów w zakresie: technika, przemysł, budownictwo (15,3 %) oraz nauka (9,1 %), pomimo że obecnie jest duży popyt na rynku na specjalistów z powyższych dziedzin (zwłaszcza informatyków)³.

Podobnie jak w przypadku studentów ogółem, również studenci studiów dziennych dominowali na kierunkach związanych z naukami społecznymi, gospodarką i prawem (27,2 %). Niewiele mniejszy odsetek (23,2 %) stanowili słuchacze kierunków: technika, przemysł, budownictwo. Również poza trybem dziennym najwięcej studentów (47,7 %) kształciło się w dziedzinach nauki społeczne, gospodarka i prawo, a kolejną co do wielkości grupę (20,7 %) stanowili studenci uczący się na kierunkach związanych z kształceniem.

Porównując udział liczby studentów studiów dziennych do ogółu słuchaczy w danej grupie kierunków studiów można stwierdzić, że w trybie dziennym kształci się przede wszystkim na kierunkach:

- technika, przemysł budownictwo (80,2 % ogółu studentów z tej grupy kierunków),
- zdrowie i opieka społeczna (73,7 % słuchaczy),
- nauka (70,4 % osób), w tym na informatyce 56,1 % studiujących na tym kierunku, co świadczy o dużym zainteresowaniu kształceniem w tej dziedzinie nie tylko na studiach dziennych, ale również poza tym trybem,
- nauki humanistyczne i sztuka (60,5 % studentów).

Natomiast poza trybem dziennym studiuje się przede wszystkim na kierunkach:

- kształcenie (63,6 % ogółu studentów z tej grupy kierunków),
- nauki społeczne, gospodarka i prawo (60,9 % słuchaczy).

Studenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2004/05

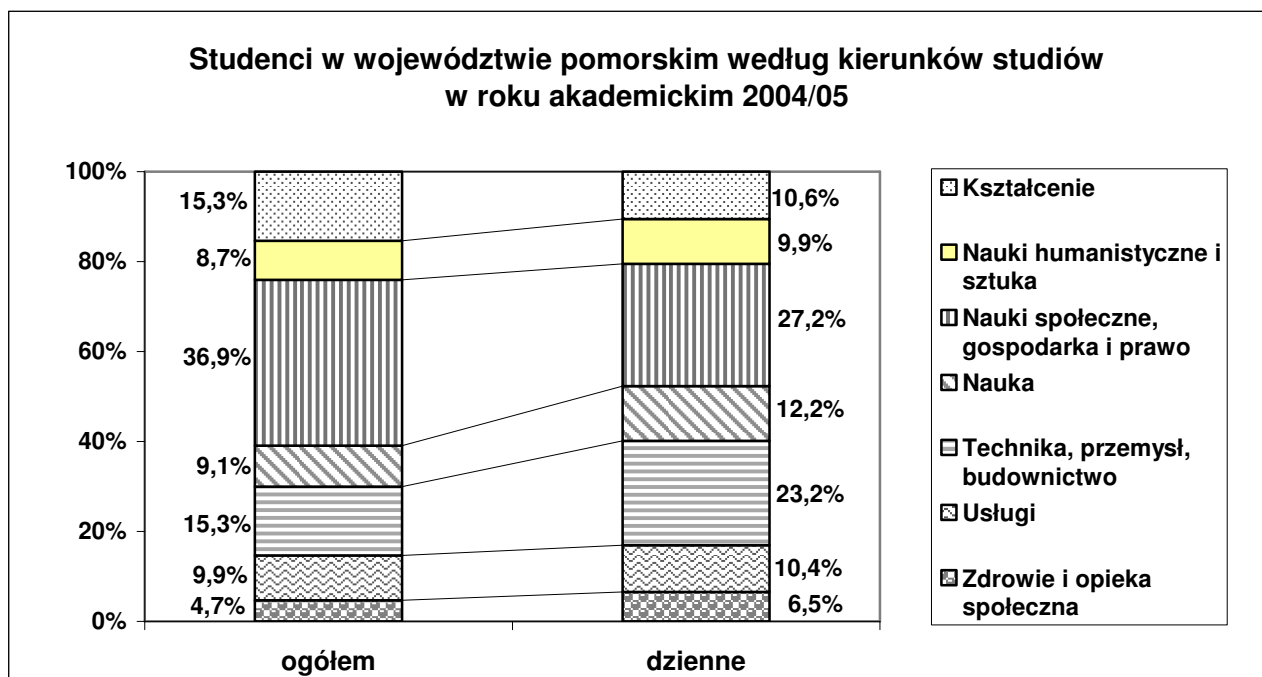
Grupy kierunków	Studenci ^a		studenci na studiach dziennych		(3:1)	studenci na studiach wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych		(6:1)
	ogółem		razem			razem		
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %		w liczbach bezwzględnych	w %	
	1	2	3	4		5	6	
Kształcenie	14676	15,3%	5346	10,6%	36,4%	9330	20,7%	63,6%
Nauki humanistyczne i sztuka	8313	8,7%	5026	9,9%	60,5%	3287	7,3%	39,5%
Nauki społeczne, gospodarka i prawo	35274	36,9%	13796	27,2%	39,1%	21478	47,7%	60,9%
Nauka	8746	9,1%	6160	12,2%	70,4%	2586	5,8%	29,6%
w tym: informatyka ^b	4157	4,3%	2330	4,6%	56,1%	1827	4,1%	43,9%
Technika, przemysł, budownictwo	14651	15,3%	11748	23,2%	80,2%	2903	6,5%	19,8%
Usługi	9513	9,9%	5280	10,4%	55,5%	4233	9,4%	44,5%
Zdrowie i opieka społeczna	4492	4,7%	3311	6,5%	73,7%	1181	2,6%	26,3%
Ogółem	95665	100,0%	50667	100,0%	53,0%	44998	100,0%	47,0%

a – Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych.

b – Do grupy informatyka zaliczono kierunki studiów: informatyka, informatyka i ekonometria, informatyka stosowana, sieciowe systemy informatyczne, sieci komputerowe, grafika komputerowa.

Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 59, 61-66.

³ Bukowski M. (red.) (2005), *Zatrudnienie w Polsce 2005*, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa, s. 124.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 59, 61-66.

Studenci uczący się w szkołach publicznych i prywatnych (również w trybie dziennym) różnią się w bardzo dużym stopniu pod względem realizowanych grup kierunków studiów (wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,48; dla studiów dziennych 0,36). Pomimo tego, że zarówno szkoły publiczne, jak i prywatne kształcą najwięcej studentów na kierunkach: nauki społeczne, gospodarka i prawo, to różnica w udziale studentów była w szkołach prywatnych wyższa o 19,6 pkt. proc. Uczelnie prywatne nie kształciły na kierunkach z grupy humanistyka i sztuka. Prawie w ogóle nie podejmowały one nauczania w grupie kierunków: technika, przemysł, budownictwo oraz zdrowie i opieka społeczna. Zauważyć można również, że uczelnie prywatne wykorzystwały coraz większe zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów - informatyków i na tym kierunku większy jest odsetek studentów niż w szkołach publicznych. Ponadto, na uczelniach publicznych relacje liczby studentów na studiach dziennych do liczby studentów ogółem w poszczególnych grupach kierunków są zdecydowanie wyższe niż w szkołach prywatnych. Oznacza to, że uczelnie prywatne znacznie częściej niż uczelnie publiczne kształcą w systemie zaocznym. W ważnych dla gospodarki dziedzinach kształcenia, tj.: nauka oraz technika, przemysł, budownictwo, na studiach dziennych studiuje odpowiednio 77,3 % i 80,6 % wszystkich studentów z danej grupy kierunków.

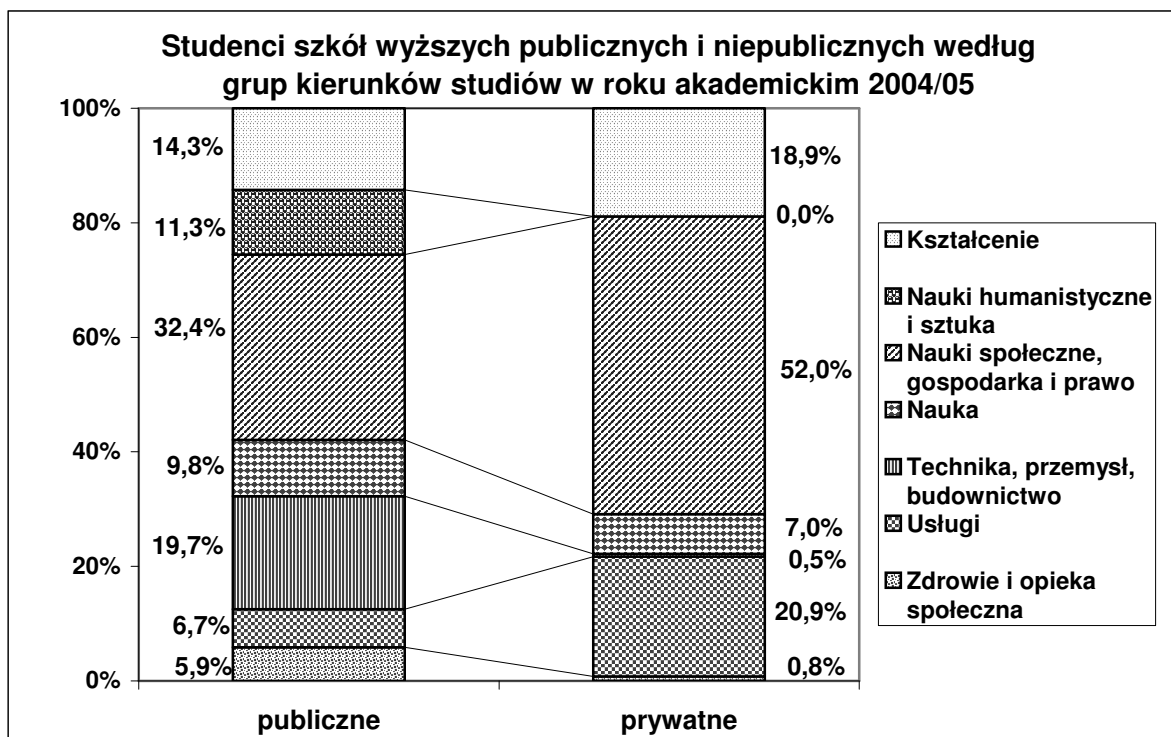

Studenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2004/05

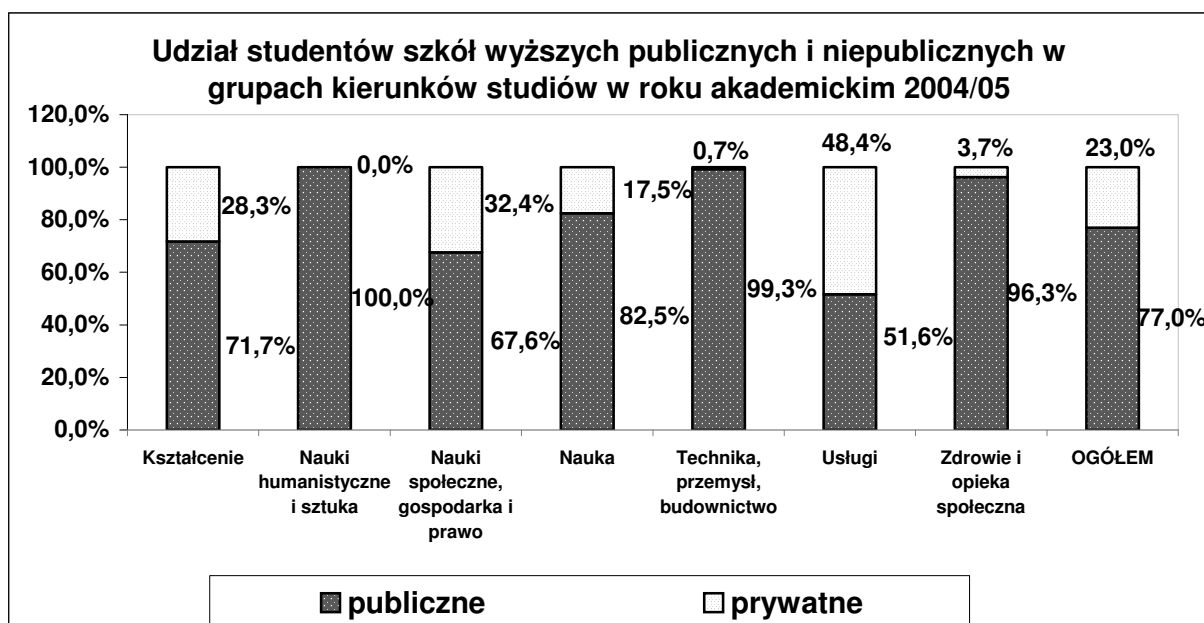
Grupy kierunków	Studenci ^a										W tym na studiach dziennych					
	publiczne		prywatne		Ogółem	(1:5)	(3:5)	publiczne		prywatne		Razem	(8:12)	(10:12)	(8:1)	(10:3)
	w liczbach bezwzględnych	W %	w liczbach bezwzględnych	W %				w liczbach bezwzględnych	W %	w liczbach bezwzględnych	W %					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kształcenie	10524	14,3%	4152	18,9%	14676	71,7%	28,3%	4740	10,6%	606	10,3%	5346	88,7%	11,3%	45,0%	14,6%
Nauki humanistyczne i sztuka	8313	11,3%	0	0,0%	8313	100,0%	0,0%	5026	11,2%	0	0,0%	5026	100,0%	0,0%	60,5%	X
Nauki społeczne, gospodarka i prawo	23854	32,4%	11420	52,0%	35274	67,6%	32,4%	10904	24,3%	2892	49,3%	13796	79,0%	21,0%	45,7%	25,3%
Nauka w tym: informatyka ^b	7218	9,8%	1528	7,0%	8746	82,5%	17,5%	5580	12,5%	580	9,9%	6160	90,6%	9,4%	77,3%	38,0%
Technika, przemysł, budownictwo	2629	3,6%	1528	7,0%	4157	63,2%	36,8%	1750	3,9%	580	9,9%	2330	75,1%	24,9%	66,6%	38,0%
Usługi	14542	19,7%	109	0,5%	14651	99,3%	0,7%	11726	26,2%	22	0,4%	11748	99,8%	0,2%	80,6%	20,2%
Zdrowie i opieka społeczna	4913	6,7%	4600	20,9%	9513	51,6%	48,4%	3527	7,9%	1753	29,9%	5280	66,8%	33,2%	71,8%	38,1%
Ogółem	4325	5,9%	167	0,8%	4492	96,3%	3,7%	3295	7,4%	16	0,3%	3311	99,5%	0,5%	76,2%	9,6%
Ogółem ze studentami eksternistycznych.	73689	100,0%	21976	100,0%	95665	77,0%	23,0%	44798	100,0%	5869	100,0%	50667	88,4%	11,6%	60,8%	26,7%

a – łącznie ze studentami studiów eksternistycznych.

b – Do grupy kierunku informatyka zaliczono informatykę, informatykę i ekonometrię, informatykę stosowaną, sieciowe systemy informatyczne, sieci komputerowe, grafikę komputerową.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 59, 61-66.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 59, 61-66.

5.1. Absolwenci szkół dla młodzieży roku szkolnego 2003/04

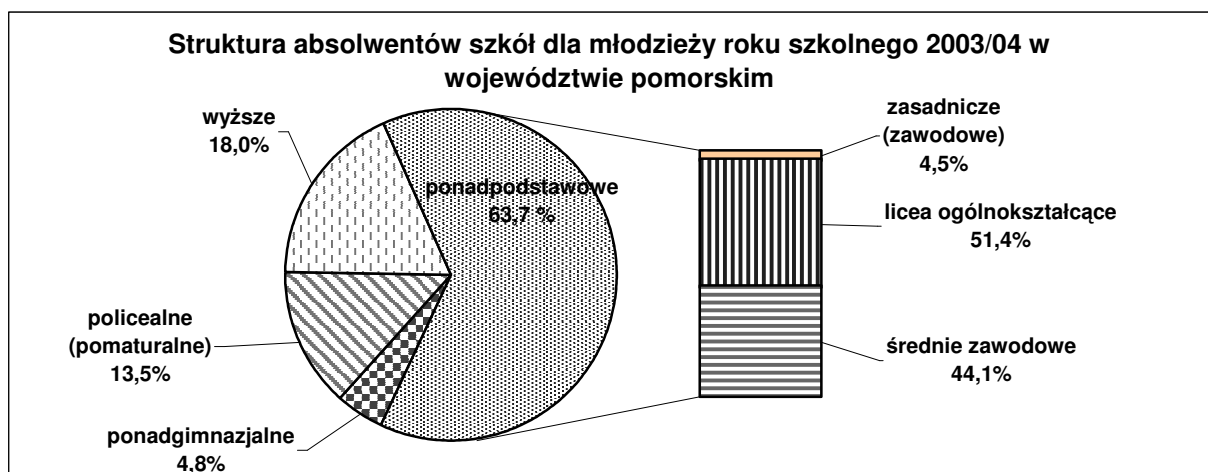
W roku szkolnym 2003/04 szkoły dla młodzieży w województwie pomorskim opuściło 41,2 tys. osób, z tego 1/3 stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących. Najwięcej absolwentów 26,2 tys. osób (63,7 %) ukończyło szkoły ponadpodstawowe, w tym 13,5 tys. (51,4 %) to absolwenci liceów ogólnokształcących oraz 11,6 tys. (44,1 %) absolwenci szkół średnich zawodowych. Zdecydowanie mniej liczną grupę stanowili absolwenci uczelni wyższych – 7,4 tys. osób (18,0 %) oraz szkół policealnych (pomaturalnych) – 5,5 tys. osób (13,0 %).

Po reformie oświaty, rok szkolny 2003/04 był pierwszym, w którym szkoły ukończyli uczniowie zasadniczych szkół zawodowych (4,8 %), po 3-letnim gimnazjum.

Absolwenci szkół dla młodzieży w województwie pomorskim według szczebli kształcenia roku szkolnego 2003/04

Szkoły	Absolwenci	
	w liczbach bezwzględnych	w %
Ponadpodstawowe	26248	63,7%
z tego:		
zasadnicze (zawodowe)	1192	2,9%
licea ogólnokształcące	13490	32,7%
średnie zawodowe	11566	28,1%
Ponadgimnazjalne	1997	4,8%
z tego:		
zasadnicze szkoły zawodowe	1997	4,8%
licea ogólnokształcące	x	x
licea profilowane	-	-
technika	-	-
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	x	x
Policealne (pomaturalne)	5545	13,5%
Wyższe^a	7440	18,0%
Ogółem	41230	100,0%

a – Absolwenci szkół wyższych obejmują osoby, które ukończyły studia dzienne.
Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 20, 67.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 20, 67.

5.2. Absolwenci szkół wyższych roku akademickiego 2003/04

W roku akademickim 2003/04 w województwie pomorskim studia wyższe ukończyło 17,8 tys. osób, w tym 7,4 tys. (41,9 %) to absolwenci studiów dziennych. Największy odsetek absolwentów (46,8 %) wystąpił w grupie kierunków studiów: nauki społeczne, gospodarka i prawo. Kolejną najliczniejszą, co do udziału grupą kierunków było kształcenie, w której zaobserwowano 18,5 % ogółu absolwentów (aż o 18,3 pkt. proc. mniej niż w dominującej grupie). Relatywnie mały udział absolwentów wystąpił w zakresie: technika, przemysł, budownictwo (9,4 %) oraz nauka (6,8 %).

Struktury absolwentów studiów dziennych i innych trybów studiów (zaocznych, wieczorowych i eksternistycznych) w grupach kształcenia nie wykazywały istotnego podobieństwa (wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,71). Absolwenci studiów dziennych dominowali na kierunkach związanych z naukami społecznymi, gospodarką i prawem (33,4 %), ale ich odsetek nie był aż tak wysoki jak w przypadku absolwentów kształconych poza trybem dziennym, których było 56,4 %.

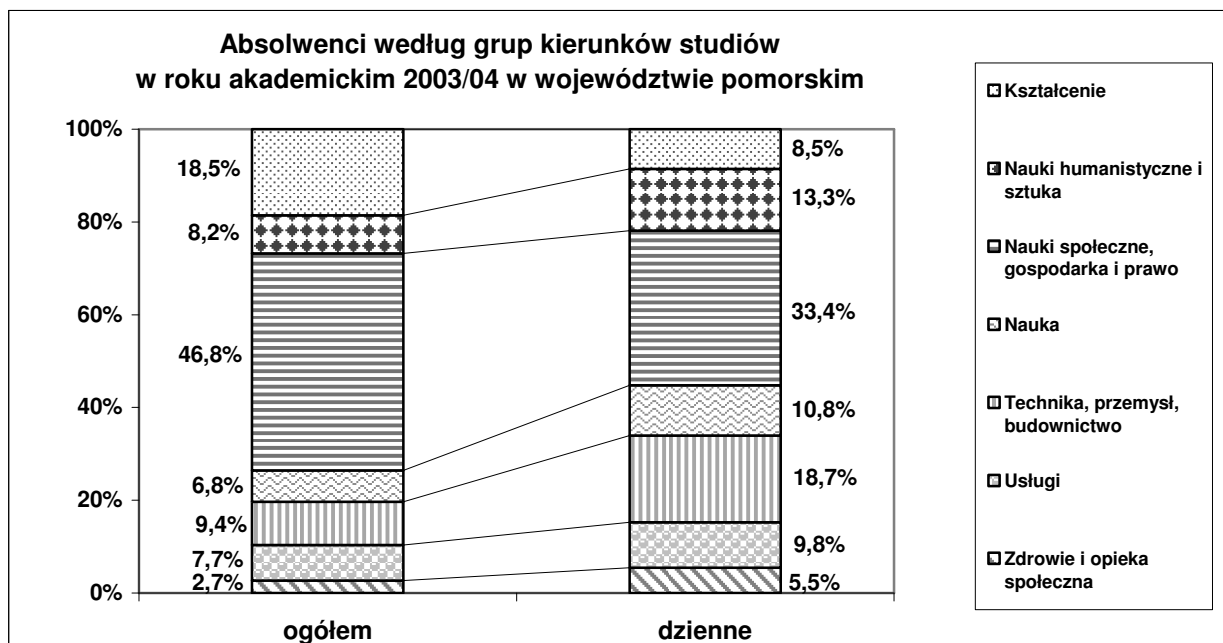
Porównując relację liczby absolwentów studiów dziennych do ogółu w danej grupie kierunków, wysokie udziały wystąpiły w dziedzinach:

- zdrowie i opieka społeczna (85,9 % ogółu absolwentów z tej grupy kierunków),
- technika, przemysł, budownictwo (83,8 % absolwentów),
- nauki humanistyczne i sztuka (67,7 % absolwentów),
- nauka (66,8 % absolwentów).

Pomimo tego, że najwięcej absolwentów reprezentowało kierunki: nauki społeczne, gospodarka i prawo, to udział absolwentów studiów dziennych w tej grupie był na poziomie 29,9 %.

Wysoki odsetek osób, które ukończyły studia poza trybem dziennym wystąpił natomiast na kierunkach:

- kształcenie (80,7 % ogółu absolwentów z tej grupy kierunków),
- nauki społeczne, gospodarka i prawo (70,1 % słuchaczy).

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Edukacja ...*, op. cit., s. 69-72.

Absolwenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w województwie pomorskim roku akademickiego 2003/04

Grupy kierunków	Absolwenci ^a		Absolwenci studiów dziennych		(3:1)	Absolwenci studiów wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych		(6:1)
	ogółem		razem			razem		
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %		w liczbach bezwzględnych	w %	
	1	2	3	4		5	6	
Kształcenie	3294	18,5%	635	8,5%	19,3%	2659	25,7%	80,7%
Nauki humanistyczne i sztuka	1464	8,2%	991	13,3%	67,7%	473	4,6%	32,3%
Nauki społeczne, gospodarka i prawo	8312	46,8%	2482	33,4%	29,9%	5830	56,4%	70,1%
Nauka w tym: informatyka ^b	1203	6,8%	804	10,8%	66,8%	399	3,9%	33,2%
	317	1,8%	167	2,2%	52,7%	150	1,5%	47,3%
Technika, przemysł, budownictwo	1663	9,4%	1394	18,7%	83,8%	269	2,6%	16,2%
Usługi	1363	7,7%	727	9,8%	53,3%	636	6,2%	46,7%
Zdrowie i opieka społeczna	474	2,7%	407	5,5%	85,9%	67	0,6%	14,1%
Ogółem	17773	100,0%	7440	100,0%	41,9%	10333	100,0 %	58,1%

a – Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych.

b – Do grupy informatyka zaliczono kierunki studiów: informatyka, informatyka i ekonometria.

Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 69-72.

W roku akademickim 2003/04 struktury absolwentów uczelni publicznych i prywatnych pod względem realizowanych grup kierunków studiów były zupełnie różne (wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,49). Pomimo tego, że uczelnie prywatne kształciły w grupach kierunków: technika, przemysł, budownictwo oraz zdrowie i opieka społeczna, to w analizowanym roku nie miały absolwentów w tych obszarach. Ponadto, w udziałach absolwentów studiów dziennych w poszczególnych grupach kierunków kształcenia uczelni publicznych nie było tak dużych różnic, jak w przypadku absolwentów uczelni prywatnych (różnica między maksymalnym, a minimalnym udziałem w przypadku szkół publicznych wynosiła 23,0 pkt. proc, prywatnych 59,6 pkt. proc.).

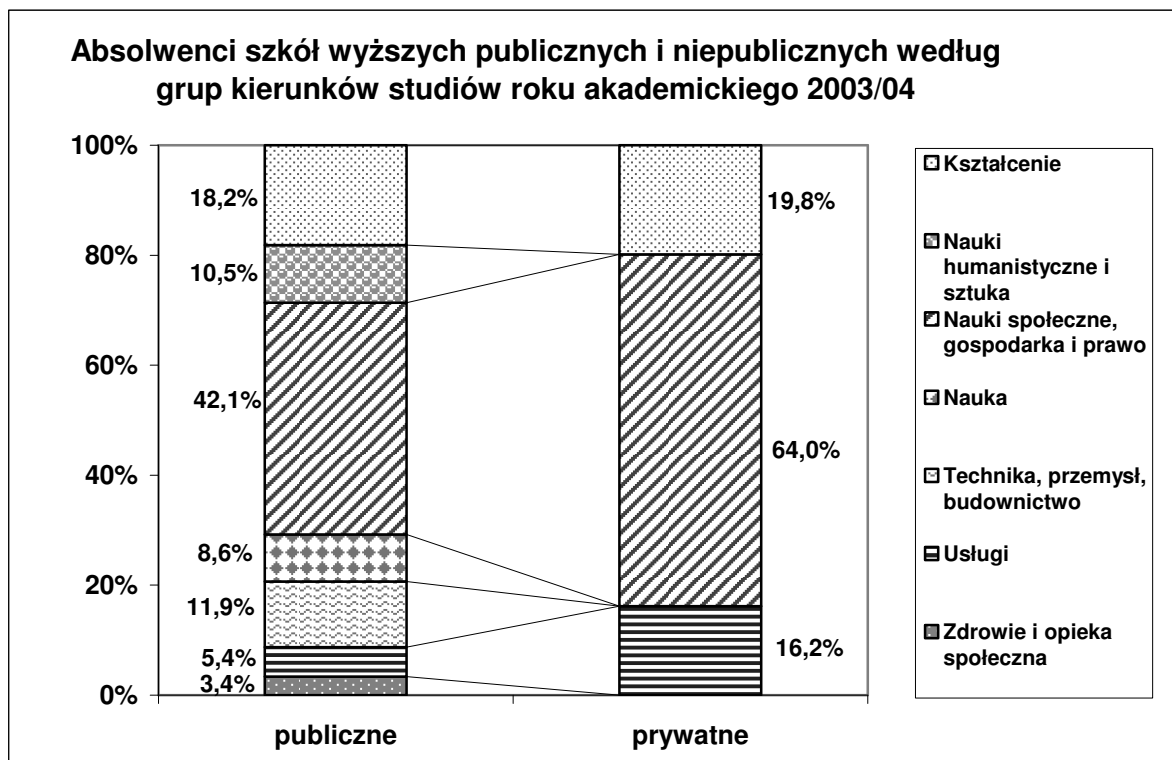
Absolwenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów roku akademickiego 2003/04

Grupy kierunków	Absolwenci ^a							Absolwenci studiów dziennych						(8:1)	(10:3)	
	publiczne		prywatne		Ogółem	(1:5)	(3:5)	publiczne		prywatne		Razem	(8:12)			(10:12)
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %				w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			14
Kształcenie	2543	18,2%	751	19,8%	3294	77,2%	22,8%	545	8,5%	90	9,0%	635	85,8%	14,2%	21,4%	12,0%
Nauki humanistyczne i sztuka	1464	10,5%	0	0,0%	1464	100,0%	0,0%	991	15,4%	0	0,0%	991	100,0%	0,0%	67,7%	x
Nauki społeczne, gospodarka i prawo	5890	42,1%	2422	64,0%	8312	70,9%	29,1%	1887	29,3%	595	59,6%	2482	76,0%	24,0%	32,0%	24,6%
Nauka	1202	8,6%	1	0,0%	1203	99,9%	0,1%	803	12,5%	1	0,1%	804	99,9%	0,1%	66,8%	100,0%
w tym: informatyka ^b	316	2,3%	1	0,0%	317	1,8%	3,2%	167	2,6%	1	0,1%	168	99,4%	0,6%	52,8%	100,0%
Technika, przemysł, budownictwo	1663	11,9%	0	0,0%	1663	100,0%	0,0%	1394	21,6%	0	0,0%	1394	100,0%	0,0%	83,8%	x
Usługi	751	5,4%	612	16,2%	1363	55,1%	44,9%	415	6,4%	312	31,3%	727	57,1%	42,9%	55,3%	51,0%
Zdrowie i opieka społeczna	474	3,4%	0	0,0%	474	100,0%	0,0%	407	6,3%	0	0,0%	407	100,0%	0,0%	85,9%	x
Ogółem	13987	100,0%	3786	100,0%	17773	78,7%	21,3%	6442	100,0%	998	100,0%	7440	86,6%	13,4%	46,1%	26,4%

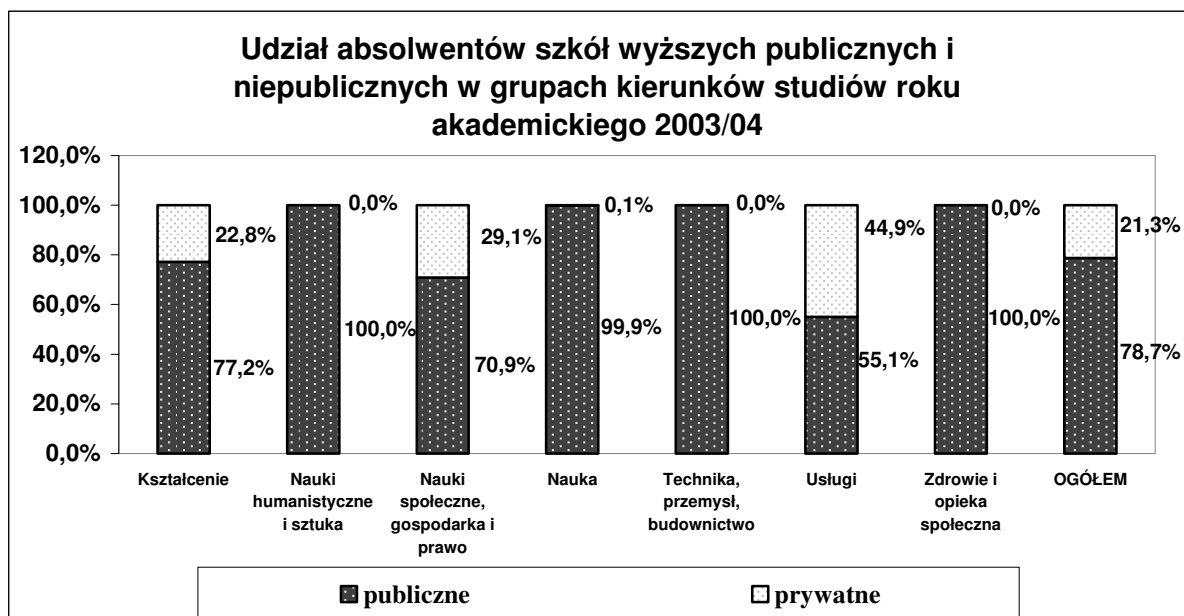
a – Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych.

b – Do grupy informatyka zaliczono kierunki studiów: informatyka, informatyka i ekonometria.

Źródło: Edukacja ..., op. cit., s. 69-72.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 69-72.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Edukacja ..., op. cit., s. 69-72.

6. Badanie sondażowe podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim w 2005 roku

W badaniu sondażowym szkół ponadgimnazjalnych województwa pomorskiego przyjęto za cel uzyskanie informacji na temat podaży absolwentów szkół dla młodzieży i uczelni wyższych kształconych w systemie dziennym według zawodów.

Badaniem miały być objęte wszystkie szkoły ponadgimnazjalne województwa pomorskiego. Okresem referencyjnym, za który zbierano dane był rok 2005. Pytanie o przewidywaną liczbę absolwentów dotyczyło roku 2006, a zatem odpowiedź na nie miała charakter szacunkowy.

Badanie przeprowadzono w oparciu o kwestionariusz, który obejmował dwie grupy pytań. *Pierwsza*, zawierała ogólną charakterystykę szkoły, tj. nazwę i dane adresowe, REGON, formę własności, organ prowadzący, liczbę uczniów według stanu na 31.10. 2005 r. oraz inne, uznane przez szkołę za ważne wiadomości związane z przeprowadzaniem badania. Ponadto, w tej części ankiety powiatowy urząd pracy, do którego szkoły zwracały wypełniony kwestionariusz, nadawał kod terytorialny gminy wg klasyfikacji GUS. *Druga* grupa pytań, podstawowa dla realizacji celu badania, odnosiła się do charakterystyki absolwentów danej szkoły. Respondenci określali nazwę i symbol zawodu, w którym kształcą młodzież, liczbę absolwentów w roku 2005 i przewidywaną liczbę absolwentów w roku 2006. Analiza danych o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim dokonana została na podstawie dwóch raportów tabelarycznych:

1. Absolwenci zarejestrowani w PUP w województwie pomorskim według szkół i zawodów w roku 2005 oraz przewidywani absolwenci w roku 2006 – tablica 4.1;
2. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 i 2006 – tablica 4.2.

Badanie zostało przeprowadzone po raz pierwszy i wskazało na szereg mankamentów dotyczących jego realizacji:

1. Badaniem nie objęto wszystkich szkół tak jak założono.
2. Kwestionariusz do badania nie posiada objaśnień istotnych z punktu widzenia realizacji badania.
3. Niewłaściwe posługiwanie się przez respondentów i pracowników powiatowych urzędów pracy „Klasyfikacją zawodów i specjalności”. W przypadku szkół wyższych dodatkową trudnością w nadawaniu symboli jest brak klasyfikacji kierunków i specjalności kształcenia adekwatnej do tej, stosowanej na potrzeby rynku pracy. Klasyfikacja szkolnictwa zawodowego jest spójna z klasyfikacją stosowaną do badania rynku pracy.

Do przykładowych błędów związanych z kodowaniem zawodów należy:

- nadanie symbolu z grupy 7 (robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy) absolwentom Akademii Morskiej w Gdyni w zawodzie mechanika okrętowego z dyplomem magistra inżyniera,
- nadanie symbolu zawodu na poziomie wyższym (z grupy 2 - specjaliści) architektowi wewnątrz kształconemu w szkole policealnej,

- zakwalifikowanie absolwentów szkół ogólnokształcących do grup zawodowych poziomu 2 (specjaliści), 3 (technicy i inny średni personel), 4 (pracownicy biurowi), 5 (pracownicy usług osobistych i sprzedawcy) i 7 (robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy),
 - nadanie symbolu 0 (bez zawodu) absolwentom techników, liceów zawodowych i zasadniczych szkół zawodowych.
4. Brak precyzji w nazewnictwie szkół (np. Zespół Szkół, Zasadnicza Szkoła Zawodowa – brak numeru szkoły lub miejsca jej działalności), co uniemożliwia analizę podaży absolwentów według szkół bezpośrednio z tablic wynikowych dla województwa.
 5. Brak zgodności sumy liczby absolwentów i bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu w tablicy wynikowej 4.1 i 4.2, co może wynikać z błędów aplikacji do tworzenia raportów.
 6. Brak objaśnień nazw kolumn w tablicach wynikowych. W tablicy 4.1 kol. 6 (bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2005) nie jest adekwatna w stosunku do kol. 4 w tablicy 4.2 o tej samej nazwie.
 7. Brak możliwości otrzymania tablic wynikowych o absolwentach szkół w ujęciu terytorialnym oraz według formy własności i organu prowadzącego.

Biorąc pod uwagę powyższe uwagi opis wyników badania sondażowego absolwentów szkół ponadgimnazjalnych dotyczyć może jedynie struktury zawodowej (według wyróżnika grupy wielkiej, dużej i elementarnej), bez podziału na typy szkół. Należy zaznaczyć, że dane zawarte w tablicach mają charakter poglądowy (ze względu na liczne błędy popełnione zarówno na etapie programowania badania oraz jego realizacji), ponieważ wnioski wynikające z głębszej analizy mogłyby być niezgodne ze stanem faktycznym.

Tablice wynikowe stanowiące podstawę analizy nie będą załącznikiem do niniejszego raportu z uwagi na swą obszerność. Tablice te dostępne są w WUP w Gdańsku oraz na stronie internetowej www.mz.praca.gov.pl.

6.1. Podaż absolwentów szkolnictwa ponadgimnazjalnego w 2005 roku

Badaniem sondażowym absolwentów szkół ponadgimnazjalnym w roku szkolnym 2004/05 objęto 428 jednostek, co stanowiło 56,0 % liczby szkół i uczelni wykazywanych przez US w Gdańsku⁴. W przypadku uczelni wyższych badaniem sondażowym objęto 23 jednostki bez filii (łącznie z filiami 24), co stanowiło 82,0 % (bez filii) szkół wyższych ujętych w badaniu US w Gdańsku (US w Gdańsku nie uwzględnia filii).

W roku 2005 wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych dominowali ci, którzy nie zdobyli jeszcze żadnego zawodu (37,0 %). Można zatem przypuszczać, że większość z nich zamierzała kontynuować naukę. Mniejszy, ale relatywnie wysoki odsetek stanowili absolwenci z grupy wielkiej zawodów 2 (specjaliści) i 3 (technicy i inny średni personel) odpowiednio 28,7 % i 22,1 %, czyli osoby, które ukończyły naukę na co najmniej 3 poziomie kwalifikacji.

Spośród absolwentów z grupy specjalistów (2) największy udział 65,9 % (8414 osoby) wystąpił w grupie zawodów pozostali specjaliści (24), w tym:

- 3143 osoby (37,4 % z grupy 24) to specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (kod 2419),
- 1483 osoby (17,6 %) stanowili archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (kod 2441).

Natomiast wśród absolwentów techników i innego średniego personelu (3), najwięcej (4539 osób, 46,1 %) było absolwentów z grupy zawodów pracownicy pozostałych specjalności (34), w tym:

- 2402 osoby (52,9 % z grupy 34) stanowili pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani (3419),
- 840 osób (18,5 %), to agenci do spraw sprzedaży – handlowcy (3415),
- 575 osób (12,7 %), to organizatorzy turystyki i pokrewni (3414).

Relatywnie dużo, 3642 osoby (37,0 % ogółu grupy 3) było spośród absolwentów średniego personelu technicznego (31), w tym:

- 906 osób (24,9 % z grupy 31) stanowili technicy mechanicy (3115),
- 698 osób (19,2 %), to technicy elektroniki, telekomunikacji i pokrewni (3114),
- 556 osób (15,3 %), to technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (3112).

⁴ Edukacja ..., op. cit., s. 16.

**Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów
w województwie pomorskim w roku 2005**

Wyróżnik grupy wielkiej	Nazwa grupy wielkiej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2005	
		w liczbach bezwzględnych	w %
0	Bez zawodu	16470	37,0%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	44	0,1%
2	Specjaliści	12775	28,7%
3	Technicy i inny średni personel	9843	22,1%
4	Pracownicy biurowi	121	0,3%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	2341	5,3%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	60	0,1%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2777	6,3%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	47	0,1%
x	Ogółem	44478	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

**Struktura absolwentów według wyróżnika grupy dużej zawodów
w województwie pomorskim w roku 2005**

Wyróżnik grupy dużej	Nazwa grupy dużej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2005	
		w liczbach bezwzględnych	w %
00	Bez zawodu	16470	37,0%
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	13	0,0%
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	31	0,1%
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1972	4,4%
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1010	2,3%
23	Specjaliści szkolnictwa	1379	3,1%
24	Pozostali specjaliści	8414	18,9%
31	Średni personel techniczny	3642	8,2%
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	1662	3,8%
34	Pracownicy pozostałych specjalności	4539	10,2%
41	Pracownicy obsługi biurowej	121	0,3%
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	1119	2,5%
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	1222	2,8%
61	Rolnicy	10	0,0%
62	Ogrodnicy	50	0,1%
71	Górnicy i robotnicy budowlani	307	0,7%
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	1530	3,4%
73	Robotnicy zwodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	50	0,1%
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	890	2,0%
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	17	0,0%
82	Operatorzy i monterzy maszyn	30	0,1%
x	Ogółem	44478	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

6.2. Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu w końcu roku 2005

Spśród 44478 absolwentów, którzy ukończyli szkołę w 2005 r., 5321 osób (12,0 %) było zarejestrowanych w końcu roku 2005 jako bezrobotni ze szkół danego powiatu. Dominująca liczba bezrobotnych absolwentów to osoby bez zawodu (2428 osób; 45,6 % ogółu zarejestrowanych absolwentów). Relatywnie wysoki udział bezrobotnych absolwentów 27,7 % ogółu (1474 osób) wystąpił wśród techników i innego średniego personelu (symbol grupy zawodów 3). Wśród nich dominowali bezrobotni grupy zawodów pracownicy pozostałych specjalności (34), których było 815 osób (55,3 %), w tym:

- 533 osoby (65,4 % z grupy 34) stanowili pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani (kod 3419),
- 186 osób (22,8 %), to agenci do spraw sprzedaży – handlowcy (kod 3415),
- 87 osób (10,7 %), to organizatorzy turystyki i pokrewni (kod 3414).

Ponadto, w powyższych grupach zawodów wystąpił relatywnie wysoki udział (odpowiednio 22,2 %; 22,1 % i 15,1 %) bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu w odniesieniu do absolwentów, którzy ukończyli szkołę w 2005 r.

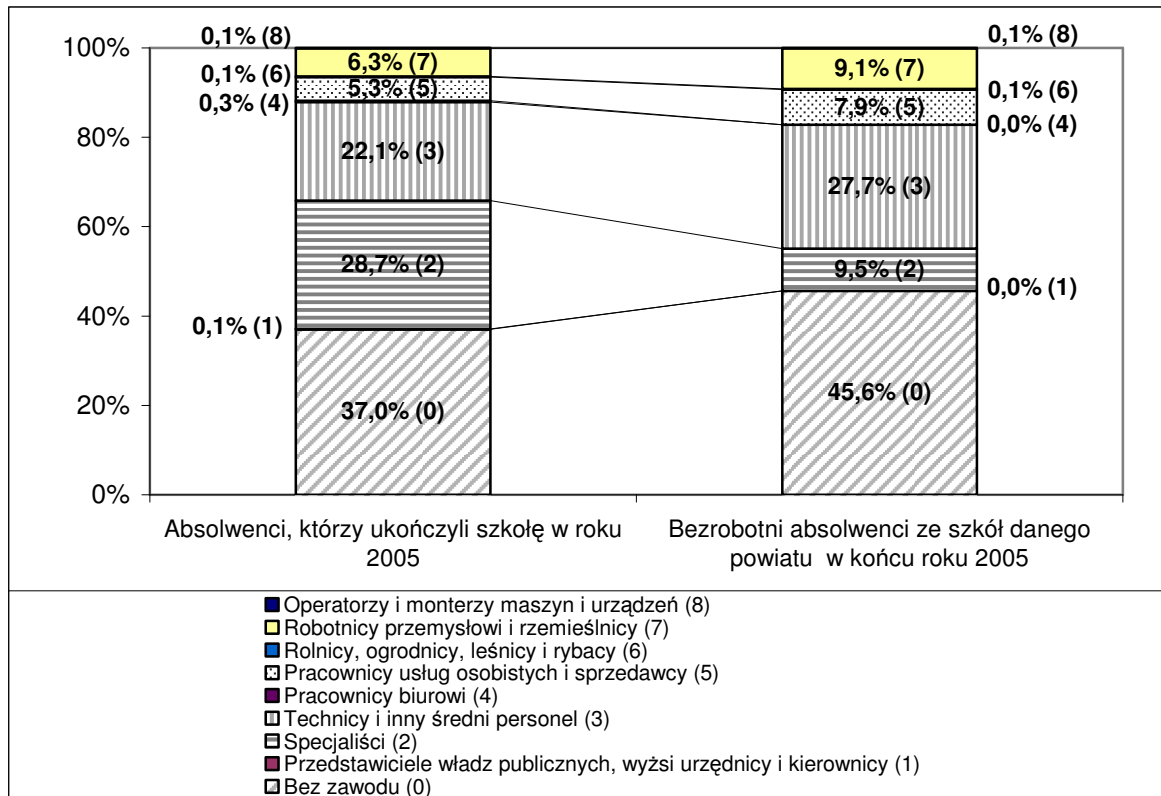
Należy również dodać, że stosunkowo dużo bezrobotnych absolwentów zaobserwowano w przypadku:

- techników mechaników (3115) - 164 osoby (ich udział w liczbie absolwentów tej grupy wyniósł 18,1 %),
- dietetyków i żywieniowców (3214) - 142 osoby (20,5 % liczby absolwentów tej grupy).

Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005

Wyróżnik grupy wielkiej	Nazwa grupy wielkiej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2005		Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu w końcu roku 2005		(5) : (3)
		w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	w %
1	2	3	4	5	6	7
0	Bez zawodu	16470	37,0%	2428	45,6%	14,7%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	44	0,1%	0	0,0%	0,0%
2	Specjaliści	12775	28,7%	505	9,5%	4,0%
3	Technicy i inny średni personel	9843	22,1%	1474	27,7%	15,0%
4	Pracownicy biurowi	121	0,3%	0	0,0%	0,0%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	2341	5,3%	423	7,9%	18,1%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	60	0,1%	4	0,1%	6,7%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2777	6,3%	482	9,1%	17,4%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	47	0,1%	5	0,1%	10,6%
Ogółem		44478	100,00%	5321	100,0%	12,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

Porównując wskaźniki struktury w rozkładach absolwentów i bezrobotnych absolwentów według grup wielkich zawodów w końcu roku 2005 można stwierdzić, że istnieją wyraźne różnice w strukturze obu zbiorowości. Wśród absolwentów relatywnie wysoki udział (28,7 %) wystąpił w grupie zawodów specjaliści (2), przy zdecydowanie mniejszym odsetku bezrobotnych absolwentów z tej grupy (9,5 %). W przypadku pozostałych grup zawodów o znaczącej frakcji wystąpiła odwrotna sytuacja – mniejszy był udział absolwentów niż udział bezrobotnych absolwentów z danej grupy zawodów (np. absolwentów bez zawodu (0) było 37,0 %, a bezrobotnych absolwentów bez zawodu (0) 45,6 %). Względny wskaźnik podobieństwa struktur wyniósł 0,67. Pomimo tego, że najwyższy odsetek absolwentów, jak i bezrobotnych absolwentów zaobserwowano wśród osób bez zawodu (0), to relacja liczby bezrobotnych do liczby absolwentów w tej grupie nie była największa (14,7 %). Dominującą wielkość tej relacji (18,1 %) zaobserwowano w grupie pracowników usług osobistych i sprzedawców (5) i tylko o 0,7 punktu procentowego mniej w przypadku robotników przemysłowych i rzemieślników (7). Wśród absolwentów pracowników usług osobistych i sprzedawców (5) wystąpiły dwie duże grupy zawodowe o zbliżonej liczebności (pracownicy usług osobistych i ochrony (51) – 1119 osób oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (52) – 1222 osoby).

W grupie pracowników usług osobistych i ochrony (51) najczęściej absolwentów obserwuje się u kucharzy (kod 5122) – 684 osoby (61,1 % ogółu w grupie), z czego 105 osób (15,4 %) to bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu. Pomimo tego, że kolejną najliczniejszą grupą zawodową byli fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (kod 5141), to ich liczba była o prawie połowę (o 313 osób) mniej liczna niż w przypadku kucharzy (5122), a bezrobotni absolwenci stanowili 19,1 % uczniów, którzy ukończyli szkołę w tej grupie. Natomiast absolwenci z grupy 52 (modelki, sprzedawcy i demonstratorzy), to w całości sprzedawcy i demonstratorzy (5221), wśród których było 246 bezrobotnych absolwentów (20,1 % ogółu grupy).

Absolwentów z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników (7) było 2777 osób, relatywnie wysoki odsetek (55,1 %) stanowili robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (72) oraz 32,0 % pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74).

Absolwentów robotników obróbki metali oraz mechaników maszyn i urządzeń (72) było 307 osób, w tym⁵:

- 109 osób - murarze i pokrewni (kod 7121), natomiast 31 osoby (28,4 %) stanowili bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu,
- 75 osób - monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych (kod 7136), wśród których 15 osób (20,0 %) to bezrobotni absolwenci,
- 59 osób - malarze budowlani i pokrewni (kod 7141), bezrobotni absolwenci to 16 osób (ich odsetek 27,1 %).

W grupie absolwentów robotników przemysłowych i rzemieślników (74) znalazło się 890 osób, w tym:

- 396 osób (44,5 % z grupy 74) to piekarze, cukiernicy i pokrewni (7412), wśród których 65 osób (16,4 %) byli to bezrobotni absolwenci,
- 340 osób (38,2 % z 74) stanowili stolarze i pokrewni (7422), natomiast bezrobotnych absolwentów było 69 osób (20,3 %).

W powyższych elementarnych grupach zawodowych relacja bezrobotnych absolwentów do ogółu uczniów, którzy ukończyli szkołę nie była najwyższa. Dominującą wartość tej relacji (32,5 %) zaobserwować można w przypadku masarzy, robotników przetwórstwa ryb i pokrewnych (7411), chociaż w tej grupie była relatywnie mała liczba absolwentów – 40 osób.

⁵ Należy zauważyć, że dla robotników budownictwa wodnego i pokrewni (7125), udział bezrobotnych absolwentów w liczbie absolwentów w tej grupie wyniósł 100 %, jednakże liczba absolwentów wynosiła tylko 4 osoby.

**Struktura absolwentów według wyróżnika grupy dużej zawodów
w województwie pomorskim w roku 2005**

Wyróżnik grupy dużej	Nazwa grupy wielkiej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2005		Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu w końcu roku 2005		(5) : (3)
		w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	w %
1	2	3	4	5	6	7
00	Bez zawodu	16470	37,0%	2428	45,6%	14,7%
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	13	0,0%	0	0,0%	0,0%
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	31	0,1%	0	0,0%	0,0%
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1972	4,4%	83	1,6%	4,2%
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1010	2,3%	33	0,6%	3,3%
23	Specjaliści szkolnictwa	1379	3,1%	8	0,2%	0,6%
24	Pozostali specjaliści	8414	18,9%	381	7,2%	4,5%
31	Średni personel techniczny	3642	8,2%	414	7,8%	11,4%
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	1662	3,8%	245	4,6%	14,7%
34	Pracownicy pozostałych specjalności	4539	10,2%	815	15,3%	18,0%
41	Pracownicy obsługi biurowej	121	0,3%	0	0,0%	0,0%
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	1119	2,5%	177	3,3%	15,8%
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	1222	2,8%	246	4,6%	20,1%
61	Rolnicy	10	0,0%	2	0,0%	20,0%
62	Ogrodnicy	50	0,1%	2	0,0%	4,0%
71	Górnicy i robotnicy budowlani	307	0,7%	81	1,5%	26,4%
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	1530	3,4%	228	4,3%	14,9%
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	50	0,1%	5	0,1%	10,0%
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	890	2,0%	168	3,2%	18,9%
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	17	0,0%	5	0,1%	29,4%
82	Operatorzy i monterzy maszyn	30	0,1%	0	0,0%	0,0%
Ogółem		44478	100,0%	5321	100,0%	12,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

6.3. Przewidywana podaż absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2006 roku

W 2006 roku przewidywane jest zmniejszenie liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych o 2,4 % (1064 osoby) w stosunku do roku wcześniejszego, pomimo że w większości grup wielkich zawodów ma wystąpić ich wzrost. Zestawienie wskaźników struktury w grupach wielkich zawodów dla absolwentów i przewidywanych absolwentów pokazuje, że w strukturze tej nastąpią niewielkie zmiany. Wskaźnik podobieństwa struktur wynosi 0,91, a zatem struktura absolwentów w obu porównywalnych okresach jest podobna.

Absolwenci według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 - 2006

Wyróżnik grupy wielkiej	Nazwa grupy wielkiej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2005		Przewidywani absolwenci w roku 2006		(5) - (3)	(5) : (3)
		w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
1	2	3	4	5	6	7	8
0	Bez zawodu	16470	37,0%	15921	36,7%	-549	96,7%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	44	0,1%	104	0,2%	60	236,4%
2	Specjaliści	12775	28,7%	13911	32,0%	1136	108,9%
3	Technicy i inny średni personel	9843	22,1%	7619	17,5%	-2224	77,4%
4	Pracownicy biurowi	121	0,3%	159	0,4%	38	131,4%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	2341	5,3%	2693	6,2%	352	115,0%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	60	0,1%	66	0,2%	6	110,0%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2777	6,3%	2902	6,7%	125	104,5%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	47	0,1%	39	0,1%	-8	83,0%
Ogółem		44478	100,0%	43414	100,0%	-1064	97,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

Najwyższy wzrost wśród liczby absolwentów aż o 136,4 % ma wystąpić w grupie zawodów przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (1)⁶. Relatywnie wysoki wzrost o 31,4 % ma wystąpić wśród pracowników biurowych (4), ale jest to tylko o 38 osób. Inaczej kształtuje się przyrost absolutny liczby absolwentów szkół. Największy wzrost o 1136 osób, tj. o 8,9 % obserwowany będzie w grupie specjalistów (2), czyli wśród absolwentów z wyższym wykształceniem, w tym specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (21) o 983 osoby (49,9 %), w szczególności:

- inżynierów mechaników (kod 2145) – wzrost o 201 osób (109,8 %),
- inżynierów elektroników i telekomunikacji (kod 2144) – wzrost o 258 osób (108,0 %),
- architektów, urbanistów i pokrewnych (kod 2141) – wzrost o 123 osoby (105,1 %),
- informatyków, gdzie indziej niesklasyfikowanych (kod 2139) – wzrost o 198 osób (95,7 %).

W powyższych grupach elementarnych zawodów i specjalności wzrost liczby absolwentów nie wpłynie na znaczące zwiększenie liczby bezrobotnych, gdyż w 2005 r. bezrobotni absolwenci stanowili relatywnie niski odsetek w tych grupach. Zaobserwować można jednak, że w niektórych grupach

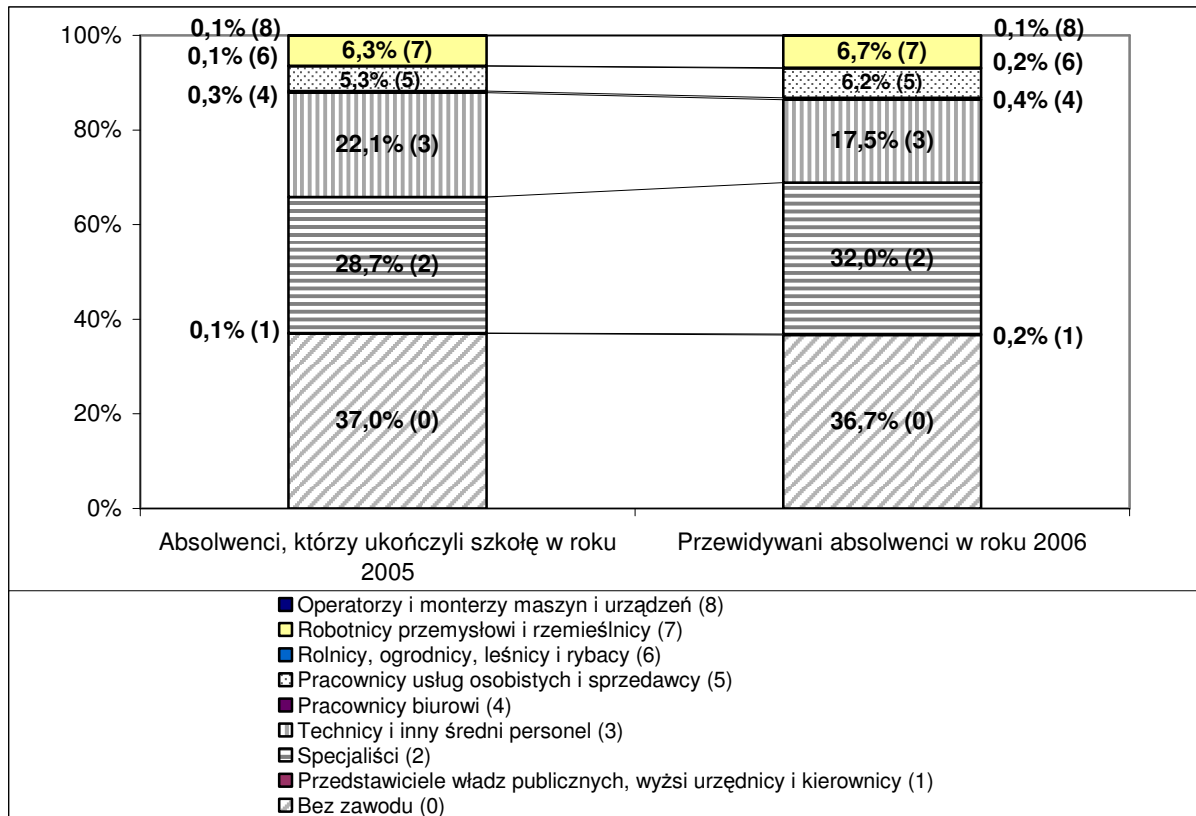
⁶ W przypadku tej grupy zawodów należy wziąć pod uwagę duże prawdopodobieństwo popełnienia błędu przez respondentów przy kodowaniu zawodów.

zawodów, pomimo relatywnie wysokiego udziału bezrobotnych, ma wzrosnąć w 2006 r. przewidywana liczba absolwentów, tj.:

- kucharzy (5122) o 123 osoby (18,0 %), w przypadku gdy odsetek bezrobotnych absolwentów był na poziomie 15,4 %,
- fizjoterapeutów i pokrewnych (3224) o 118 osób (196,7 %), gdy udział bezrobotnych absolwentów w tej grupie osób, które ukończyły szkołę w 2005 r. wynosił 16,7 %,
- stolarzy i pokrewnych (7422) o 88 osób (25,9 %), odsetek absolwentów bezrobotnych wynosił 20,3 %,
- sprzedawców i demonstratorów (5221) o 87 osób (7,1 %), przy udziale bezrobotnych absolwentów 20,1 %,
- elektromechaników (7241) o 53 osoby (23,8 %), przy procencie bezrobotnych absolwentów 13,0 %.

Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 - 2006

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

Spadek liczby absolwentów w 2006 r. w stosunku do okresu wcześniejszego powinien wystąpić w grupach zawodów: technicy i inny średni personel (3) o 2224 osoby (22,6 %)⁷, osób bez zawodu (0) o 549 osób (3,3 %) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (8) tylko o 8 osób (17,0 %). W odniesieniu do dwóch pierwszych grup zawodów, przewidywany spadek liczby absolwentów jest korzystny, gdyż bezrobotni absolwenci w tych grupach stanowili w 2005 r. 73,3 % ogółu bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu.

Wśród techników i innego średniego personelu (3) największy spadek liczby absolwentów w 2006 r. przewidywany jest w następujących grupach zawodów i specjalności:

- pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani (3419) o 1173 osoby (48,8 %); w 2005 r. udział bezrobotnych absolwentów w gronie absolwentów tej grupy wynosił 22,2 %,
- agenci do spraw sprzedaży (3415) o 341 osób (40,6 %); odsetek bezrobotnych absolwentów wynosił 22,1 %,
- dietetycy i żywieniowcy (3214) o 241 osób (34,8 %); udział bezrobotnych absolwentów wynosił 20,5 %,
- technicy mechanicy (3115) o 223 osoby (24,6 %); bezrobotni absolwenci stanowili 18,1 % absolwentów tej grupy,
- technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (3112) o 196 osób (35,2 %); udział bezrobotnych absolwentów kształtował się na poziomie 12,4 %,
- technicy, gdzie indziej niesklasyfikowani (3119) o 185 osób (34,2 %); odsetek bezrobotnych absolwentów równał się 12,0 %,
- technicy technologii żywności (3213) o 172 osoby (59,5 %); bezrobotnych absolwentów było 15,2 %,
- technicy elektrycy (3113) o 145 osób (43,4 %); w tej grupie bezrobotni absolwenci stanowili 11,1 %.

Ponadto, relatywnie wysoki spadek liczby absolwentów w 2006 r. przewidywany jest pośród:

- archeologów, socjologów i pokrewnych (2441) o 371 osób (25 %),
- filozofów, historyków i politologów (2442) o 159 osób (17,7 %),
- specjalistów do spraw finansowych (2412) o 124 osoby (17,0 %),

pomimo iż udział bezrobotnych absolwentów w tych grupach zawodowych w 2005 r. nie był wysoki i wynosił odpowiednio 4,1 %; 4,7 % oraz 5,8 %.

⁷ W niektórych grupach elementarnych zawodów grupy technicy i inny średni personel (3) obserwowany będzie wzrost liczby absolwentów.

**Absolwenci według wyróżnika grupy dużej zawodów
w województwie pomorskim w latach 2005 - 2006**

Wyróżnik grupy dużej	Nazwa grupy wielkiej klasyfikacji zawodów i specjalności	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2005		Przewidywani absolwenci w roku 2006		(5) – (3)	(5) : (3)
		w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
1	2	3	4	5	6	7	8
00	Bez zawodu	16470	37,0%	15921	36,7%	-549	96,70%
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	13	0,0%	39	0,1%	26	300,00%
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	31	0,1%	65	0,1%	34	209,70%
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1972	4,4%	2955	6,8%	983	149,90%
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1010	2,3%	1265	2,9%	255	125,30%
23	Specjaliści szkolnictwa	1379	3,1%	1535	3,5%	156	111,30%
24	Pozostali specjaliści	8414	18,9%	8156	18,8%	-258	96,90%
31	Średni personel techniczny	3642	8,2%	2874	6,6%	-768	78,90%
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	1662	3,7%	1373	3,2%	-289	82,60%
34	Pracownicy pozostałych specjalności	4539	10,2%	3372	7,8%	-1167	74,30%
41	Pracownicy obsługi biurowej	121	0,3%	159	0,4%	38	131,40%
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	1119	2,5%	1384	3,2%	265	123,70%
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	1222	2,8%	1309	3,0%	87	107,10%
61	Rolnicy	10	0,0%	19	0,0%	9	190,00%
62	Ogrodnicy	50	0,1%	47	0,1%	-3	94,00%
71	Górnicy i robotnicy budowlani	307	0,7%	329	0,8%	22	107,20%
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	1530	3,5%	1532	3,5%	2	100,10%
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	50	0,1%	32	0,1%	-18	64,00%
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	890	2,0%	1009	2,3%	119	113,40%
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	17	0,0%	26	0,1%	9	152,90%
82	Operatorzy i monterzy maszyn	30	0,1%	13	0,0%	-17	43,30%
Ogółem		44478	100,0%	43414	100,0%	-1064	97,60%

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4.2 badania sondażowego absolwentów.

7. Wnioski

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

1. W 2005 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się więcej bezrobotnych niż w roku 2004 (o 4,1%). Wzrost liczby rejestrujących się wynikał przede wszystkim ze wzrostu rejestracji osób poprzednio pracujących (o 4,7%), wzrost rejestracji osób dotychczas niepracujących był zdecydowanie niższy (2,4%).

2. Bezrobotni rejestrujący się w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego w 2005 r. w większości poprzednio pracowali (ponad 75%). W stosunku do roku 2004 struktura rejestrujących się osób poprzednio pracujących według sektorów ekonomicznych nie uległa znacznym zmianom. Dla ponad połowy bezrobotnych poprzednio pracujących miejscem pracy był przede wszystkim sektor usług, głównie:

- handel hurtowy i detaliczny^Δ,
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna^Δ,
- administracja publiczna^Δ,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dla blisko co trzeciego bezrobotnego ostatnim miejscem pracy były firmy przemysłowe głównie zajmujące się przetwórstwem przemysłowym. Najmniej osób bezrobotnych rejestrujący się w powiatowym urzędzie pracy pracowało poprzednio w rolnictwie.

3. W roku 2005 odnotowano spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (o 11,0%). Na koniec 2005 w rejestrach powiatowych urzędów pracy większość stanowili również bezrobotni poprzednio pracujący (82,7%), przede wszystkim w sektorze usług. Dla co drugiej osoby bezrobotnej poprzednio pracującej poprzednim miejscem pracy był sektor usług, a dla co trzeciej przemysł. Co dwudziesty bezrobotny zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy pracował poprzednio w rolnictwie.

4. Porównanie struktury osób poprzednio pracujących zarejestrowanych w końcu 2004 i 2005 roku wskazuje na wzrost udziału bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w rolnictwie (o 0,3 pkt. proc.) i na zmniejszenie się udziału osób poprzednio pracujących w przemyśle (o 0,3 pkt. proc.) oraz w sektorze usług (o 0,4 pkt. proc.).

5. Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego w 2005 r. posiadało kwalifikacje zawodowe - 85,1%. Największą grupę reprezentowali bezrobotni, których kwalifikacje zawodowe nabywane poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie odpowiadały drugiemu trzeciemu poziomowi kwalifikacji - 68,5%. Co piąty rejestrujący się bezrobotny albo nie posiadał zawodu - 14,9% lub jego kwalifikacje zawodowe odpowiadały poziomowi wykształcenia uzyskiwanego w szkole podstawowej (pierwszy poziom kwalifikacji) - 7,4%. Osoby,

których kwalifikacje zawodowe odpowiadają wykształceniu uzyskiwanemu na studiach wyższych (czwarty poziom kwalifikacji) stanowiły 8,1% ogółu rejestrujących się w 2005 r.

6. Wzrost liczby bezrobotnych rejestrujących się w 2005 roku z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych wynikał ze wzrostu rejestracji osób bez zawodu. W stosunku do roku 2004 liczba rejestracji osób bez zawodu wzrosła o 63,7%, podczas gdy liczba osób rejestrujących się posiadających kwalifikacje zawodowe zmniejszyła się o 2,1%.

7. Podobną strukturę zawodową mieli bezrobotni zarejestrowani na koniec 2005 r., z tą różnicą, że większy był tu udział osób o najniższych kwalifikacjach (tj. takich których kwalifikacje zawodowe odpowiadały poziomowi wykształcenia uzyskiwanemu w szkole podstawowej - 13,1% lub takich, którzy nie posiadali w ogóle żadnych kwalifikacji zawodowych - 12,8%), a zdecydowanie mniejszy udział bezrobotnych o kwalifikacjach najwyższych (4,6%). Bezrobotni, których kwalifikacje zawodowe nabywane poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie odpowiadały drugiemu i trzeciemu poziomowi kwalifikacji stanowili 68,5%.

8. Zmniejszenie się w 2005 roku liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego było przede wszystkim wynikiem spadku liczby zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje zawodowe. W stosunku do roku 2004 liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe zmniejszyła się o 14,1%, podczas gdy liczba osób bez zawodu wzrosła o 18,5%.

9. Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2005 roku większość stanowili mężczyźni (51,3%), podczas gdy w liczbie bezrobotnych ogółem na koniec 2005 r. większość stanowiły kobiety (56,5%).

10. Bezrobotne kobiety rejestrujące się w 2005 r. zdecydowanie częściej niż bezrobotni mężczyźni posiadały kwalifikacje zawodowe specjalisty tj. kwalifikacje zawodowe odpowiadające poziomowi wykształcenia uzyskiwanemu na studiach wyższych (wśród rejestrujących się kobiet 11,8% posiadało kwalifikacje zawodowe specjalisty, wśród mężczyzn 4,7%). Równocześnie częściej niż u mężczyzn bezrobocie kobiet jest wynikiem braku kwalifikacji zawodowych. Bez zawodu było 16,2% rejestrujących się kobiet (wśród mężczyzn - 13,7%). Na koniec 2005 roku 6,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiet posiadało kwalifikacje zawodowe specjalisty (wśród mężczyzn 4,6%), bez zawodu było 13,8% ogółu bezrobotnych kobiet (wśród mężczyzn 11,5%).

11. Wśród osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki jest bardzo duży udział osób bez zawodu. 28,1% bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, rejestrujących się w 2005 roku nie posiadało zawodu, a na koniec 2005 roku wśród tej kategorii bezrobotnych osoby bez zawodu stanowiły 28,3%.

12. W strukturze zawodowej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zwraca uwagę również to, że znacznie wyższy niż w liczbie bezrobotnych ogółem jest udział osób posiadających kwalifikacje zawodowe wymagające wykształcenia wyższego. Wśród rejestrowanych w 2005 roku ta kategoria osób stanowiła 17,9%, a wśród zarejestrowanych na koniec 2005 roku 13,5%.

13. Wśród osób bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zarejestrowanych w końcu 2005 r. - 71,7% stanowiły osoby których kwalifikacje zawodowe odpowiadały drugiemu i trzeciemu poziomowi kwalifikacji, 5,5% stanowiły osoby nie posiadające zawodu, a 19,0% stanowiły osoby, których kwalifikacje zawodowe odpowiadały poziomowi wykształcenia uzyskiwanemu w szkole podstawowej (pierwszy poziom kwalifikacji). Jedynie 3,0% stanowiły osoby posiadające kwalifikacje zawodowe wymagające wykształcenia wyższego.

14. Liczba ofert pracy będąca w dyspozycji powiatowych urzędów pracy w 2005 r. była zdecydowanie niższa od liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Średnio na jedną ofertę pracy będącą w dyspozycji powiatowego urzędu pracy województwa pomorskiego przypadają w 2005 r. 2 osoby bezrobotne (w roku 2004 - 3 osoby). Dla wyjaśnienia należy podać, że dla obliczenia tego wskaźnika bierze się pod uwagę średnią liczbę bezrobotnych oraz liczbę ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy w danym okresie.

15. Najwięcej ofert pracy zgłosili w 2005 r. pracodawcy działający w sektorze usług. W stosunku do roku 2004 liczba tych ofert pracy wzrosła o 21,1%. Wzrostowi uległa również liczba ofert pracy pochodzących z zakładów pracy sektora przemysłowego o 20,9%. Najmniej ofert pracy zgłosiły w roku 2005 zakłady pracy sektora rolniczego i w stosunku do roku 2004 liczba tych ofert była mniejsza o 17,4%.

16. Pracodawcy zgłaszający w 2005 r. oferty pracy poszukiwali przede wszystkim kandydatów których kwalifikacje zawodowe nabywane poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie odpowiadają drugiemu i trzeciemu poziomowi kwalifikacji (75,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy). Najwięcej ofert pracy w 2005 r. wpłynęło dla dwóch (wielkich) grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (21 069 ofert pracy) oraz dla pracowników przy pracach prostych (12 216 ofert pracy), co stanowiło około połowy wszystkich zgłoszonych w 2005 r. ofert pracy (49,6%).

17. Dla bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach zawodowych tzn. specjalistów zgłoszone zostały 4142 oferty pracy tj. 6,2% ogółu ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w 2005 r. Warto przy tym zauważyć, że największy wzrost popytu na pracowników (porównując ilość ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego według wielkich grup zawodów roku 2004 i 2005) dotyczy właśnie wspomnianej wyżej grupy specjalistów (wzrost o 1180 ofert, tj. 40,0%). Niski udział ofert pracy dla osób posiadających kwalifikacje wymagające wyższego wykształcenia może wynikać z faktu, że przy poszukiwaniu specjalistów o wysokich kwalifikacjach pracodawcy rzadziej korzystają z pośrednictwa powiatowych urzędów pracy. Potwierdzeniem tej tezy mogą być wyniki badania popytu na pracę przeprowadzanego przez Urząd Statystyczny w Gdańsku. Z badań tych wynika, że według stanu na koniec I półrocza 2005 r. wolne miejsca pracy dla specjalistów stanowiły 15,3% wszystkich wolnych miejsc pracy jakimi dysponowały w tym momencie podmioty objęte badaniem. Udział ofert pracy dla specjalistów w liczbie ofert pracy ogółem wyliczony na podstawie badań US w Gdańsku jest o 9,1 pkt. proc. wyższy niż udział ten wyliczony na podstawie danych o ofertach pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w I półroczu 2005 r.

(udział ofert pracy zgłoszonych dla specjalistów wyniósł - 6,2%). Potwierdzenie dla tej tezy znajdujemy również w opiniach pośredników pracy i doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy.

18. Duża liczba ofert pracy w danym zawodzie nie świadczy jednoznacznie o tym, że w danym zawodzie stosunkowo łatwo jest znaleźć zatrudnienie. Wpływ na to ma również liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Dlatego dla potrzeb analizy określony został wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie.

19. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) jest wskaźnikiem określającym relacje pomiędzy ilością ofert, która została zgłoszona w 2005 r. do powiatowych urzędów pracy w danych zawodach oraz ilością osób bezrobotnych rejestrujących się w 2005 r. w danych zawodach. Z tego też powodu wyniki prac nad analizą zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy odnosić jedynie do 2005 r. Dane uzyskiwane w kolejnych badaniach rocznych napływu ofert pracy i osób bezrobotnych według zawodów będą mogły stanowić podstawę do wyciągania wniosków o tendencjach występujących na rynku pracy w zakresie popytu i podaży w zawodach (grupach zawodów) w tym również określania zawodów zanikających i pojawiających się nowych specjalności. Obowiązująca od 1 stycznia 2005 r. klasyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy może wymagać kolejnej aktualizacji wynikającej z dynamicznych zmian na rynku pracy tj. pojawiania się nowych zawodów, zanikania starych zawodów, zmiany nazw zawodów oraz określania poziomu kwalifikacji zawodowych niezbędnych do wykonywania określonego zawodu.

20. W 2005 r. badanie dużych grup zawodów wskazuje, że większość grup zawodów to grupy nadwyżkowe tj. takie w których występuje przewaga osób poszukujących pracy niż ofert pracy. Badanie wykazało, że na poziomie zawodów – specjalności większość stanowią również zawody nadwyżkowe.

21. Wśród wszystkich zawodów - specjalności objętych badaniem (zawody w których rejestrowani byli bezrobotni i/lub oferty pracy) 22,2% stanowiły zawody deficytowe tj. takie, w których liczba zgłoszonych ofert pracy była wyższa od liczby osób poszukujących zatrudnienia. Najczęściej byli to:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- specjaliści,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

22. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w zawodzie uwzględnia relacje średniomiesięcznej liczby ofert pracy według zawodów będących w dyspozycji urzędów pracy w 2005 r. oraz średniomiesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia według zawodów w roku 2005. Wśród grup elementarnych zawodów (58), dla których wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy był w roku 2005 najwyższy ($>0,1$) najczęściej powtarzały się grupy zawodów:

- technicy i inny średni personel,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- specjaliści.

EDUKACJA MŁODZIEŻY W LATACH SZKOLNYCH 2002/03 – 2004/2005

23. W roku szkolnym 2004/05 liczba szkół w Polsce, kształcących młodzież na poziomie minimum ponadgimnazjalnym (ponadpodstawowym) wynosiła 13 094, z czego 765 szkół (5,8%) stanowiły szkoły i uczelnie zlokalizowane w województwie pomorskim. W tym samym czasie uczyło się i studiowało w Polsce ponad 4 mln młodzieży, z czego 215,5 tys. osób (5,4%) stanowili uczniowie i studenci województwa pomorskiego.

24. Analizując dynamikę liczby szkół w województwie pomorskim można stwierdzić, że w latach 2002/2003 - 2004/05 nastąpił ich spadek o 1,2%. Największy średni względny spadek o 43,2% wystąpił w liczbie szkół ponadpodstawowych - roku szkolnym 2004/05 szkoły te stanowiły 32,3% liczby szkół z roku 2002/03. Tak znaczny spadek liczby szkół ponadpodstawowych jest wynikiem reformy systemu oświaty, w którym nauka w szkołach podstawowych skrócona została z 8 do 6 lat oraz wprowadzono naukę w gimnazjach. W konsekwencji liczba szkół ponadpodstawowych będzie nadal się zmniejszała. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych odnotowano w analizowanym okresie ich wzrost o 6,8 %. Korzystna tendencja wzrostowa wystąpiła w liczbie szkół wyższych, dla których średni względny wzrost w latach 2002/03 – 2004/05 wyniósł 8,0%.

25. W liczbie uczniów i studentów w poszczególnych typach szkół w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05 wystąpiły podobne tendencje co do kierunków zmian jak w liczbie szkół. Znaczący spadek liczby uczniów wystąpił w szkołach ponadpodstawowych (średnio rocznie o 61,5%) przy jednoczesnym wzroście w szkołach ponadgimnazjalnych (średnio rocznie o 66,6%). W szkołach wyższych liczba studentów rosła z roku na rok średnio o 5,5%.

26. W latach szkolnych 2002/03 – 2004/05 dominowali uczniowie w liceach ogólnokształcących, w których wystąpiły także największe przyrosty absolutne, tj. 13 419 osób w roku 2003/04 oraz 13 611 osób w roku 2004/05 w porównaniu do roku wcześniejszego. Ponadto, w roku 2004/05 uczniowie liceów ogólnokształcących i profilowanych, czyli szkół, które nie dają możliwości uzyskania zawodu stanowili 60,2% uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych. Jeśli absolwenci tych szkół nie podejmują dalszej nauki w celu uzyskania zawodu, to ich szanse na znalezienie zatrudnienia są niewielkie.

27. Pomimo obserwowanego wzrostu liczby uczniów w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych, ich struktura w latach 2002/03 – 2004/05 nie uległa znacznym zmianom. W roku szkolnym 2004/05 odsetek uczniów liceów ogólnokształcących wynosił 43,7%, techników 21,1% i zwiększył się w porównaniu do roku 2002/03 odpowiednio o 3,3 pkt. proc. i 1,7 pkt. proc. Natomiast w zasadniczych szkołach zawodowych i liceach profilowanych w roku 2004/05 uczyło się odpowiednio 17,7% i 16,5% uczniów i w porównaniu do roku 2002/03 nastąpił spadek ich udziału o 3,0 pkt. proc. w obu typach szkół.

28. W roku szkolnym 2003/04 szkoły dla młodzieży w województwie pomorskim opuściło 41,2 tys. osób, z tego 1/3 stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących.

29. W roku akademickim 2004/05 w województwie pomorskim na uczelniach wyższych studiowało 95,7 tys. osób, z czego 53,0% na studiach dziennych. Największy odsetek słuchaczy szkół wyższych (36,9%) wystąpił w grupie kierunków studiów: nauki społeczne, gospodarka i prawo. Relatywnie mały był odsetek studentów kierunków: technika, przemysł i budownictwo (15,3%) oraz nauka (9,1%), pomimo, że obecnie na rynku pracy jest duży popyt na specjalistów z powyższych dziedzin (zwłaszcza informatyków).

30. Studenci studiów dziennych dominowali na kierunkach związanych z naukami społecznymi, gospodarką i prawem (27,2%). Niewiele mniejszy odsetek (23,2%) stanowili słuchacze kierunków: technika, przemysł, budownictwo. Szczególnie wysoki jest udział studentów kształcących się poza trybem dziennym na kierunkach nauki społeczne, gospodarka i prawo (47,7%) oraz kształcenie (20,7%).

31. Procent studentów i absolwentów studiów dziennych w danej grupie kształcenia jest relatywnie niski w przypadku: nauki społeczne, gospodarka i prawo oraz kształcenia. Oznacza to, że duży udział w tych grupach stanowią studenci i absolwenci trybu wieczorowego i zaocznego. Można domniemywać, że dla części studiujących wybór trybu studiów innego niż dzienny jest związany z potrzebą uzupełniania formalnego wykształcenia (np. przez nauczycieli).

32. Szkoły publiczne i prywatne kształcą najwięcej studentów na kierunkach: nauki społeczne, gospodarka i prawo. Udział studentów z tej grupy kształcenia jest znaczący (w szkołach publicznych – 32,4%, prywatnych – 52,0%). Uczelnie prywatne nie kształciły na kierunkach nauki humanistyczne i sztuka. Prawie w ogóle nie podejmowały one nauczania w grupie kierunków: technika, przemysł, budownictwo oraz zdrowie i opieka społeczna. Zauważyć można również, że uczelnie prywatne wykorzystwały coraz większe zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów – informatyków i na tym kierunku większy był (prawie dwukrotnie) odsetek studentów niż w szkołach publicznych.

33. Wśród absolwentów studiów dziennych, którzy ukończyli naukę w roku akademickim 2003/2004 dominowali absolwenci kierunku nauki społeczne, gospodarka i prawo (46,8%). Kolejną najliczniejszą grupą byli absolwenci kierunku kształcenie (18,5%). Relatywnie mały udział absolwentów dotyczył kierunków: technika, przemysł, budownictwo (9,4%) oraz nauka (6,8%).

34. W grupie absolwentów studiów wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych dominowali również absolwenci nauk społecznych, gospodarki i prawa oraz kierunku kształcenie, ale ich udziały były znacznie wyższe niż wśród absolwentów studiów dziennych (odpowiednio 56,4% i 25,7%).

BADANIE SONDAŻOWE PODAŻY ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

35. Absolwenci, którzy w 2005 r. ukończyli szkołę ponadgimnazjalną i nie zdobyli żadnego zawodu, stanowili najliczniejszą grupę (37,0%) wśród ogółu absolwentów. Osoby bez zawodu dominowały w końcu 2005 r. również wśród bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu (45,6%).

Ponadto relacja liczby bezrobotnych absolwentów bez zawodu do liczby absolwentów bez zawodu, którzy ukończyli szkołę w powiecie była na relatywnie wysokim poziomie (14,7%).

36. Wysoki udział absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę w 2005 r. zaobserwowano w grupie specjalistów (28,7%), jak również techników i innego średniego personelu (22,1%). Relatywnie wysoki udział absolwentów w zawodach wymagających wysokiego poziomu wiedzy jest korzystny z punktu widzenia rynku pracy, o czym świadczy najniższy udział osób bezrobotnych wśród absolwentów szkół w grupie specjalistów (4,0%).

37. Wśród absolwentów grupy zawodów techników i innego średniego personelu było w 2005 r. relatywnie dużo bezrobotnych (15,0%). Wysoki udział bezrobotnych absolwentów wśród osób, które ukończyły szkołę na poziomie 3 kwalifikacji wystąpił u:

- techników mechaników
- dietetyków i żywieniowców ,
- agentów do spraw sprzedaży – handlowców,
- pracowników do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Jednocześnie w powyższych grupach zawodów przewidywane jest w 2006 r. obniżenie liczby absolwentów od 25% do 50%.

38. Największy przyrost absolutny liczby absolwentów w 2006 r. w odniesieniu do roku wcześniejszego przewidywany jest w przypadku specjalistów. Relatywnie największy przyrost specjalistów przewidywany jest w grupie specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (prawie o 50%).

39. Pomimo stosunkowo wysokiego udziału w 2005 r. bezrobotnych absolwentów wśród osób, które ukończyły szkołę w danej grupie, w 2006 r. zwiększy się liczba absolwentów w następujących grupach zawodów i specjalności:

- fizykoterapeuci i pokrewni,
- kucharze,
- sprzedawcy i demonstratorzy,
- elektromechanicy,
- stolarze i pokrewni.

40. Na podstawie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wyników badania sondażowego absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2005 r. zaobserwowano grupy zawodów nadwyżkowych, dla których udział bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu wśród ogółu absolwentów był wysoki oraz w których przewidywana jest istotna zmiana w liczbie absolwentów w 2006 r., tj.:

– *średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32)* - wskaźnik intensywności nadwyżki - 0,0610, udział bezrobotnych absolwentów – 14,7%, przewidywane jest zmniejszenie liczby absolwentów o 289 osób (17,4%);

- *średni personel techniczny (31)* – wskaźnik intensywności nadwyżki - 0,1243, udział bezrobotnych absolwentów ze szkół danego powiatu w ogóle absolwentów – 14,4% oraz przewidywane jest w 2006 r. zmniejszenie liczby absolwentów o 768 osób (21,1%);
- *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74)* - wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,4479, udział bezrobotnych absolwentów – 18,9%, przewidywane jest zwiększenie liczby absolwentów o 119 osób (13,4%).
- *pracownicy usług osobistych i ochrony (51)* - wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,5793, udział bezrobotnych absolwentów – 15,9%, przewidywane jest zwiększenie liczby absolwentów o 265 osób (23,7%);

W ramach grupy zawodów *średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (32)* wszystkie zawody są nadwyżkowe, natomiast w grupach *średni personel techniczny (31)*, *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (74)* oraz *pracownicy usług osobistych i ochrony (51)* oprócz zawodów nadwyżkowych, które przeważają występują również zawody deficytowe lub zrównoważone.

8. Wykaz tablic zawartych w tekście

Zawody i specjalności, w których zgłoszono w 2005 r. ponad 400 ofert pracy.....	31
Edukacja młodzieży w Polsce i województwie pomorskim według typów szkół w roku szkolnym 2004/05.....	52
Edukacja młodzieży w województwie pomorskim według szczebli kształcenia w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05.....	53
Uczniowie i studenci w województwie pomorskim według szczebli kształcenia w latach 2002/03–2004/05.....	54
Studenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2004/05.....	56
Studenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2004/05.....	58
Absolwenci szkół dla młodzieży w województwie pomorskim według szczebli kształcenia roku szkolnego 2003/04.....	60
Absolwenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w województwie pomorskim roku akademickiego 2003/04.....	62
Absolwenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów roku akademickiego 2003/04.....	63
Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005.....	68
Struktura absolwentów według wyróżnika grupy dużej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005.....	68
Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005.....	69
Struktura absolwentów według wyróżnika grupy dużej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005.....	72
Absolwenci według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 – 2006.....	73
Absolwenci według wyróżnika grupy dużej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 – 2006.....	76

9. Wykaz wykresów zawartych w tekście

Bezrobotni poprzednio pracujący rejestrujący się w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego w latach 2004 – 2005 według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (sekcji PKD)...	8
Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego w latach 2004 – 2005 stan na 31 grudnia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (sekcji PKD).....	10
Bezrobotni według wielkich grup zawodów rejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego lata 2004 – 2005.....	12
Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów rejestrowane w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego lata 2004 – 2005.....	14
Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów rejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego w 2005 r.....	16
Bezrobotni według wielkich grup zawodów zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego lata 2004 – 2005 stan na 31 grudnia.....	19
Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego lata 2004 – 2005 stan na 31 grudnia.....	21
Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego stan na 31 grudnia 2005 r.....	23
Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego lata 2004 – 2005 stan na 31 grudnia.....	25
Oferty pracy zgłaszane do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w latach 2004 – 2005 według sektorów ekonomicznych.....	27
Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w latach 2004-2005 według rodzaju prowadzonej działalności (sekcji PKD).....	28
Oferty pracy według wielkich grup zawodów zgłoszone do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w latach 2004 – 2005.....	30
Szkoły dla młodzieży w Polsce i województwie pomorskim według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2004/05.....	52
Uczniowie i studenci w Polsce oraz województwie pomorskim według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2004/05.....	52
Uczniowie i studenci w województwie pomorskim według szczebli kształcenia młodzieży w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05.....	54
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05.....	55
Struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim w latach szkolnych 2002/03 – 2004/05.....	55
Studenci w województwie pomorskim według kierunków studiów w roku akademickim 2004/05.....	57
Studenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2004/05.....	59
Udział studentów szkół wyższych publicznych i niepublicznych w grupach kierunków studiów w roku akademickim 2004/05.....	59
Struktura absolwentów szkół dla młodzieży roku szkolnego 2003/04 w województwie pomorskim.....	60
Absolwenci według grup kierunków studiów w roku akademickim 2003/04 w województwie pomorskim.....	61
Absolwenci szkół wyższych publicznych i niepublicznych według grup kierunków studiów roku akademickiego 2003/2004.....	64
Udział absolwentów szkół wyższych publicznych i niepublicznych w grupach kierunków studiów roku akademickiego 2003/2004.....	64

Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w roku 2005.....	70
Struktura absolwentów według wyróżnika grupy wielkiej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 – 2006.....	74

Aneks statystyczny zawiera:

Tablicę „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy województwo pomorskie za I półrocze 2005 roku”

Tablicę „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy województwo pomorskie za II półrocze 2005 roku”

Tablicę „Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów województwo pomorskie za I półrocze 2005 r.”

Tablicę „Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów województwo pomorskie za II półrocze 2005 r.”

Tablicę „Struktura zawodowa absolwentów według wyróżnika grupy elementarnej zawodów w województwie pomorskim w latach 2005 i 2006”

Mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Pełen zestaw tablic wykorzystanych do opracowania raportu dostępny jest na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku www.wup.gdansk.pl